

**PASAULINIS
ANTIDOPINGO**

KODEKSAS

2 0 2 1

**PASAULINIS
ANTIDOPINGO
KODEKSAS**

2 0 2 1

Pasaulinis antidopingo kodeksas

Pasaulinis antidopingo *kodeksas* pirmą kartą priimtas 2003 m. ir įsigaliojo 2004 m. Vėliau jis keturis kartus buvo taisomas. Pirmoji pataisyta redakcija įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d., antroji – 2015 m. sausio 1 d., trečioji – 2018 m. balandžio 1 d. (pataisos dėl reikalavimų laikymosi) ir ketvirtoji – 2019 m. birželio 1 d. (pranešimai apie tam tikras endogenines medžiagas kaip *netipinius rezultatus*). Nauja 2021 m. Pasaulinio antidopingo kodekso redakcija įsigaliojo nuo 2021 m. sausio 1 d.

Paskelbė:

Pasaulinė antidopingo agentūra

Stock Exchange Tower

800 Place Victoria (Suite 1700)

PO Box 120

Montreal, Quebec

Canada H4Z 1B7

www.wada-ama.org

Tel.: +1 514 904 9232

Faks.: +1 514 904 8650

El. paštas: code@wada-ama.org

Leidinyi išleistas bendru Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Lietuvos antidopingo agentūros sutarimu dėl antidopingo švietimo ir informacijos sklaidos.

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

Leidinyi išleistas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos lėšomis

Viešoji įstaiga Lietuvos antidopingo agentūra – yra vienintelė nacionalinės antidopingo organizacijos statusą, kaip jis yra suprantamas Pasauliniame antidopingo kodekse, Lietuvos Respublikoje atitinkanti įstaiga, atliekanti nacionalinės antidopingo organizacijos funkcijas bei įgyvendinanti Pasaulinį antidopingo kodeksą.

LIETUVOS ANTIDOPINGO AGENTŪRA

www.antidopingas.lt

El. paštas: info@antidopingas.lt

Adresas: Žemaitės g. 6, Vilnius

Turinys

PASAULINĖS ANTIDOPINGO PROGRAMOS IR KODEKSO PASKIRTIS, TAIKYMO SRITIS IR STRUKTŪRA	8
KODEKSAS	8
PASAULINĖ ANTIDOPINGO PROGRAMA	9
TARPTAUTINIAI STANDARTAI	9
TECHNINIAI DOKUMENTAI	10
GERIAUSIOS PRAKTIKOS MODELIAI IR GAIRĖS	10
PASAULINIO ANTIDOPINGO KODEKSO LOGINIS PAGRINDAS	10
PIRMA DALIS DOPINGO KONTROLĖ	12
ĮVADAS	12
1 STRAIPSNIS. DOPINGO APIBRĖŽTIS.....	14
2 STRAIPSNIS. ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAI.....	14
2.1 <i>Draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje</i>	14
2.2 <i>Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamąjį metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti)</i>	15
2.3 <i>Sportininko vengimas ar atsisakymas pateikti mėginius arba jų nepateikimas</i>	16
2.4 <i>Su buvimo vieta susiję sportininko pažeidimai</i>	16
2.5 <i>Sportininko arba kito asmens vykdomas kludymas arba bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį</i>	16
2.6 <i>Sportininko arba sportininkų pagalbinio personalo nario turima draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas</i>	17
2.7 <i>Sportininko arba kito asmens vykdoma neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu</i>	17
2.8 <i>Sportininko ar kito asmens vykdomas draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamąjį metodo taikymas bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba ne varžybų metu draudžiamos draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamąjį metodo taikymas bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti</i>	17
2.9 <i>Sportininko arba kito asmens vykdomas bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti</i>	17
2.10 <i>Draudžiami sportininko arba kito asmens ryšiai</i>	17
2.11 <i>Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti</i>	19
3 STRAIPSNIS. DOPINGO ĮRODYMAS.....	19
3.1 <i>Įrodinėjimo pareiga ir standartai</i>	19
3.2 <i>Faktų ir prezumpcijų įrodymo metodai</i>	20

4 STRAIPSNIS. <i>DRAUDŽIAMŪJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠAS</i>	23
4.1 <i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo paskelbimas ir peržiūra</i>	23
4.2 <i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše nurodytos draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai</i>	23
4.3 <i>Medžiagų ir metodų įtraukimo į <i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą</i> kriterijai</i>	24
4.4 <i>Leidimai vartoti gydymui (LVG)</i>	26
4.5 <i>Stebėsenos programa</i>	29
5 STRAIPSNIS. <i>TESTAVIMAS IR TYRIMAI</i>	30
5.1 <i>Testavimo ir tyrimų paskirtis</i>	30
5.2 <i>Teisė atlikti testus</i>	30
5.3 <i>Testavimas renginyje</i>	31
5.4 <i>Testavimo reikalavimai</i>	32
5.5 <i>Informacija apie sportininko buvimo vietą</i>	33
5.6 <i>Iš sportinės veiklos pasitraukusių sportininkų grįžimas į varžybas</i>	33
5.7 <i>Tyrimai ir duomenų rinkimas</i>	34
6 STRAIPSNIS. <i>MĖGINIŲ TYRIMAS</i>	34
6.1 <i>Naudojimas akredituotomis ir patvirtintomis laboratorijomis bei kitomis laboratorijomis</i>	34
6.2 <i>Mėginių tyrimo ir duomenų analizės tikslas</i>	35
6.3 <i>Mėginių ir duomenų moksliniai tyrimai</i>	35
6.4 <i>Mėginių tyrimo ir pranešimo apie rezultatus standartai</i>	36
6.5 <i>Papildomas mėginių tyrimas iki rezultatų valdymo arba rezultatų valdymo metu</i>	36
6.6 <i>Papildomas mėginio tyrimas po pranešimo, kad rezultatas neigiamas arba dėl kitų priežasčių nekonstatavus antidopingo taisyklių pažeidimo</i>	36
6.7 <i>A arba B mėginio padalijimas</i>	37
6.8 <i>WADA teisė perimti mėginius ir duomenis</i>	37
7 STRAIPSNIS. <i>REZULTATŲ VALDYMAS: ATSAKOMYBĖ, PIRMINĖ PERŽIŪRA, PRANEŠIMAS IR LAIKINAS NUŠALINIMAS</i>	38
7.1 <i>Atsakomybė už rezultatų valdymą</i>	38
7.2 <i>Įtariamų antidopingo taisyklių pažeidimų patikrinimas ir pranešimas</i>	40
7.3 <i>Anksčiau padarytų antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymas</i>	40
7.4 <i>Laikinam nušalinimui taikomi principai</i>	41
7.5 <i>Rezultatų valdymo sprendimai</i>	43
7.6 <i>Pranešimas apie rezultatų valdymo sprendimus</i>	44
7.7 <i>Pasitraukimas iš sporto</i>	44
8 STRAIPSNIS. <i>REZULTATŲ VALDYMAS: TEISĖ Į TEISINGĄ BYLOS NAGRINĖJIMĄ IR PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ</i>	44
8.1 <i>Teisingas bylos nagrinėjimas</i>	44
8.2 <i>Su renginiais susijusių bylų nagrinėjimas</i>	45

8.3	Teisės į bylos nagrinėjimą atsisakymas	45
8.4	Pranešimas apie sprendimus	45
8.5	Nagrinėjimas tik <i>CAS</i>	45
9	STRAIPSNIS. AUTOMATIŠKAS INDIVIDUALIŲ REZULTATŲ <i>ANULIAVIMAS</i>	46
10	STRAIPSNIS. SANKCIJŲ TAIKYMAS ASMENIMS	46
10.1	<i>Renginio</i> , per kurį padaromas antidopingo taisyklių pažeidimas, rezultatų <i>anuliavimas</i>	46
10.2	<i>Diskvalifikacija už draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo buvimą, vartojimą (naudojimą) ar bandymą vartoti (naudoti) arba turėjimą</i>	47
10.3	<i>Diskvalifikacija už kitus antidopingo taisyklių pažeidimus</i>	48
10.4	<i>Sunkinančios aplinkybės</i> , dėl kurių gali būti ilginamas <i>diskvalifikacijos</i> laikotarpis	50
10.5	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio panaikinimas, kai nėra <i>kaltės</i> ar <i>aplaidumo</i>	51
10.6	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio sutrumpinimas, kai nėra <i>didelės kaltės</i> ar <i>aplaidumo</i>	51
10.7	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio arba kitų <i>nuobaudų</i> panaikinimas, sutrumpinimas ir sustabdymas dėl kitų priežasčių nei <i>kaltė</i>	53
10.8	<i>Rezultatų valdymo</i> susitarimai	56
10.9	Pažeidimų daugetas	58
10.10	<i>Varžybų</i> rezultatų <i>anuliavimas</i> , paėmus <i>mėginius</i> arba pažeidus antidopingo taisykles	60
10.11	Atimti piniginiai prizai	60
10.12	Finansinės <i>nuobaudos</i>	61
10.13	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio pradžia	61
10.14	Statusas <i>diskvalifikacijos</i> arba <i>laikino nušalinimo</i> laikotarpiu	63
10.15	Automatiškas sankcijos paskelbimas	65
11	STRAIPSNIS. KOMANDOMS SKIRIAMOS <i>NUOBAUDOS</i>	65
11.1	<i>Testavimas komandinėse sporto šakose</i>	65
11.2	<i>Komandinėse sporto šakose</i> taikomos <i>nuobaudos</i>	65
11.3	<i>Komandinėse sporto šakose renginio</i> valdymo organas arba tarptautinė federacija gali skirti griežtesnes <i>nuobaudas</i>	65
12	STRAIPSNIS. KITOMS SPORTO ORGANIZACIJOMS TAIKOMOS <i>PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ SANKCIJOS</i>	66
13	STRAIPSNIS. <i>REZULTATŲ VALDYMAS</i> : <i>APELIACIJOS</i>	66
13.1	Sprendimai, kuriuos galima apskųsti.....	66
13.2	Sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, <i>nuobaudų</i> , <i>laikino nušalinimo</i> , sprendimų vykdymo ir kompetencijos apskundimas.....	67
13.3	Atvejis, kai <i>antidopingo organizacija</i> laiku nepriima sprendimo	71
13.4	Apeliacijos dėl <i>LVG</i>	71
13.5	Pranešimas apie sprendimus dėl apeliacijos.....	71

13.6	Sprendimų, priimtų pagal 24.1 punktą, apskundimas	71
13.7	Sprendimų sustabdyti arba panaikinti laboratorijos akreditaciją apskundimas	71
14	STRAIPSNIS. KONFIDENCIALUMAS IR PRANEŠIMAI	72
14.1	Informavimas apie <i>teigiamus testo rezultatus, netipinius rezultatus</i> ir kitus tariamus antidopingo taisyklių pažeidimus	72
14.2	Pranešimas apie sprendimą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba <i>diskvalifikacijos ar laikino nušalinimo</i> pažeidimų ir prašymas pateikti bylos medžiagą	73
14.3	<i>Viešas paskelbimas</i>	73
14.4	Statistinės ataskaitos	75
14.5	<i>Dopingo kontrolės</i> informacijos duomenų bazė ir atitikties stebėseną	75
14.6	Duomenų privatumas	76
15	STRAIPSNIS. SPRENDIMŲ VYKDYMAS	77
15.1	Automatinis sprendimų privalomumas <i>pasirašiusiųjų šalių antidopingo organizacijoms</i>	77
15.2	Kitų <i>antidopingo organizacijų</i> sprendimų vykdymas	78
15.3	Organizacijos, kuri nėra <i>pasirašiusioji šalis</i> , sprendimų vykdymas	79
16	STRAIPSNIS. SPORTO VARŽYBOSE DALYVAUJANČIŲ GYVŪNŲ <i>DOPINGO KONTROLĖ</i>	79
17	STRAIPSNIS. SENATIES TERMINAS	79
	ANTRA DALIS. ŠVIETIMAS IR MOKSLINIAI TYRIMAI	80
18	STRAIPSNIS. ŠVIETIMAS	80
18.1	Principai	80
18.2	<i>Pasirašiusiųjų šalių švietimo</i> programa ir planas	80
19	STRAIPSNIS. MOKSLINIAI TYRIMAI	82
19.1	Mokslinių tyrimų antidopingo srityje paskirtis ir tikslai	82
19.2	Mokslinių tyrimų rūšys	83
19.3	Mokslinių tyrimų koordinavimas ir keitimasis rezultatais	83
19.4	Mokslinių tyrimų praktika	83
19.5	Moksliniai tyrimai naudojant <i>draudžiamąsias medžiagas</i> ir <i>draudžiamuosius metodus</i>	83
19.6	Piktnaudžiavimas rezultatais	83
	TREČIA DALIS. FUNKCIJOS IR PAREIGOS	84
20	STRAIPSNIS. PAPILDOMOS <i>PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ</i> IR <i>WADA</i> FUNKCIJOS IR PAREIGOS	84
20.1	Tarptautinio olimpinio komiteto funkcijos ir pareigos	84
20.2	Tarptautinio parolimpinio komiteto funkcijos ir pareigos	86
20.3	Tarptautinių federacijų funkcijos ir pareigos	87

20.4 Nacionalinių olimpinių komitetų ir nacionalinių parolimpinių komitetų funkcijos ir pareigos	90
20.5 Nacionalinių antidopingo organizacijų funkcijos ir pareigos	92
20.6 Didžiųjų renginių organizatorių funkcijos ir pareigos	94
20.7 WADA funkcijos ir pareigos	96
20.8 Bendradarbiavimas dėl trečiųjų šalių taisyklių.....	97
21 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS <i>SPORTININKŲ</i> IR KITŲ <i>ASMENŲ</i> FUNKCIJOS IR PAREIGOS	97
21.1 <i>Sportininkų</i> funkcijos ir pareigos.....	97
21.2 <i>Sportininkų pagalbinio personalo</i> funkcijos ir pareigos	98
21.3 Kitų <i>asmenų</i> , kuriems taikomas <i>Kodeksas</i> , funkcijos ir pareigos	99
21.4 <i>Regioninių antidopingo organizacijų</i> funkcijos ir pareigos	99
22 STRAIPSNIS. VYRIAUSYBIŲ DALYVAVIMAS	100
KETVIRTA DALIS. PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS, KEITIMAS IR AIŠKINIMAS ..	103
23 STRAIPSNIS. PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS	103
23.1 <i>Kodekso</i> priėmimas	103
23.2 <i>Kodekso</i> įgyvendinimas.....	103
23.3 Antidopingo programų įgyvendinimas.....	105
24 STRAIPSNIS. <i>KODEKSO</i> IR <i>UNESCO KONVENCIJOS</i> NUOSTATŲ LAIKYMOSI STEBĖSENA IR UŽTIKRINIMAS.....	105
24.1 <i>Kodekso</i> nuostatų laikymosi stebėseną ir užtikrinimas	105
24.2 <i>UNESCO konvencijos</i> nuostatų laikymosi stebėseną	113
25 STRAIPSNIS. KEITIMAS IR ATŠAUKIMAS	113
25.1 Keitimas.....	113
25.2 <i>Kodekso</i> priėmimo atšaukimas	113
26 STRAIPSNIS. <i>KODEKSO</i> AIŠKINIMAS	114
27 STRAIPSNIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS.....	114
27.1 Bendras 2021 m. <i>Kodekso</i> taikymas.....	114
27.2 <i>Kodeksas</i> netaikomas atgaline data, išskyrus 10.9.4 punktą ir 17 straipsnį arba jeigu netaikomas <i>lex mitior</i> principas	114
27.3 Taikymas sprendimams, priimtiems iki 2021 m. <i>Kodekso</i>	115
27.4 Pažeidimų daugetas, kai pirmas pažeidimas padarytas iki 2021 m. sausio 1 d. ..	115
27.5 Papildomi <i>Kodekso</i> pakeitimai	116
27.6 <i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo</i> pakeitimai.....	116
PRIEDAS.....	117

PASAULINĖS ANTIDOPINGO PROGRAMOS IR *KODEKSO* PASKIRTIS, TAIKYMO SRITIS IR STRUKTŪRA

Pasaulinio antidopingo *kodekso* ir jo pagrindu parengtos Pasaulinės antidopingo programos tikslai yra šie:

- apsaugoti pagrindinę *sportininkų* teisę dalyvauti sportinėje veikloje nevar-tojant dopingo ir tokiu būdu visame pasaulyje stiprinti *sportininkų* sveikatą, sąžiningumą ir lygybę;
- tarptautiniu ir nacionaliniu lygmeniu užtikrinti suderintas, koordinuojamas ir veiksmingas dopingo prevencijos programas, apimančias:

švietimą – didinant sąmoningumą, informuojant ir bendraujant diegti vertybes, ugdyti gyvenimo įgūdžius ir sprendimų priėmimo gebėjimus, siekiant užkirsti kelią tyčiniams ir netyčiniams antidopingo taisyklių pažeidimams;

atgrasymą – potencialius dopingo vartotojus sulaikyti užtikrinant, kad visoms suinteresuotoms šalims būtų taikomos griežtos ir aiškios taisyklės ir sankcijos;

nustatymą – veiksminga *testavimo* ir tyrimų sistema ne tik sustiprinamas atgrasomasis poveikis. Nustatant antidopingo taisyklių pažeidėjus taip pat veiksmingai apsaugomi sąžiningi *sportininkai* ir sporto dvasia bei tuo pačiu padedama užkardyti dopingu užsiimančių asmenų veiklą;

reikalavimų laikymosi užtikrinimą – nagrinėti nustatytus antidopingo taisyklių pažeidimus ir taikyti sankcijas pažeidėjams;

teisės normų viršenybę – užtikrinti, kad visos suinteresuotosios šalys įsipareigotų laikytis *Kodekso* ir *tarptautinių standartų*, kad visose vykdam jį antidopingo programas taikomose priemonėse būtų paisoma *Kodekso, tarp-tautinių standartų* ir proporcingumo bei žmogaus teisių principų.

Kodeksas

Kodeksas yra pagrindinis visuotinis dokumentas, kuriuo paremta Pasaulinė anti-dopingo programa sporte. *Kodekso* paskirtis – skatinti kovą su dopingo vartojimu visuotinai suderinant pagrindinius antidopingo elementus. Jis pakankamai konkretus visiško vieningumo reikalaujančių klausimų suderinimo atžvilgiu, tačiau jo nuostatos, taikomos kitoms sritims, yra pakankamai bendro pobūdžio ir suteikia

galimybę lanksčiai įgyvendinti susitarimais nustatytus antidopingo principus. *Kodeksas* parengtas atsižvelgiant į proporcingumo ir žmogaus teisių principus.¹

Pasaulinė antidopingo programa

Į Pasaulinę antidopingo programą įtraukti visi elementai, kurių reikia optimaliai suderinti priemones ir pritaikyti geriausią praktiką tarptautinėse ir nacionalinėse antidopingo programose. Pagrindiniai elementai yra šie:

Pirmas lygmuo: *Kodeksas*

Antras lygmuo: *Tarptautiniai standartai ir techniniai dokumentai*

Trečias lygmuo: Geriausios praktikos modeliai ir gairės

Tarptautiniai standartai

Tarptautiniai standartai skirtingoms antidopingo programos techninėms ir veiklos sritims yra ir bus rengiami konsultuojantis su *pasirašiusiosiomis šalimis* ir vyriausybėmis, o juos tvirtina Pasaulinė antidopingo agentūra (angl. *World Anti-Doping Agency, WADA*). *Tarptautinių standartų* tikslas – suderinti *antidopingo organizacijų* antidopingo programų konkrečias technines ir veiklos dalis. *Tarptautinių standartų* laikymasis yra privalomas pagal *Kodeksą*. Tinkamai pasikonsultavęs su *pasirašiusiosiomis šalimis*, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis, *WADA* vykdomasis komitetas *tarptautinius standartus* gali periodiškai atnaujinti.

Tarptautiniai standartai ir visi jų pakeitimai skelbiami *WADA* interneto svetainėje ir įsigalioja *tarptautiniame standarte* ar pakeitime nurodytą dieną.²

¹ [Komentaras. Ir Olimpinėje chartijoje, ir 2005 m. spalio 19 d. Paryžiuje priimtoje Tarptautinėje konvencijoje prieš dopingo vartojimą sporte (UNESCO konvencija) pripažįstama, kad dopingo vartojimo prevencija ir kova su jo vartojimu sporte yra labai svarbi Tarptautinio olimpinio komiteto ir UNESCO misijos dalis, taip pat pripažįstamas esminis Kodekso vaidmuo.]

² [Komentaras. Tarptautiniuose standartuose pateikiama daug techninių duomenų, reikalingų Kodeksui įgyvendinti. Tarptautinius standartus rengs ekspertai, konsultuodamiesi su pasirašiusiosiomis šalimis, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis, ir jie bus pateikti atskiruose dokumentuose. Svarbu, kad *WADA* vykdomasis komitetas galėtų laiku atlikti tarptautinių standartų pakeitimus, bet nereikėtų daryti jokių Kodekso pakeitimų.]

Techniniai dokumentai

WADA vykdomasis komitetas atitinkamais atvejais gali patvirtinti ir paskelbti *techninius dokumentus*, susijusius su privalomais *tarptautinio standarto* įgyvendinimo techniniais reikalavimais. *Techninių dokumentų* laikymasis yra privalomas pagal *Kodeksą*. Jei naujo arba atnaujinto *techninio dokumento* įgyvendinimas nėra skubus, *WADA* vykdomasis komitetas sudaro galimybę deramai konsultuotis su *pasirašiusiosiomis šalimis*, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis. *Techniniai dokumentai* po jų paskelbimo *WADA* interneto svetainėje įsigalioja iš karto, jei nėra nustatyta vėlesnė data.³

Geriausios praktikos modeliai ir gairės

Remiantis *Kodeksu* ir *tarptautiniais standartais* yra ir bus rengiami geriausios praktikos modeliai bei gairės, skirti įvairių antidopingo sričių problemų sprendimams. Modelius ir gaires rekomenduos *WADA* ir juos galės gauti *pasirašiusiosios šalys* bei kitos atitinkamos suinteresuotos šalys, tačiau jie nebus privalomi. *WADA* ne tik pateiks antidopingo dokumentų pavyzdžius, bet ir *pasirašiusiosioms šalims* teiks mokymo pagalbą.⁴

PASAULINIO ANTIDOPINGO KODEKSO LOGINIS PAGRINDAS

Antidopingo programos grindžiamos tuo, kas vertingiausia sporte. Ta esminė vertybė dažnai vadinama sportine dvasia: etišku žmogaus tobulumo siekimu uoliai tobulinant kiekvieno *sportininko* įgimtus gabumus.

Antidopingo programomis siekiama saugoti *sportininkų* sveikatą ir sudaryti jiems galimybę meistriškumo siekti *ne naudojant draudžiamųjų medžiagų* ir *draudžiamųjų metodų*.

³ [Komentaras. Pavyzdžiui, jei prieš pranešant apie teigiamą mėginio testo rezultatą būtų būtina papildoma tyrimo procedūra, šią procedūrą būtų pavesta atlikti nedelsiant *WADA* vykdomojo komiteto išleistame techniniame dokumente.]

⁴ [Komentaras. Šiuose pavyzdiniuose dokumentuose suinteresuotoms šalims gali būti pateikta pasirinkimo alternatyvų. Vienos suinteresuotos šalys gali nuspręsti taikyti pavyzdines taisykles ir kitus gerosios praktikos modelius nieko juose nekeisdamos. Kitos gali nuspręsti naudoti šiuos modelius su pakeitimais. Dar kitos suinteresuotos šalys gali priimti sprendimą rengti savo taisykles, atitinkančias Kodekse nustatytus bendruosius principus ir specialiuosius reikalavimus.]

Pavyzdiniai dokumentai ar gairės specifinėms antidopingo veiklos sritims yra ir gali būti toliau rengiami remiantis visuotinai pripažintais suinteresuotų šalių poreikiais ir lūkesčiais.]

Antidopingo programomis siekiama sporto sąžiningumą puoselėti pagarba taisyklėms, kitiems varžybų dalyviams, sąžininga konkurencija, vienodomis varžybų sąlygomis ir sąžiningo sporto reikšme pasauliui.

Sportinė dvasia yra žmogaus dvasios, kūno ir proto išaukštinimas. Tai olimpizmo esmė ir ji atsispindi tose vertybėse, kurias puoselėjame sporte ir sportu, tarp jų:

- sveikata;
- etika, garbinga kova ir sąžiningumas;
- *Kodekse* įtvirtintos *sportininkų* teisės;
- sportinis meistriškumas;
- charakteris ir išsilavinimas;
- malonumas ir džiaugsmas;
- komandinis darbas;
- pasiaukojimas ir atsidavimas;
- pagarba taisyklėms ir įstatymams;
- pagarba sau ir kitiems *dalyviams*;
- drąsa;
- bendruomeniškumas ir solidarumas.

Sportinė dvasia išreiškiama garbingoje kovoje.

Dopingas iš esmės nesuderinamas su sportine dvasia.

PIRMA DALIS

DOPINGO KONTROLĖ

IVADAS

Kodekso pirmoje dalyje nustatytos specialiosios antidopingo taisyklės ir nuostatos, kurių privalo laikytis už antidopingo taisyklių priėmimą, įgyvendinimą ar vykdymo užtikrinimą pagal savo kompetenciją atsakingos organizacijos, t. y. Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis paralimpinis komitetas, tarptautinės federacijos, *nacionaliniai olimpiniai komitetai* ir paralimpiniai komitetai, *didžiųjų renginių organizatoriai* bei *nacionalinės antidopingo organizacijos*. Visos tokios organizacijos kartu vadinamos *antidopingo organizacijomis*.

Visos *Kodekso* nuostatos yra privalomos iš esmės ir kiekviena *antidopingo organizacija* bei *sportininkas* ar kitas *asmuo* privalo jų laikytis. Tačiau *Kodeksas* nepakeičia ir nepanaikina būtinybės kiekvienai *antidopingo organizacijai* priimti išsamių antidopingo taisyklių. Nors kai kurias *Kodekso* nuostatas kiekviena *antidopingo organizacija* privalo įtraukti į savo antidopingo taisykles be esminių pakeitimų, kitose *Kodekso* nuostatose yra nustatyti privalomi orientaciniai principai, suteikiantys galimybę kiekvienai *antidopingo organizacijai* lanksčiai formuluoti savo taisykles ar nustatantys reikalavimus, kurių privalo laikytis kiekviena *antidopingo organizacija*, tačiau neprivalo kartoti savo antidopingo taisyklėse.⁵

Antidopingo taisyklės, kaip ir varžybų taisyklės, yra sporto taisyklės, kuriomis reglamentuojamos sportinės veiklos vykdymo sąlygos. *Sportininkai, sportininkų pagalbinio personalo nariai* ar kiti *asmenys* (įskaitant valdybų narius, direktorius,

⁵ [Komentaras. *Kodekso* nuostatos, kurias privaloma įtraukti į kiekvienos antidopingo organizacijos taisykles be esminių pakeitimų, yra nurodytos 23.2.2 punkte. Pavyzdžiui, suderinimo tikslais labai svarbu, kad visos pasirašiusiosios šalys savo sprendimus grįstų tokiu pačiu antidopingo taisyklių pažeidimų sąrašu, tokia pačia įrodinėjimo pareiga ir taikytų tokias pačias nuobaudas už tokius pačius antidopingo taisyklių pažeidimus. Šios taisyklės turi būti tokios pačios neatsižvelgiant į tai, ar byla nagrinėjama tarptautinėje federacijoje, nacionaliniu lygmeniu ar Sporto arbitražo teisme (angl. Court of Arbitration for Sport, CAS).

Į 23.2.2 punktą neįtrauktos *Kodekso* nuostatos vis tiek yra privalomos iš esmės, net jeigu ir nereikalaujama, kad antidopingo organizacija jas įtrauktų pažeidimui. Šios nuostatos paprastai skirstomos į dvi kategorijas. Pirma, pagal kai kurias nuostatas antidopingo organizacijos turi imtis tam tikrų veiksmų, tačiau antidopingo organizacijai nebūtina tas nuostatas naujai suformuluoti savo antidopingo taisyklėse. Pavyzdžiui, kiekviena antidopingo organizacija testavimą privalo planuoti ir atlikti pagal 5 straipsnį, tačiau antidopingo organizacijai šių reikalavimų savo taisyklėse kartoti nereikia. Antra, kai kurios nuostatos yra privalomos iš esmės, tačiau kiekvienai antidopingo organizacijai suteikiama galimybė lanksčiai įgyvendinti nuostatose įtvirtintus principus. Pavyzdžiui, siekiant veiksmingo suderinimo nebūtina visas pasirašiusiąsias šalis versti naudoti vieną bendrą rezultatų valdymo ar nagrinėjimo procesą, jei naudojamas procesas atitinka *Kodekse* ir Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte nustatytus reikalavimus.]

tarnautojus ir nurodytus darbuotojus bei įgaliotas *trečiašias šalis* ir jų darbuotojus) šias taisykles priima kaip dalyvavimo arba sporto veiklos vykdymo sąlygą ir privalo jų laikytis.⁶ Kiekviena *pasirašiusioji šalis* nustato taisykles ir procedūras, skirtas užtikrinti, kad visi *pasirašiusiajai šaliam* bei organizacijoms jos narėms pavaldūs *sportininkai, sportininkų pagalbinio personalo nariai* ar kiti *asmenys* būtų informuoti apie galiojančias atitinkamų *antidopingo organizacijų* antidopingo taisykles ir įsipareigotų jų laikytis.

Kiekviena *pasirašiusioji šalis* nustato taisykles ir procedūras, skirtas užtikrinti, kad visi *pasirašiusiajai šaliam* ir organizacijoms jos narėms pavaldūs *sportininkai, sportininkų pagalbinio personalo nariai* ar kiti *asmenys* būtų informuoti apie jų asmens duomenų atskleidimą, kaip reikalaujama ar leidžiama pagal *Kodeksą*, bei laikytųsi *Kodekse* įtvirtintų antidopingo taisyklių ir kad šias taisykles pažeidžiantiems *sportininkams* ar kitiems *asmenims* būtų skiriamos atitinkamos *nuobaudos*. Šios tik sporte taikomos taisyklės ir procedūros, skirtos užtikrinti visuotiną ir suderintą antidopingo taisyklių laikymąsi, savo esme skiriasi nuo baudžiamojo ir civilinio proceso normų. Joms negali būti taikomi jokie tokie procesams taikytini nacionaliniai reikalavimai ir teisiniai standartai, ir jos negali būti jais suvaržytos, nors jos ir turi būti taikomos paisant proporcingumo ir žmogaus teisių principų. Vertindami konkrečios bylos aplinkybes ir teises normas, visi teismai, arbitražo bylas nagrinėjančios kolegijos ir kitos bylą nagrinėjančios institucijos turi suvokti ir gerbti *Kodekso* antidopingo taisyklių savitumą ir tai, kad šios taisyklės atspindi įvairių garbinga sportine kova suinteresuotų šalių iš viso pasaulio bendrą nuomonę.

Kaip numatyta *Kodekse*, kiekviena *antidopingo organizacija* atsako už visų *dopingo kontrolės* aspektų vykdymą. Bet kurį *dopingo kontrolės* arba antidopingo švietimo aspektą *antidopingo organizacija* gali pavesti įgaliotai trečiajai šaliai, tačiau įgaliojančioji *antidopingo organizacija* turi reikalauti, kad įgaliota trečioji šalis tuos aspektus vykdytų laikydamasi *Kodekso* ir *tarptautinių standartų*, o visa atsakomybė užtikrinti, kad bet kurie perduoti aspektai būtų vykdomi pagal *Kodeksą* tenka *antidopingo organizacijai*.

⁶ [Komentaras. Jei pagal *Kodeksą* reikalaujama, kad *Kodekso* laikytųsi asmuo, kuris nėra sportininkas arba sportininkų pagalbinio personalo narys, savaiame suprantama, kad nebūtų vykdomas tokio asmens mėginimų ėmimas arba testavimas ir dėl antidopingo taisyklių pažeidimo pagal *Kodekso* nuostatas jis nebūtų kaltinamas dėl draudžiamosios medžiagos arba draudžiamojo metodo vartojimo (naudojimo) arba turėjimo. Tokiam asmeniui drausmės priemonės būtų taikomos tik dėl *Kodekso* 2.5 punkto (Kliudymas), 2.7 punkto (Neteisėta prekyba), 2.8 punkto (Davimas), 2.9 punkto (Bendrininkavimas), 2.10 punkto (Draudžiami ryšiai) ir 2.11 punkto (Kerštas). Be to, šiems asmenims pagal 2.1.3 punktą privalomos papildomos pareigos ir atsakomybė. Pareigai reikalauti, kad darbuotojas laikytųsi *Kodekso*, taikomi galiojantys įstatymai.]

1 STRAIPSNIS. DOPINGO APIBRĖŽTIS

Dopingas apibrėžiamas kaip vieno ar daugiau antidopingo taisyklių pažeidimų, apibrėžtų *Kodekso* 2.1–2.11 punktuose, padarymas.

2 STRAIPSNIS. ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAI

2 straipsnio tikslas – apibrėžti antidopingo taisyklių pažeidimus sudarančias aplinkybes ir elgesį. Dopingo bylas pradeda nagrinėti remiantis įtarimu, kad yra padarytas vienos ar daugiau šių konkrečių taisyklių pažeidimas.

Sportininkai ar kiti *asmenys* turi pareigą žinoti, kas sudaro antidopingo taisyklių pažeidimą ir kokios medžiagos bei metodai yra įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*.

Antidopingo taisyklių pažeidimus sudaro:

2.1 *Draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje*

2.1.1 *Sportininko* asmeninė pareiga užtikrinti, kad jokia *draudžiamoji medžiaga* nepatektų į jo organizmą. *Sportininkai* atsakingi už bet kokias *draudžiamąsias medžiagas* ar jų *metabolitus* arba *liekanas*, kurie randami jų *mėginiuose*. Todėl tam, kad būtų nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal 2.1 punktą, nebūtina įrodyti *sportininko* ketinimą vartoti *draudžiamąsias medžiagas*, kalnę ar neapdairumą jas vartojus arba sąmoningą jų vartojimą.⁷

2.1.2 Pakankamu 2.1 punkte numatyto antidopingo taisyklių pažeidimo įrodymu yra bet kuris iš šių atvejų: *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimas *sportininko A mėginyje*, kai *sportininkas* atsisako B mėginio tyrimo ir B mėginys lieka neištirtas; arba *sportininko B mėginys* tiriamas ir *sportininko B mėginio* tyrimas patvirtina *draudžiamosios medžiagos*, jos *metabolitų* arba *liekanų*, rastų *sportininko A mėginyje*, buvimą; arba *sportininko A* arba B mėginys padalijamas į dvi dalis ir padalintojo mėginio patvirtinimo dalies tyrimas patvirtina *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų*, rastų padalinto mėginio pirmojoje da-

⁷ [2.1.1 punkto komentaras. Pagal šį punktą, antidopingo taisyklių pažeidimas laikomas padarytu neatsižvelgiant į sportininko kalnę. Įvairiuose savo sprendimuose CAS šią taisyklę įvardija kaip griežtos atsakomybės taisyklę. Į sportininko kalnę atsižvelgiama skiriant nuobaudas už šios antidopingo taisyklės pažeidimą pagal 10 straipsnį. Šio principo savo sprendimuose nuosekliai laikosi CAS.]

lyje, buvimą; arba *sportininkas* atsisako padalinto mėginio patvirtinimo dalies tyrimo.⁸

2.1.3 Išskyrus medžiagas, kurių atžvilgiu *sprendimo riba* konkrečiai nustatyta *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* arba *techniniame dokumente*, antidopingo taisyklių pažeidimu laikomas bet kokio *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* kiekio buvimas *sportininko mėginyje*.

2.1.4 Taikant bendrosios 2.1 punkto taisyklės išimtį, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*, tarptautiniuose standartuose arba techniniuose dokumentuose gali būti nustatyti specialūs pranešimo apie tam tikras *draudžiamąsias medžiagas* arba jų vertinimo kriterijai.

2.2 Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamąjo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti)⁹

2.2.1 *Sportininkų* asmeninė pareiga užtikrinti, kad jokia *draudžiamoji medžiaga* nepatektų į jų organizmą ir kad joks *draudžiamasis metodas* nebūtų *naudojamas*. Todėl tam, kad būtų nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas, padarytas *vartojant draudžiamąją medžiagą* arba *naudojant draudžiamąjį metodą*, nebūtina įrodyti *sportininko ketinimą vartoti draudžiamąsias medžiagas* ar *naudoti draudžiamuosius metodus*, *kalnę* ar *neapdairumą* juos *vartojus (naudojus)* arba *sąmoningą jų vartojimą (naudojimą)*.

2.2.2 Nėra svarbu, pasisėkė ar nepasisėkė *pavartoti* arba *bandyti pavartoti draudžiamąją medžiagą* arba *panaudoti ar bandyti panaudoti*

⁸ [2.1.2 punkto komentaras. Antidopingo organizacija, atsakinga už rezultatų valdymą, savo nuožūra gali nuspręsti, kad reikia ištirti ir B mėginį, net jeigu sportininkas ir nereikalauja, kad B mėginys būtų ištirtas.]

⁹ [2.2 punkto komentaras. Draudžiamosios medžiagos vartojimą ar bandymą vartoti arba draudžiamąjo metodo naudojimą ar bandymą naudoti visada galima nustatyti bet kokiomis patikimomis priemonėmis. Kaip pažymėta 3.2 punkto komentare, priešingai nei nustatyta 2.1 punkte, pagal kurį reikalaujama pateikti įrodymus siekiant nustatyti antidopingo taisyklių pažeidimą, vartojimą (naudojimą) ar bandymą vartoti (naudoti) taip pat galima nustatyti kitomis patikimomis priemonėmis, kaip antai sportininko prisipažinimu, liudytojų parodymais, dokumentiniais įrodymais, išvadomis, gautomis atlikus išilginį profiliavimą, taip pat ir sportininko biologiniam pasui surinktais duomenimis, arba kita analitine informacija, kuri kitais atžvilgiais netenkina visų reikalavimų siekiant nustatyti draudžiamosios medžiagos buvimą pagal 2.1 punktą.]

Pavyzdžiui, vartojimą (naudojimą) galima nustatyti remiantis patikimais tyrimo duomenimis, gautais ištyrus A mėginį (nesant patvirtinimo ištyrus B mėginį) arba ištyrus tik B mėginį, jeigu antidopingo organizacija pateikia pakankamą paaiškinimą, kodėl nėra patvirtinimo kitame mėginyje.]

draudžiamąjį metodą. Pakanka, kad draudžiamoji medžiaga buvo pavartota ar buvo mėginta ją pavartoti arba draudžiamasis metodas buvo panaudotas ar buvo mėginta jį panaudoti, ir pripažįstamas antidopingo taisyklių pažeidimas.¹⁰

2.3 Sportininko vengimas ar atsisakymas pateikti mėginius arba jų nepateikimas

Vengimas pateikti mėginį arba atsisakymas pateikti mėginį ar jo nepateikimas be pateisinamos priežasties po to, kai apie tai praneša tinkamai įgaliotas asmuo.¹¹

2.4 Su buvimo vieta susiję sportininko pažeidimai

Bet koks *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* esančio sportininko trijų praleistų testų ir (arba) pranešimo nepateikimo atvejų derinys, kaip apibrėžta *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte*, per dvylikos mėnesių laikotarpį.

2.5 Sportininko arba kito asmens vykdomas kliudymas arba bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį

2.6 Sportininko arba sportininkų pagalbinio personalo nario turima draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas

2.6.1 *Sportininkas per varžybas turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet kokį draudžiamąjį metodą arba sportininkas ne varžybų metu turi bet kokią ne varžybų metu draudžiamą draudžiamąją medžiagą ar bet kokį draudžiamąjį metodą, nebent sportininkas įrodo, kad turėjimas galimas atsižvelgiant į suteiktą leidimą var-*

¹⁰ [2.2.2 punkto komentaras. Įrodinėjant bandymą pavartoti draudžiamąją medžiagą arba bandymą panaudoti draudžiamąjį metodą, reikia įrodyti sportininko ketinimą tai daryti. Tai, kad norint įrodyti šį antidopingo taisyklių pažeidimą gali prireikti įrodyti ketinimą, neturi poveikio griežtos atsakomybės principui, taikomam už 2.1 punkto ar 2.2 punkto pažeidimus, padarytus vartojant draudžiamąją medžiagą ar naudojant draudžiamąjį metodą.

Vartodamas draudžiamąją medžiagą, sportininkas padaro antidopingo taisyklių pažeidimą, nebent tokia medžiaga nėra draudžiama ne varžybų metu ir sportininkas ją vartoja ne per varžybas. (Tačiau draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas mėginyje, paimtame per varžybas, yra 2.1 punkto pažeidimas, neatsižvelgiant į tai, kada ta medžiaga galėjo būti vartota.)]

¹¹ [2.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, antidopingo taisyklių pažeidimas „vengimas pateikti mėginį“ būtų padarytas, jeigu būtų nustatyta, kad sportininkas sąmoningai vengė dopingo kontrolės pareigūno tam, kad jam nebūtų įteiktas pranešimas arba nebūtų atliktas testas. Pažeidimas, įvardijamas kaip „mėginio nepateikimas“, gali būti padarytas tyčiniu arba aplaidžiu sportininko elgesiu, tuo tarpu „vengimas“ arba „atsisakymas“ pateikti mėginį traktuojamas kaip sportininko tyčinis elgesys.]

*toti gydymui (LVG) pagal 4.4 punktą arba turi kitą tinkamą pateisinimą.*¹²

2.6.2 *Sportininkų pagalbinio personalo narys per varžybas turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet koki draudžiamąjį metodą arba sportininkų pagalbinio personalo narys ne varžybų metu turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet koki draudžiamąjį metodą, kai juos ne varžybų metu draudžiama vartoti ar naudoti sportininkui, varžyboms arba treniruotėms, nebent sportininkų pagalbinio personalo narys įrodo, kad turėjimas galimas atsižvelgiant į sportininkui išduotą LVG pagal 4.4 punktą arba turi kitą tinkamą pateisinimą.*¹³

2.7 Sportininko arba kito asmens vykdoma neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu

2.8 Sportininko ar kito asmens vykdomas draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamąjo metodo taikymas bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba ne varžybų metu draudžiamos draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamąjo metodo taikymas bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti

2.9 Sportininko arba kito asmens vykdomas bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti

Kito asmens pagalba, raginimas, talkinimas, kurstymas, susimokymas, nuslėpimas ar tyčinis bendrininkavimas kita forma arba bandymas bendrininkauti pažeidžiant antidopingo taisykles, bandant pažeisti antidopingo taisykles ar darant 10.14.1 punkto pažeidimą.¹⁴

2.10 Draudžiami sportininko arba kito asmens ryšiai

2.10.1 *Sportininko ar kito antidopingo organizacijai pavaldaus asmens ryšiai vykdant profesines ar su sportu susijusias pareigas su bet kuriu sportininkų pagalbinio personalo nariu:*

¹² [2.6.1 ir 2.6.2 punktu] komentaras. Pavyzdžiui, tinkamu pateisinimu nebūtų laikomas draudžiamosios medžiagos įsigijimas ar turėjimas turint tikslą ją duoti draugui ar giminaičiui, išskyrus pateisinamas su sveikata susijusias aplinkybes, kai tas asmuo turėjo gydytojo receptą, pvz. insulino pirkimas diabetu sergančiam vaikui.]

¹³ [2.6.1 ir 2.6.2 punktu] komentaras. Pavyzdžiui, tinkamu pateisinimu gali būti laikomas atvejis, kai a) sportininkas arba komandos gydytojas draudžiamąsias medžiagas (pvz., epinefrino automatinį švirkštą) laiko arba draudžiamuosius metodus naudoja ūmioms ir kritinėms situacijoms spręsti, arba b) sportininkas draudžiamąją medžiagą arba draudžiamąjį metodą turi gydymuisi prieš pat kreipdamasis dėl leidimo vartoti arba naudoti gydymui.]

¹⁴ [2.9 punktu] komentaras. Bendrininkavimas ar bandymas bendrininkauti gali apimti fizinę arba psichologinę pagalbą.]

- 2.10.1.1 kuriam paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis – jeigu jis pavaldus *antidopingo organizacijai*; arba
- 2.10.1.2 kuris yra pripažintas kaltu ar nagrinėjant jo baudžiamąją, drausmės ar profesinę bylą nustatyta, kad savo atliktais veiksmais jis būtų padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, jeigu tokiam *asmeniui* būtų taikytinos taisyklės pagal *Kodeksą* – jeigu jis nepavaldus *antidopingo organizacijai* ir jei jo *diskvalifikacijos* klausimas nebuvo svarstomas pagal *Kodeksą* vykdant *rezultatų valdymo* procesą. Tokiam *asmeniui* taikomas diskvalifikacijos statusas galioja šešerius (6) metus nuo sprendimo baudžiamojoje, profesinėje ar drausmės byloje priėmimo arba tiek, kiek galioja paskirta baudžiamoji, drausmės ar profesinė sankcija, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis; arba
- 2.10.1.3 kuris suteikia 2.10.1.1 ar 2.10.1.2 punkte apibūdintam *asmeniui* priedangą arba jam tarpininkauja.

2.10.2 Tam, kad būtų konstatuotas 2.10 punkto pažeidimas, *antidopingo organizacija* turi nustatyti, kad *sportininkui* arba kitam *asmeniui* buvo žinoma, kad *sportininkų pagalbinio personalo narys* yra diskvalifikuotas.

Pareiga įrodyti, kad 2.10.1.1 ar 2.10.1.2 punkte nurodyti ryšiai su *sportininkų pagalbinio personalo nariu* nėra palaikomi vykdant profesines ar su sportu susijusias pareigas ir (arba) kad tokių ryšių pagrįstai nebuvo galima išvengti, tenka *sportininkui* ar kitam *asmeniui*.

Antidopingo organizacijos, turinčios informacijos apie *sportininkų pagalbinį personalą*, atitinkantį 2.10.1.1, 2.10.1.2 ar 2.10.1.3 punkte nustatytus kriterijus, šią informaciją pateikia *WADA*.¹⁵

¹⁵ [2.10 punkto komentaras. *Sportininkams ir kitiems asmenims negalima dirbti su treneriais, instruktoriais, gydytojais ar kitu sportininkų pagalbinio personalu, kurie yra diskvalifikuoti dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba kurie yra pripažinti kaltais baudžiamojoje byloje arba bausti už profesinius pažeidimus dėl dopingo. Taip pat draudžiami ryšiai su bet kuriuo kitu sportininku, kuris diskvalifikavimo laikotarpiu veikia kaip treneris arba sportininkų pagalbinio personalo narys. Keletas draudžiamų ryšių rūšių pavyzdžių: būti treniruojamam, gauti strategiją, techniką ar medicininę konsultaciją; gauti gydymą, procedūras ar receptus; pateikti bet kokius organizmo produktus ištyrimui; leisti sportininkų pagalbinio personalo nariui būti agentu ar atstovu. Draudžiami ryšiai nebūtinai turi būti susiję su kokios nors formos kompensacija.*

Nors pagal 2.10 punktą nereikalaujama, kad antidopingo organizacija sportininkui arba kitam asmeniui praneštų apie sportininkų pagalbinio personalo diskvalifikacijos statusą, toks pranešimas, jei būtų pateiktas, būtų svarbiu įrodymu konstatuojant, kad sportininkas arba kitas asmuo žinojo apie sportininkų pagalbinio personalo diskvalifikacijos statusą.]

2.11 *Sportininko* arba kito *asmens* veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti

Jei tokia veika nėra laikoma 2.5 punkto pažeidimu, tai:

2.11.1 bet koks veiksmas, kuriuo grasinama arba siekiama įbauginti kitą *asmenį*, kad šis *asmuo* su įtariamu antidopingo taisyklių pažeidimu arba įtariamu *Kodekso* nesilaikymu susijusios informacijos sąžiningai nepraneštų *WADA*, *antidopingo organizacijai*, teisėsaugos, reguliavimo arba profesinei drausmės institucijai, *WADA* arba *antidopingo organizacijos* bylas nagrinėjančiai institucijai arba tyrimą vykdančiam asmeniui.

2.11.2 Kerštas *asmeniui*, kuris su įtariamu antidopingo taisyklių pažeidimu arba įtariamu *Kodekso* nesilaikymu susijusius įrodymus arba informaciją sąžiningai pateikė *WADA*, *antidopingo organizacijai*, teisėsaugos, reguliavimo arba profesinei drausmės institucijai, *WADA* arba *antidopingo organizacijos* bylas nagrinėjančiai institucijai arba tyrimą vykdančiam asmeniui.¹⁶

Pagal 2.11 punktą, kerštas, grasinimas ir bauginimas apima prieš šį *asmenį* nukreiptus veiksmus, kurie sąžiningai nėra pagrįsti arba kaip atsakas yra neproporcingi.¹⁷

3 STRAIPSNIS. DOPINGO ĮRODYMAS

3.1 Įrodinėjimo pareiga ir standartai

Antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Įrodinėjimo standartu laikoma, ar *antidopingo organizacija* bylą nagrinėjančiai kolegijai įtikimai įrodo antidopingo taisyklių pažeidimą, atsižvelgiant pareikšto įtarimo rimtumą. Šis įrodinėjimo standartas visais atvejais aukštesnis nei paprasčiausia tikimybių pusiausvyra, bet žemesnis nei neginčijamas pažeidimo įrodymas.¹⁸ Jeigu pagal *Kodeksą sportininkas* ar kitas *asmuo*, įtariamas dopingo taisyklių pažeidimu, turi

¹⁶ [2.11.2 punkto komentaras. Šiuo punktu siekiama apsaugoti asmenis, kurie teikia sąžiningus pranešimus, o ne asmenis, kurie teikia žinomai melagingus pranešimus.]

¹⁷ [2.11.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, kerštu būtų laikomi veiksmai, kuriais keliama grėsmė pranešimą pateikusių asmenų, jų šeimų arba su jais susijusių asmenų fizinei ar psichinei gerovei arba ekonominiams interesams. Kerštu nebūtų laikomas antidopingo organizacijos sąžiningas įtarimas dėl pranešimą pateikusio asmens padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo. Pagal 2.11 punktą laikoma, kad pranešimas nėra pateiktas sąžiningai, jei jį pateikiantis asmuo žino, kad pranešimas melagingas.]

¹⁸ [3.1 punkto komentaras. Šis įrodinėjimo standartas, kurio turi laikytis antidopingo organizacija, prilygsta daugelio kitų šalių profesinių nusižengimų byloje taikomam standartui.]

įrodinėjimo pareigą paneigti prezumpciją ar įrodyti nurodytus faktus arba aplinkybes, įrodinėjimo standartas taikomas pagal tikimybių pusiausvyrą, išskyrus 3.2.2 ir 3.2.3 punktuose nurodytus atvejus.

3.2 Faktų ir prezumpcijų įrodymo metodai

Antidopingo taisyklių pažeidimo faktai gali būti įrodomi bet kokiomis patikimomis priemonėmis, tarp jų ir prisipažinimais.¹⁹ Dopingo bylose taikomos šios įrodinėjimo taisyklės:

3.2.1 Taikoma prezumpcija, kad tyrimų metodai ar *sprendimų apimtis*, kuriuos patvirtina WADA pasikonsultavusi su atitinkama mokslo bendruomene arba kuriuos peržiūri tokio paties lygmens specialistai, yra moksliskai pagrįsti. Bet kuris *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris siekia nuginčyti, kad buvo įvykdytos šios prezumpcijos sąlygos, arba paneigti šią mokslinio pagrįstumo prezumpciją, apie atsisakymą pripažinti ir atsisakymo pripažinti pagrindą pirma praneša WADA, ir tai yra išankstinė bet kokio atsisakymo pripažinti sąlyga. Apie atsisakymą pripažinti WADA savo iniciatyva gali informuoti ir pradinė bylą nagrinėjanti institucija, apeliacinė institucija arba CAS. Gavusi tokį pranešimą ir su atsisakymu pripažinti susijusią bylos medžiagą, WADA per dešimt (10) dienų taip pat turi teisę įstoti į bylą šalies teisėmis, kaip *amicus curiare* arba pateikti įrodymus tokioje byloje kitu būdu. Bylas nagrinėjant CAS, WADA prašymu CAS teisėjų kolegija paskiria tinkamą mokslo ekspertą, kuris teisėjų kolegijai padėtų įvertinti paneigimą.²⁰

3.2.2 Taikoma prezumpcija, kad WADA akredituotos laboratorijos ir kitos WADA patvirtintos laboratorijos *mėginių* analizę ir saugojimo

¹⁹ [3.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, antidopingo organizacija gali nustatyti antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 2.2 punktą remdamasi sportininko prisipažinimu, patikimais trečiųjų asmenų parodymais, patikimais dokumentiniais įrodymais, patikimais tyrimų duomenimis ištyrus A arba B mėginį, kaip numatyta 2.2 punkto komentaruose, arba išvadomis, padarytomis iš sportininko kraujo ar šlapimo mėginių profilio, kaip antai sportininko biologinio paso duomenimis.]

²⁰ [3.2.1 punkto komentaras. Tam tikrų draudžiamųjų medžiagų atveju WADA gali duoti nurodymą WADA akredituotoms laboratorijoms nepranešti apie teigiamus testų rezultatus, jei nustatyta draudžiamosios medžiagos arba jos metabolitų ar liekanų koncentracija yra mažesnis nei minimalus praneštinas lygis. WADA sprendimas dėl minimalaus praneštino lygio nustatymo arba draudžiamųjų medžiagų, kurioms turėtų būti taikomi minimalūs praneštini lygiai, yra neskundžiamas. Be to, laboratorijos nustatyta tokios draudžiamosios medžiagos koncentracija mėginyje gali būti laikoma tik apytikriu įvertinimu ir jokių atveju tuo, kad tiksliai draudžiamosios medžiagos koncentracija mėginyje gali būti mažesnė nei minimalus praneštinas lygis, negalima remtis kaip gynybos argumentu dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, grindžiamo tos draudžiamosios medžiagos buvimu mėginyje.]

procedūras atliko pagal *Tarptautinį laboratorijų standartą*. *Sportininkas* ar kitas *asmuo* gali paneigti šią prezumpciją įrodydamas, kad nukrypta nuo *Tarptautinio laboratorijų standarto* ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*.

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* paneigia ankstesnę prezumpciją įrodydamas, kad nukrypta nuo *Tarptautinio laboratorijų standarto* ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*, tuomet *antidopingo organizacija* turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nelėmė *teigiamo testo rezultato*.²¹

- 3.2.3 Nukrypimai nuo bet kurių kitų *tarptautinių standartų* ar kitų *Kodekse* arba *antidopingo organizacijos* taisyklėse nustatytų antidopingo taisyklių ar politikos nedaro tyrimų rezultatų ar kitų antidopingo taisyklių pažeidimo įrodymų negaliojančiais ir nėra gynybos argumentas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo.²² Tačiau tuo atveju, jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad nukrypimas nuo kurios nors iš toliau išvardytų specifinių *tarptautinio standarto* nuostatų pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą gavus *teigiamą testo rezultatą* arba padarius su buvimo vieta susijusio pažeidimą, tuomet *antidopingo organizacija* turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė *teigiamo testo rezultato* ar su buvimo vieta susijusio pažeidimo:

I) nukrypus nuo *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* nuostatų dėl *mėginių* paėmimo ir *mėginių* tvarkymo, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą dėl *teigiamo testo rezultato*,

²¹ [3.2.2 punkto komentaras. *Sportininkas* ar kitas *asmuo* turi pareigą įrodyti, remdamasis tikimybių pusiausvyros principu, kad nukrypta nuo *Tarptautinio laboratorijų standarto* ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*. *Sportininkui* ar kitam asmeniui remiantis tikimybių pusiausvyros principu įrodžius nukrypimą, *sportininkui* arba kitam asmeniui taikoma šiek tiek žemesnio įrodinėjimo standarto priešastinio ryšio įrodymo pareiga – „pagrįstai galėjo lemti“. Jeigu *sportininkas* arba kitas *asmuo* patenkina šį standartą, įrodinėjimo našta būtų nagrinėjančiai kolegijai įtikimai įrodyti, kad nukrypimas nelėmė *teigiamo testo rezultato*, tenka antidopingo organizacijai.]

²² [3.2.3 punkto komentaras. Dėl nukrypimų nuo *tarptautinio standarto* arba kitos taisyklės, nesusijusios su *mėginių* paėmimu ar tvarkymu, *teigiamais rezultatais* pagal *paso duomenis* ar *sportininkų informavimo apie buvimo vietą pažeidimais* arba *B mėginio indelio atidarymu*, – pavyzdžiui, nukrypimai nuo *Tarptautinio švietimo standarto*, *Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto* arba *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautinių standartų*, – *WADA* gali atlikti reikalavimų laikymosi vertinimą, tačiau tai nėra gynybos argumentas dopingo taisyklių pažeidimo byloje ir nėra svarbu vertinant, ar *sportininkas* padarė antidopingo taisyklių pažeidimą. *Antidopingo organizacijos* padarytas 20.7.7 punkte nurodyto dokumento pažeidimas taip pat nelaikomas gynybos argumentu antidopingo taisyklių pažeidimo byloje.]

antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė *teigiamo testo rezultato*;

II) nukrypus nuo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto* arba *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* nuostatų dėl *teigiamų rezultatų pagal paso duomenis*, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą, *antidopingo organizacija* turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė antidopingo taisyklių pažeidimo;

III) nukrypus nuo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto* nuostatų dėl reikalavimo pranešti *sportininkui* apie B mėginio indelio atidarymą, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą dėl *teigiamo testo rezultato*, *antidopingo organizacija* turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas *nenulėmė teigiamo testo rezultato*;²³

IV) nukrypus nuo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto* nuostatų dėl pranešimo *sportininkui*, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą dėl su buvimo vieta susijusio pažeidimo, *antidopingo organizacija* turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė su buvimo vieta susijusio pažeidimo.

- 3.2.4 Apeliacine tvarka neskundžiamu kompetentingos jurisdikcijos teismo ar profesinės drausmės tribunolo sprendimu konstatuoti faktai yra neginčijamas įrodymas *sportininko* ar kito *asmens*, kurio atžvilgiu priimtas sprendimas dėl šių faktų, nenaudai, nebent *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad sprendimu pažeisti bendrieji teisingumo principai.
- 3.2.5 Nagrinėdama antidopingo taisyklių pažeidimą, bylą nagrinėjanti kolegija gali padaryti antidopingo taisyklių pažeidimu kaltinamam *sportininkui* ar kitam *asmeniui* nepalankias išvadas, remdamasi *sportininko* ar kito *asmens* atsisakymu dalyvauti bylos nagrinėjime (asmeniškai arba telefonu, kaip nurodė bylą nagrinėjanti kolegija) arba atsakyti į bylą nagrinėjančios kolegijos ar antidopingo taisyklių pažeidimu kaltinančios *antidopingo organizacijos* klausimus per protingą terminą iš anksto prieš bylos nagrinėjimą to pareikalavus.

²³ [3.2.3 punkto iii papunkčio komentaras. *Antidopingo organizacija įvykdytų savo pareigą įrodyti, kad nukrypimas nelėmė teigiamo testo rezultato įrodydama, kad, pavyzdžiui, B mėginio indelio atidarymą ir tyrimą stebėjo nepriklausomas liudininkas ir nebuvo pastebėta jokių nukrypimų.*]

4 STRAIPSNIS. *DRAUDŽIAMŪJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠAS*

4.1 *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo paskelbimas ir peržiūra*

Prireikus, bet ne rečiau kaip kartą metuose, *WADA* paskelbia *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kaip *tarptautinį standartą*. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* projektas ir visi pakeitimai nedelsiant raštu pateikiami visoms *pasirašiusiosioms šalims* ir vyriausybėms, kad jos pateiktų pastabas ir suteiktų konsultacijas. Kasmet atnaujinamą *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* redakciją ir visus pakeitimus *WADA* nedelsiant išplatina visoms *pasirašiusiosioms šalims*, *WADA* akredituotoms ar patvirtintoms laboratorijoms bei vyriausybėms ir paskelbia *WADA* interneto svetainėje, o kiekviena *pasirašiusioji šalis* imasi tinkamų priemonių, kad *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* būtų išplatintas jos nariams ir padaliniais. Kiekviena *antidopingo organizacija* savo taisyklėse nustato, kad jei *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* ar jo pakeitimuose nenurodyta kitaip, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* ir jo pakeitimai įsigalioja pagal *antidopingo organizacijos* taisykles praėjus trimis mėnesiams po to, kai *WADA* *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* paskelbia, o *antidopingo organizacijai* nereikia imtis jokių tolesnių veiksmų.²⁴

4.2 *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo nurodytos draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai*

4.2.1 *Draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai*

Į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtraukiamos tos *draudžiamosios medžiagos* ir *draudžiamieji metodai*, kurie visada uždrausti kaip dopingas (ir *per varžybas*, ir *ne varžybų metu*) dėl jų savybės, leidžiančios pagerinti sportinius rezultatus būsimose *varžybose* arba dėl jų maskuojančios savybės, taip pat tos medžiagos ir metodai, kurie uždrausti tik *per varžybas*. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* *WADA* gali praplėsti konkrečiai sporto šakai. *Draudžiamosios medžiagos* ir *draudžiamieji metodai* gali būti įtraukiami į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* bendra ka-

²⁴ [4.1 punkto komentaras. Prireikus, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* operatyviai peržiūrimas ir paskelbiamas. Tačiau siekiant aiškumo, naujas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* bus skelbiamas kasmet, neatsižvelgiant į tai, ar jis keistas, ar ne. *WADA* savo interneto svetainėje visuomet skelbia naujausią *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* yra neatskiriama *Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą* sporte dalis. Apie visus *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* pakeitimus *WADA* informuoja *UNESCO* generalinį direktorių.]

tegorija (pvz. anaboliniai preparatai) arba nurodant konkrečią medžiagą ar metodą.²⁵

4.2.2 *Nurodytosios medžiagos arba nurodytieji metodai*

Taikant 10 straipsnį, visos *draudžiamosios medžiagos* yra *nurodytosios medžiagos*, išskyrus kai *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* nurodyta kitaip. Joks *draudžiamasis metodas* nėra *nurodytasis*, nebent kaip *nurodytasis metodas* jis konkrečiai įvardytas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*.²⁶

4.2.3 *Medžiagos, kuriomis piktnaudžiuojama*

Taikant 10 straipsnį laikoma, kad *medžiagos, kuriomis piktnaudžiuojama*, apima tas *draudžiamąsias medžiagas*, kurios *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* konkrečiai įvardytos kaip *medžiagos, kuriomis piktnaudžiuojama*, nes visuomenėje jomis dažnai piktnaudžiuojama ne sporte.

4.2.4 *Naujos draudžiamųjų medžiagų arba draudžiamųjų metodų klasės*

Jeigu *WADA* išplečia *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtraukdama naują *draudžiamųjų medžiagų* arba *draudžiamųjų metodų* klasę pagal 4.1 punktą, *WADA* vykdomasis komitetas nustato, ar kurios nors, ar visos naujos klasės *draudžiamosios medžiagos* arba *draudžiamieji metodai* laikomi *nurodytosiomis medžiagomis* arba *nurodytaisiais metodais* pagal 4.2.2 punktą arba *medžiagomis, kuriomis piktnaudžiuojama*, pagal 4.2.3 punktą.

4.3 **Medžiagų ir metodų įtraukimo į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kriterijai**

Spręsdama, ar įtraukti medžiagą arba metodą į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, *WADA* vadovaujasi šiais kriterijais:

4.3.1 *Medžiaga ar metodas laikomas tinkamu įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, jeigu *WADA* savo nuožiūra nustato, kad medžiaga ar metodas tenkina bet kuriuos du iš šių trijų kriterijų:*

²⁵ [4.2.1 punkto komentaras. *Medžiagos vartojimas ne varžybų metu, kai ją vartoti draudžiama tik per varžybas, nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, nebent per varžybas paimto mėginio rezultatas teigiamas, t. y. rasta medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų.*]

²⁶ [4.2.2 punkto komentaras. *4.2.2 punkte* įvardytos *nurodytosios medžiagos ir nurodytieji metodai* jokių atveju neturėtų būti laikomi mažiau svarbiais ar mažiau pavojingais, nei kitos dopingo medžiagos ar metodai. Tikriau sakant, paprasčiausiai yra didesnė tikimybė, kad sportininkas tokias medžiagas vartojo ne sportiniams rezultatams pagerinti.]

- 4.3.1.1 medicininiais ar kitais moksliniais tyrimais, farmakologiniu poveikiu arba patirtimi įrodyta, kad medžiaga ar metodas, viena (-as) arba vartojant (naudojant) su kitomis medžiagomis ir metodais, gali pagerinti arba pagerina sportinius rezultatus;²⁷
- 4.3.1.2 medicininiais ar kitais moksliniais tyrimais, farmakologiniu poveikiu arba patirtimi įrodyta, kad patvirtinta, kad medžiagos *vartojimas* arba metodo *naudojimas* kelia tikrą arba galimą grėsmę *sportininko* sveikatai;
- 4.3.1.3 *WADA* nustato, kad medžiagos *vartojimas* arba metodo *naudojimas* prieštarauja sportinei dvasiai, aprašytai *Kodekso* įvade.
- 4.3.2 Medžiaga ar metodas taip pat įtraukiami į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, jeigu *WADA* nustato, kad medicininiai ar kiti moksliniai įrodymai, farmakologinis poveikis arba patirtis rodo, kad medžiaga arba metodas gali maskuoti kitų *draudžiamųjų medžiagų vartojimą* ar *draudžiamųjų metodų naudojimą*.²⁸
- 4.3.3 *WADA* sprendimas dėl į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtrauktinų *draudžiamųjų medžiagų* ir *draudžiamųjų metodų*, medžiagų skirstymo į kategorijas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* ir medžiagos klasifikavimo kaip draudžiamosios visada arba tik *per varžybas*, medžiagos arba metodo klasifikavimas kaip *nurodytosios medžiagos*, *nurodytojo metodo* arba *medžiagos*, kuria yra *piktnaudžiaujama*, yra galutinis ir *sportininkas* ar kitas *asmuo* negali jo užginčyti, taip pat užginčyti ir (bet tuo neapsiribojant) remdamasis argumentu, kad medžiaga ar metodas nebuvo maskavimo reagentas arba negalėjo pagerinti sportinių rezultatų, nesukėlė pavojaus sveikatai ar neprieštaravo sportinei dvasiai.

²⁷ [4.3.1.1 punkto komentaras. Pagal šį punktą tikėtina, kad gali būti tokių medžiagų, kurias vartoti atskirai nedraudžiama, tačiau draudžiama vartoti kartu su tam tikromis kitomis medžiagomis. Medžiaga, įtraukta į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kaip galinti pagerinti sportinius rezultatus tik vartojama kartu su kita medžiaga, taip ir pažymima ir draudžiama tik tuomet, jeigu yra abiejų medžiagų sujungimo įrodymų.]

²⁸ [4.3.2 punkto komentaras. Vykdamt procesą kiekvienais metais visos pasirašiusiosios šalys, vyriausybės ir kiti suinteresuoti asmenys kviečiami *WADA* teikti pastabas dėl *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* turinio.]

4.4 *Leidimai vartoti gydymui (LVG)*

4.4.1 *Draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas ir (arba) draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamojo metodo naudojimas arba bandymas vartoti ar naudoti, turėjimas ar paskyrimas arba bandymas turėti ar paskirti nelaikomas antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu atitinka LVG, išduoto pagal Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautinius standartus, nuostatas.*

4.4.2 *Sportininkai, kurie nėra tarptautinio lygmens sportininkai, prašymą išduoti LVG pateikia savo nacionalinei antidopingo organizacijai. Nacionalinei antidopingo organizacijai prašymą atmetus, sportininkai apeliaciją gali pateikti tik 13.2.2 punkte nurodytai apeliacinei institucijai.*

4.4.3 *Sportininkai, kurie yra tarptautinio lygmens sportininkai, turi kreiptis į savo tarptautinę federaciją.²⁹*

4.4.3.1 *Jeigu sportininkas jau turi savo nacionalinės antidopingo organizacijos išduotą LVG atitinkamai medžiagai ar metodui ir tas LVG tenkina Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose nustatytus kriterijus, tuomet tarptautinė federacija privalo jį pripažinti. Jeigu tarptautinė federacija laikosi nuomonės, kad LVG šių kriterijų netenkina ir todėl atsisako jį pripažinti, ji privalo nedelsiant pranešti sportininkui ir jo nacionalinei antidopingo organizacijai, nurodydama priežastis. Sportininkas arba nacionalinė antidopingo organizacija per dvidešimt vieną (21) dieną nuo pranešimo gavimo gali perduoti klausimą persvarstyti WADA. Perdavus klausimą persvarstyti WADA, nacionalinės antidopingo organizacijos išduotas LVG išlieka galioti iki bus priimtas WADA sprendimas, kai testavimas atliekamas per nacionalinio lygmens varžybas ir ne varžybose (bet negalioja tarptautinio lygmens varžybų atžvilgiu). Klausimo neperdavus persvarstyti WADA per dvidešimt vienos dienos terminą, sportininko nacionalinė antidopingo organizacija*

²⁹ [4.4.3 punkto komentaras. Jeigu tarptautinė federacija atsisako pripažinti nacionalinės antidopingo organizacijos išduotą LVG tik dėl to, kad trūksta medicininių dokumentų ar kitos informacijos, reikalingos įrodyti atitiktį Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautinių standartų kriterijams, klausimas svarstyti WADA neperduodamas. Bylos medžiagą reikia papildyti ir pateikti tarptautinei federacijai dar kartą.

Jeigu tarptautinė federacija nusprendžia testuoti sportininką, kuris nėra tarptautinio lygmens sportininkas, ji privalo pripažinti tam sportininkui jo nacionalinės federacijos išduotą LVG.]

turi nuspręsti, ar pradinis *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduotas *LVG* turėtų likti galioti atliekant *testavimą nacionalinio lygmens varžybose* ir *ne varžybose* (su sąlyga, kad *sportininkas* nebėra *tarptautinio lygmens sportininkas* ir nedalyvauja *tarptautinio lygmens varžybose*). Kol bus priimtas *nacionalinės antidopingo organizacijos* sprendimas, *LVG* lieka galioti atliekant *testavimą nacionalinio lygmens varžybose* ir *ne varžybose* (tačiau negalioja *tarptautinio lygmens varžyboms*).

4.4.3.2 Jeigu *sportininkas* dar neturi jo *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduoto *LVG* atitinkamai medžiagai ar metodui, prašymą dėl *LVG* *sportininkas* privalo pateikti tiesiogiai savo tarptautinei federacijai, iš karto jo prireikus. Jeigu tarptautinė federacija (arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kai ji sutinka prašymą svarstyti už tarptautinę federaciją) *sportininko* prašymą atmeta, ji privalo nedelsiant informuoti *sportininką*, nurodydama priežastis. Jeigu tarptautinė federacija *sportininko* prašymą patenkina, ji privalo pranešti ne tik *sportininkui*, bet ir jo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir jeigu, *nacionalinės antidopingo organizacijos* manymu, *LVG* netenkina *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytų kriterijų, ji gali per dvidešimt vieną (21) dieną nuo pranešimo gavimo klausimą perduoti persvarstyti *WADA*. *Nacionalinei antidopingo organizacijai* perdavus klausimą persvarstyti *WADA*, tarptautinės federacijos išduotas *LVG* išlieka galioti iki bus priimtas *WADA* sprendimas, kai testavimas atliekamas per tarptautinio lygmens *varžybas* ir *ne varžybų metu* (bet negalioja nacionalinio lygmens *varžybų* atžvilgiu). *Nacionalinei antidopingo organizacijai* neperdavus klausimo persvarstyti *WADA*, tarptautinės federacijos išduotas *LVG* tampa galiojančiu ir nacionalinio lygmens *varžyboms*, kai pasibaigia peržiūrai skirtas dvidešimt vienos (21) dienos laikotarpis.

4.4.4 *Didžiųjų renginių organizatorius* gali pareikalauti, kad *sportininkai* jam įteiktų prašymą išduoti *LVG*, jeigu jie dėl *renginio* nori *vartoti draudžiamąją medžiagą* arba *naudoti draudžiamąjį metodą*. Tokiu atveju:

- 4.4.4.1 *didžiųjų renginių organizatorius* privalo užtikrinti, kad *sportininkas* galėtų pateikti prašymą išduoti *LVG*, jeigu jam toks dar neišduotas. Išdavus *LVG*, jis galioja tik nurodytam renginiui;
- 4.4.4.2 jeigu *sportininkas* jau turi savo *nacionalinės antidopingo organizacijos* ar tarptautinės federacijos išduotą *LVG* ir tas *LVG* tenkina *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytus kriterijus, tuomet *didžiųjų renginių organizatorius* privalo jį pripažinti. Jeigu *didžiųjų renginių organizatorius* nusprendžia, kad *LVG* šių kriterijų netenkina ir todėl atsisako jį pripažinti, privalo nedelsiant informuoti *sportininką*, paaiškindamas priežastis;
- 4.4.4.3 *didžiųjų renginių organizatoriaus* sprendimą nepripažinti arba neišduoti *LVG sportininkas* gali apskųsti apeliacine tvarka tik *didžiųjų renginių organizatoriaus* šiam tikslui įsteigtai ar paskirtai nepriklausomai institucijai. Jeigu *sportininkas* apeliacijos nepateikia (arba apeliacija atmetama), jis negali *vartoti* atitinkamos medžiagos ar *naudoti* atitinkamo metodo dėl *renginio*, tačiau bet koks jo *nacionalinės antidopingo organizacijos* ar tarptautinės federacijos jam išduotas *LVG* tai medžiagai ar metodui lieka galioti už *renginio* ribų.³⁰
- 4.4.5 Jeigu *antidopingo organizacija* nusprendžia paimti *sportininko*, kuris nėra nei *tarptautinio lygmens*, nei *nacionalinio lygmens sportininkas*, *mėginį*, o tas *sportininkas* vartoja *draudžiamąją medžiagą* ar *naudoja draudžiamąjį metodą* gydymuisi, *antidopingo organizacija* gali jam leisti pateikti prašymą išduoti *LVG* atgaline data.
- 4.4.6 *WADA* privalo peržiūrėti tarptautinės federacijos sprendimą nepripažinti *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduoto *LVG*, kurį jai perduoda *sportininkas* arba *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija*. *WADA* taip pat privalo peržiūrėti tarptautinės federacijos sprendimą išduoti *LVG*, kurį jai perduoda *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija*. *WADA* gali bet kuriuo metu peržiūrėti bet kokius kitus sprendimus dėl *LVG* suinteresuotų šalių

³⁰ [4.4.4.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, nepriklausoma apeliacine institucija tam tikrų renginių atžvilgiu gali būti CAS ad hoc padalinys arba panaši institucija, arba WADA gali sutikti vykdyti šią funkciją pati. Jei šios funkcijos nesiima nei CAS, nei WADA, WADA išlaiko teisę (bet ne pareigą) bet kuriuo metu persvarstyti renginio atžvilgiu priimtus sprendimus dėl LVG pagal 4.4.6 punktą.]

prašymu arba savo iniciatyva. Jeigu peržiūrimas sprendimas dėl *LVG* tenkina *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytus kriterijus, *WADA* jo nekeičia. Jeigu sprendimas dėl *LVG* tų kriterijų netenkina, *WADA* jį panaikina.³¹

- 4.4.7 Dėl bet kokio tarptautinės federacijos (arba *nacionalinės antidopingo organizacijos*, kai ji sutinka svarstyti prašymą už tarptautinę federaciją) sprendimo dėl *LVG*, kurio neperžiūri *WADA* arba kurį *WADA* peržiūri, bet po peržiūros nepanaikina, apeliaciją *sportininkas* ir (arba) *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija* gali pateikti tik *CAS*.³²
- 4.4.8 Apeliaciją dėl *WADA* sprendimo panaikinti *LVG* sprendimą *sportininkas*, *nacionalinė antidopingo organizacija* ir (arba) suinteresuota tarptautinė federacija gali pateikti tik *CAS*.
- 4.4.9 Per protingą laiką nepriėmus sprendimo dėl tinkamai pateikto prašymo išduoti (pripažinti) *LVG* arba peržiūrėti *LVG* sprendimą, laikoma, kad prašymas atmestas ir galima naudotis peržiūros ir (arba) apeliacijos teisėmis.

4.5 Stebėsenos programa

WADA, konsultuodamasi su *pasirašiusiosiomis šalimis* ir vyriausybėmis, parengia stebėsenos programą, skirtą stebėti medžiagas, kurių nėra *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*, bet kurias *WADA* pageidauja stebėti, siekdama nustatyti galimus piktnaudžiavimo jomis sporte atvejus. Be to, *WADA* į stebėsenos programą gali įtraukti medžiagas, kurios nėra įtrauktos į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, tačiau stebimos tam tikromis sąlygomis, pvz., stebėti tam tikrų medžiagų, kurios yra draudžiamos tik *varžybose*, *naudojimą ne varžybų metu* arba daugelio medžiagų *vartojimą* kartu nedidelėmis dozėmis (viena po kitos), siekiant nustatyti *vartojimo* paplitimą arba sudaryti galimybę priimti tinkamus sprendimus dėl jų tyrimo laboratorijose ar statuso *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*.

³¹ [4.4.6 punkto komentaras. *WADA* turi teisę reikalauti mokesčio už a) bet kokią peržiūrą, prašomą atlikti pagal 4.4.6 punktą; ir b) bet kokią peržiūrą, kurią ji nusprendžia atlikti, jei peržiūrimas sprendimas panaikinamas.]

³² [4.4.7 punkto komentaras. Tokiais atvejais apeliacija teikiama dėl tarptautinės federacijos *LVG* sprendimo, o ne dėl *WADA* sprendimo neperžiūrėti *LVG* sprendimo arba (jį peržiūrėjus) nepanaikinti *LVG* sprendimo. Tačiau terminas skundui dėl *LVG* sprendimo pateikti nepradedamas skaičiuoti tol, kol *WADA* nepaskelbia savo sprendimo. Bet kokiu atveju, ir *WADA* peržiūrėjus sprendimą, ir jo neperžiūrėjus, *WADA* pranešama apie apeliaciją, kad ji galėtų dalyvauti jos svarstyje, jei mano, kad to reikia.]

WADA paskelbia medžiagas, kurios yra stebimos.³³ Laboratorijos apie praneštus šių medžiagų vartojimo arba aptikto jų buvimo atvejus praneša WADA. Bent kartą metuose WADA tarptautinėms federacijoms ir nacionalinėms antidopingo organizacijoms pateikia suvestinę informaciją pagal sporto šakas apie stebimas medžiagas. Tokiuose stebėsenos programos pranešimuose nepateikiama papildomų duomenų, pagal kuriuos stebėsenos rezultatus būtų galima susieti su konkrečiais mėginiais. WADA įgyvendina priemones, skirtas užtikrinti griežtą atskirų sportininkų anonimiškumą tokių pranešimų atžvilgiu. Praneštas stebimos medžiagos vartojimas ar aptiktas jos buvimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas.

5 STRAIPSNIS. TESTAVIMAS IR TYRIMAI

5.1 Testavimo ir tyrimų paskirtis

Testavimas ir tyrimai gali būti atliekami bet kuriuo kovos su dopingo vartojimo tikslu.³⁴

5.1.1 Testavimas atliekamas siekiant gauti tyrimu pagrįstus įrodymus, ar sportininkas padarė Kodekso 2.1 punkto (Draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje) arba 2.2 punkto (Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamojo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti)) pažeidimą.

5.2 Teisė atlikti testus

Bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje pateikti mėginį sportininko gali pareikalauti bet kuri antidopingo organizacija, turinti teisę atlikti jo testus.³⁵ Testavimui renginiuose taikomi 5.3 punkte nustatyti apribojimai:

³³ [4.5 punkto komentaras. Siekiant pagerinti stebėsenos programos efektyvumą, į paskelbtą stebėsenos programą įtraukus naują medžiagą, laboratorijos gali pakartotiniai tvarkyti duomenis ir anksčiau ištirtus mėginius, kad nustatytų kurios nors naujos medžiagos buvimą.]

³⁴ [5.1 punkto komentaras. Jei testavimas atliekamas antidopingo tikslais, tyrimų rezultatai ir duomenys pagal antidopingo organizacijos taisykles gali būti naudojami kitais teisėtais tikslais. Žr., pvz., 23.2.2 punkto komentarą.]

³⁵ [5.2 punkto komentaras. Papildomas įgaliojimas atlikti testavimą gali būti suteikiamas pagal dvišalius ar daugiašalius pasirašiusiųjų šalių susitarimus. Jeigu sportininkas nenurodė 60 minučių testavimo laikotarpio nuo 23:00 iki 6:00 valandos ar kitaip nesutiko būti testuojamas per tą laikotarpį, prieš testuodama sportininką tomis valandomis, antidopingo organizacija turėtų turėti rimtą ir konkretų įtarimą, kad sportininkas gali vartoti dopingą. Prieštaravimas, kad antidopingo organizacija neturėjo pakankamo įtarimo, kad atliktų testavimą per šį laikotarpį, negali būti gynybinis argumentas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo remiantis tokiu testu arba bandymu atlikti testą.]

- 5.2.1 kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* turi įgaliojimus *per varžybas ir ne varžybų metu* atlikti *testus* visų *sportininkų*, kurie yra tos šalies piliečiai, nuolatiniai gyventojai, licencijų turėtojai ar sporto organizacijų nariai arba kurie yra tos *nacionalinės antidopingo organizacijos* šalyje;
- 5.2.2 kiekviena tarptautinė federacija turi įgaliojimus *per varžybas ir ne varžybų metu* *testuoti* visus *sportininkus*, kurie yra saistomi jos taisyklėmis, taip pat tuos, kurie dalyvauja *tarptautiniuose renginiuose* arba dalyvauja tos tarptautinės federacijos taisyklėmis reglamentuojamuose *renginiuose* arba kurie yra tos tarptautinės federacijos ar nacionalinių federacijų, kurios yra jos narės, arba tų nacionalinių federacijų narių nariai ar licencijų turėtojai;
- 5.2.3 kiekvienas *didžiųjų renginių organizatorius*, taip pat Tarptautinis olimpinis komitetas ir Tarptautinis paralimpinis komitetas, turi įgaliojimus savo *renginiuose varžybose ir ne varžybų metu* *testuoti* visus *sportininkus*, kurie įregistruoti kaip vieno iš jos būsimų *renginių* dalyviai ar kuriuos *didžiųjų renginių organizatorius* turi teisę *testuoti* dėl būsimo *renginio* kitu pagrindu;
- 5.2.4 *WADA* turi *testavimo per varžybas ir ne varžybų metu* įgaliojimus, kaip nurodyta 20.7.10 punkte;
- 5.2.5 *antidopingo organizacijos* gali *testuoti* bet kurią sportinę veiklą vykdančią *sportininką*, kurio atžvilgiu jos turi *testavimo* įgaliojimus, taip pat ir *sportininkus*, kuriems paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis;
- 5.2.6 jeigu tarptautinė federacija ar *didžiųjų renginių organizatorius nacionalinei antidopingo organizacijai* paveda atlikti bet kurią *testavimo* dalį arba dėl to sudaro su ja sutartį (tiesiogiai arba per nacionalinę federaciją), ta *nacionalinė antidopingo organizacija* gali rinkti papildomus *mėginius* arba nurodyti laboratorijai atlikti kitų rūšių tyrimus *nacionalinės antidopingo organizacijos* sąskaita. Jeiigu renkami papildomi *mėginiai* arba atliekami kitų rūšių tyrimai, apie tai informuojama tarptautinė federacija arba *didžiųjų renginių organizatorius*.

5.3 Testavimas renginyje

- 5.3.1 Išskyrus toliau numatytus atvejus, už *testavimo renginio vietoje renginio laikotarpiu* inicijavimą ir vadovavimą jam yra atsakinga tik viena organizacija. *Tarptautiniuose renginiuose* teisę atlikti

testavimą turi tarptautinė organizacija, kuri yra *renginio* valdymo organas (pvz., olimpinėse žaidynėse – Tarptautinis olimpinis komitetas, pasaulio čempionate – tarptautinė federacija, Panamerikos žaidynėse – Panamerikos sporto organizacija). *Nacionaliniuose renginiuose* teisę atlikti *testavimą* turi atitinkamos šalies *nacionalinė antidopingo organizacija*. *Renginio* valdymo organui paprašius, bet koks *testavimas renginio laikotarpiu* ne *renginio vietoje* derinamas su tuo valdymo organu.³⁶

- 5.3.2 Jeigu *antidopingo organizacija*, kuri nėra atsakinga už *testavimo renginyje* inicijavimą ir koordinavimą, tačiau šiaip turėtų teisę *testavimą* atlikti, nori vykdyti *sportininkų testavimą renginio laikotarpiu renginio vietoje*, tokia *antidopingo organizacija* pirma kreipiasi į *renginio* valdymo organą, kad gautų leidimą tokį *testavimą* atlikti ir koordinuoti. Jeigu *antidopingo organizacijos* netenkina *renginio* valdymo organo atsakymas, *antidopingo organizacija*, remdamasi *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarte* nustatytais procedūromis, gali paprašyti, kad *WADA* suteiktų leidimą vykdyti *testavimą* ir nustatyti, kaip tokį *testavimą* koordinuoti. *WADA* nepritaria tokiam *testavimui* prieš tai nepasikonsultavusi su *renginio* valdymo organu ir jo neinformavusi. *WADA* sprendimas galutinis ir neskundžiamas. Išskyrus leidime vykdyti *testavimą* numatytus atvejus, tokie testai laikomi *ne varžybų metu* atliekamais testais. Už bet kokį tokio testo *rezultatų valdymą* atsakinga testą inicijavusi *antidopingo organizacija*, nebent *renginio* valdymo organo taisyklėse būtų numatyta kitaip.³⁷

5.4 Testavimo reikalavimai

- 5.4.1 *Antidopingo organizacijos* testų paskirstymo planavimą ir *testavimą* vykdo taip, kaip reikalaujama *Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte*.

³⁶ [5.3.1 punkto komentaras. Kai kurie tarptautinių renginių valdymo organai gali patys atlikti *testavimą renginio laikotarpiu* ne *renginio vietoje* ir todėl gali norėti suderinti tą *testavimą* su nacionalinės antidopingo organizacijos atliekamu *testavimu*.]

³⁷ [5.3.2 punkto komentaras. Prieš pritarlama nacionalinei antidopingo organizacijai inicijuoti ir vykdyti *testavimą tarptautiniame renginyje*, *WADA* pasikonsultuoja su tarptautine organizacija, kuri yra *renginio* valdymo organas. Prieš pritarlama tarptautinei federacijai inicijuoti ir vykdyti *testavimą nacionaliniame renginyje*, *WADA* pasikonsultuoja su šalies, kurioje vyksta renginys, nacionaline antidopingo organizacija. *Antidopingo organizacija*, kuri inicijuoja *testavimą* ir jam vadovauja, gali savo nuožiūra sudaryti sutartis su įgaliotomis trečiosiomis šalimis, kurioms ji perduoda atsakomybę už mėginių paėmimą arba kitus dopingo kontrolės proceso aspektus.]

5.4.2 Jei įmanoma, *testavimas* koordinuojamas naudojantis Antidopingo administravimo ir valdymo sistema (*ADAMS*), siekiant kuo labiau padidinti bendrą *testavimo* pastangų veiksmingumą ir išvengti nereikalingo pasikartojančio *testavimo*.

5.5 Informacija apie *sportininko* buvimo vietą

Sportininkai, kuriuos jų tarptautinė federacija ir (arba) *nacionalinė antidopingo organizacija* įtraukė į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, pateikia informaciją apie buvimo vietą *Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte* nurodytu būdu, o už 2.4 punkto pažeidimus jiems skiriamos *nuobaudos* 10.3.2 punkte nustatyta tvarka. Tarptautinės federacijos ir *nacionalinės antidopingo organizacijos* koordinuoja tokių *sportininkų* identifikavimą ir informacijos apie jų buvimo vietą rinkimą. Kiekviena tarptautinė federacija ir *nacionalinė antidopingo organizacija ADAMS* sistemoje pateikia sąrašą, kuriame į jos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* įtraukti *sportininkai* nurodyti pagal vardą ir pavardę. Prieš *sportininkus* įtraukiant į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* ir išbraukus iš sąrašo, jie apie tai informuojami. Jų teikiama informacija apie savo buvimo vietą (jiems esant *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė*) *ADAMS* sistemoje prieinama *WADA* ir kitoms *antidopingo organizacijoms*, turinčioms įgaliojimus testuoti *sportininką*, kaip numatyta 5.2 punkte. Ši informacija visada laikoma griežtoje paslapyje ir naudojama tiktai *dopingo kontrolei* planuoti, koordinuoti ir vykdyti, informacijai, susijusiai su *sportininko biologinio paso* ar kitų tyrimų rezultatais, pateikti, galimo antidopingo taisyklių pažeidimo tyrimui pagrįsti arba padėti nagrinėti bylą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo. Ji sunaikinama pagal *Tarptautinį privatumo ir asmens duomenų apsaugos standartą*, kai tampa nebeaktuali šiais tikslais.

Antidopingo organizacijos, vadovaudamosi *Tarptautiniu testavimo ir tyrimų standartu*, gali rinkti informaciją apie buvimo vietą iš *sportininkų*, kurie nėra įtraukti į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* ir pagal savo taisykles skirti atitinkamas ir proporcingas *Kodekso 2.4 punkte* nenumatytas *nuobaudas*.

5.6 Iš sportinės veiklos pasitraukusių *sportininkų* grįžimas į varžybas

5.6.1 Jeigu į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* įtrauktas *tarptautinio* ar *nacionalinio lygmens sportininkas* pasitraukia iš aktyvaus sporto, o po to nori į jį sugrįžti, *sportininkas* nesivaržo *tarptautiniuose renginiuose* ar *nacionaliniuose renginiuose* tol, kol *sportininkas* nesudaro galimybių jį *testuoti* prieš šešis mėnesius raštu

pranešęs savo tarptautinei federacijai ar *nacionalinei antidopingo organizacijai*. WADA, konsultuodamasi su atitinkama tarptautine federacija ir *nacionaline antidopingo organizacija*, gali taikyti taisyklės, kuria reikalaujama raštu pranešti prieš šešis mėnesius, išimtį, jeigu griežtas šios taisyklės taikymas būtų neteisingas *sportininko* atžvilgiu. Šį sprendimą galima apskusti pagal 13 straipsnį.³⁸

5.6.1.1 Bet kokie varžybų rezultatai, pasiekti pažeidžiant 5.6.1 punktą, anuliuojami, nebent *sportininkas* galėtų įrodyti, kad jis pagrįstai negalėjo žinoti, kad tai buvo *tarptautinis renginys* arba *nacionalinis renginys*.

5.6.2 Jeigu *sportininkas* pasitraukia iš sportinės veiklos nepasibaigus jo *diskvalifikacijos* laikotarpiui, *sportininkas* apie pasitraukimą turi raštu pranešti *diskvalifikacijos* laikotarpį skyrusiai *antidopingo organizacijai*. Jeigu *sportininkas* nori grįžti į aktyvų sportą, *tarptautiniuose renginiuose* ar *nacionaliniuose renginiuose* jis negali varžytis tol, kol nesudaro galimybių jį *testuoti* prieš šešis mėnesius (arba laikotarpį, atitinkantį likusį *diskvalifikacijos* laiką nuo *sportininko* pasitraukimo iš sporto dienos, jeigu tas laikotarpis ilgesnis nei šeši (6) mėnesiai)) raštu pranešęs savo tarptautinei federacijai ar *nacionalinei antidopingo organizacijai*.

5.7 Tyrimai ir duomenų rinkimas

Antidopingo organizacijos turi turėti pajėgumus tyrimams vykdyti ir duomenims rinkti ir tyrimus vykdo bei duomenis renka pagal *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimus*.

6 STRAIPSNIS. MĖGINIŲ TYRIMAS

Mėginiai tiriami vadovaujantis šiais principais:

6.1 Naudojimas akredituotomis ir patvirtintomis laboratorijomis bei kitomis laboratorijomis

Siekiant pagal 2.1 punktą tiesiogiai nustatyti *teigiamus testo rezultatus*, *mėginiai* tiriami tik WADA akredituotose ar kitaip WADA patvirtintose laboratorijose. WADA akredituotas ar WADA patvirtintas laboratorijas *mėginiams* ištirti vien savo nuožiūra pasirenka už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija*.³⁹

³⁸ [5.6.1 punkto komentaras. Išimties taikymo pateisinimo gaires pateikia WADA.]

³⁹ [6.1 punkto komentaras. Dėl ekonominių ir geografinio pasiekiamumo priežasčių konkreitiems

6.1.1 Kaip numatyta 3.2 punkte, antidopingo taisyklių pažeidimo faktai gali būti įrodomi bet kokiomis patikimomis priemonėmis. Tai gali būti, pavyzdžiui, patikimas laboratorijos arba kitoks ekspertinis testavimas ne *WADA* akredituotose arba patvirtintose laboratorijose.

6.2 *Mėginių tyrimo ir duomenų analizės tikslas*

Mėginiai ir susiję analitiniai duomenų arba *dopingo kontrolės* informacija analizuojami siekiant aptikti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą įtrauktų draudžiamųjų medžiagų ir draudžiamųjų metodų* bei kitų medžiagų, kaip nurodo *WADA* pagal 4.5 punktą, arba siekiant *antidopingo organizacijai* padėti gauti atitinkamų *sportininko* šlapimo, kraujo ar kitos tarpląstelinės medžiagos rodiklių profilį, taip pat DNR ir genomų profilį, arba bet koku kitu teisėtu kovos su dopingo vartojimu tikslu.⁴⁰

6.3 *Mėginių ir duomenų moksliniai tyrimai*

Mėginiai, susiję analitiniai duomenys ir *dopingo kontrolės* informacija gali būti naudojami kovos su dopingo vartojimu tikslais, tačiau moksliniams tyrimams joks *mėginys* negali būti naudojamas be raštiško *sportininko* sutikimo. Mokslinių tyrimų tikslais naudojami *mėginiai* ir susiję analitiniai duomenys arba *dopingo kontrolės* informacija pirmiausia turi būti tvarkomi taip, kad *mėginių* ir susijusių analitinių duomenų arba *dopingo kontrolės* informacijos nebūtų galima susieti su konkrečiu *sportininku*.⁴¹ Su *mėginiais* ir susijusiais analitiniais duomenimis arba *dopingo kontrolės* informacija susijusiuose moksliniuose tyrimuose laikomasi 19 straipsnyje nustatytų principų.

tyrimams atlikti, pavyzdžiui, ištirti kraują, kurį per nustatytą terminą reikia pristatyti iš paėmimo punkto į laboratoriją, WADA gali patvirtinti laboratorijas, kurios nėra WADA akredituotos laboratorijos. Prieš patvirtindama tokią laboratoriją, WADA įsitikina, kad ji atitinka aukštus WADA taikomus ištyrimo ir saugojimo standartus. 2.1 punkto pažeidimai gali būti nustatyti tik ištyrus mėginį WADA akredituotoje laboratorijoje arba kitoje WADA patvirtintoje laboratorijoje. Kitų punktų pažeidimai gali būti nustatomi naudojant kitų laboratorijų atliktų tyrimų rezultatus, jei tie rezultatai patikimi.]

⁴⁰ [6.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, atitinkama profilio informacija galėtų būti naudojama vadovaujant tiksliniam testavimui arba padedant nagrinėti antidopingo taisyklių pažeidimo bylą pagal 2.2 punktą, arba abiem tikslais. Taip pat žr. 5.1 ir 23.2.2 punktų komentarus.]

⁴¹ [6.3 punkto komentaras. Kaip ir daugelyje medicinos ar mokslo sričių, mėginių ir susijusios informacijos naudojimas kokybės užtikrinimo, kokybės gerinimo, metodų gerinimo ir tobulinimo ar tiriamosios grupės nustatymo tikslais nelaikomas moksliniu tyrimu. Leidžiami su moksliniais tyrimais nesusijusiais tikslais naudojami mėginiai ir susijusi informacija, taip pat pirmiausia, tinkamai atsižvelgiant į 19 straipsnyje nustatytus principus ir Tarptautinio laboratorijų standarto bei Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto reikalavimus, turi būti tvarkomi taip, kad jų nebūtų galima susieti su konkrečiu sportininku.]

6.4 *Mėginių tyrimo ir pranešimo apie rezultatus standartai*⁴²

Laboratorijos *mėginius* tiria ir apie rezultatus praneša pagal *Tarptautinį laboratorijų standartą*.

6.4.1 Laboratorijos savo iniciatyva ir savo sąskaita gali tirti *mėginius* siekdamas nustatyti, ar nėra *draudžiamųjų medžiagų* ar *draudžiamųjų metodų*, kurie nėra įtraukti į standartinę *mėginio* tyrimo parinktį, arba kaip reikalauja *mėginių* paėmimą inicijavusi ir tam vadovavusi *antidopingo organizacija*. Tokių tyrimų rezultatai pranešami *antidopingo organizacijai* ir galioja lygiai taip pat bei užtraukia tokias pačias *nuobaudas*, kaip bet koks kitas tyrimo rezultatas.

6.5 *Papildomas mėginių tyrimas iki rezultatų valdymo arba rezultatų valdymo metu*

Laboratorijos teisė vykdyti pakartotinį arba papildomą *mėginio* tyrimą neribojama iki tol, kol *antidopingo organizacija sportininkui* praneša, kad remiantis *mėginiu* jis kaltinamas antidopingo taisyklių pažeidimu pagal 2.1 punktą. Po šio pranešimo norėdama vykdyti papildomą to *mėginio* tyrimą, *antidopingo organizacija* tai gali daryti, gavusi *sportininko* sutikimą arba bylą nagrinėjančios institucijos sutikimą.

6.6 *Papildomas mėginio tyrimas po pranešimo, kad rezultatas neigiamas arba dėl kitų priežasčių nekonstatavus antidopingo taisyklių pažeidimo*

Laboratorijai pranešus, kad *mėginio* rezultatas neigiamas, arba dėl kitos priežasties dėl *mėginio* nekonstatavus antidopingo taisyklių pažeidimo, jis gali būti saugomas ir bet kuriuo metu papildomai tiriamas 6.2 punkte apibrėžtu tikslu tik *antidopingo organizacijos*, kuri inicijavo *mėginio* paėmimą ir jam vadovavo, arba *WADA* nurodymu. Bet kuri kita teisę testuoti *sportininką* turinti *antidopingo organizacija*, norinti atlikti papildomą saugomo *mėginio* tyrimą, jį gali atlikti gavusi *mėginio* paėmimą inicijavusios ir jam vadovavusios *antidopingo organizacijos* arba *WADA* leidimą ir atsako už paskesnę *rezultatų valdymą*. *WADA* arba kitos *antidopingo organizacijos* inicijuotas *mėginio* saugojimas arba papildomas tyrimas atliekamas

⁴² [6.4 punkto komentaras. Šio punkto tikslas – praplėsti „sumanaus testavimo“ principą iki mėginio tyrimo parinktės taip, kad kuo veiksmingiau ir operatyviau būtų aptiktas dopingas. Pripažįstama, kad kovos su dopingu ištekliai riboti ir kad mėginių tyrimo parinktės išplėtimu kai kuriose sporto šakose ir šalyse būtų galima sumažinti mėginių, kuriuos galima tirti, skaičių.]

WADA arba tos organizacijos sąskaita. Papildomas mėginių tyrimas vykdomas pagal *Tarptautinio laboratorijų standarto* reikalavimus.

6.7 A arba B mėginio padalijimas

Jei WADA, rezultatų valdymo įgaliojimus turinti antidopingo organizacija ir (arba) WADA akredituota laboratorija (pritarus WADA arba rezultatų valdymo įgaliojimus turinčiai antidopingo organizacijai) nori padalyti A arba B mėginį, kad pirmoji padalintojo mėginio dalis būtų naudojama A mėginio tyrimui, o antroji padalintojo mėginio dalis – patvirtinimui, taikomos *Tarptautiniame laboratorijų standarte* nustatytos procedūros.

6.8 WADA teisė perimti mėginius ir duomenis

WADA gali bet kuriuo metu savo nuožiūra, apie tai įspėdama arba neįspėdama, fiziškai perimti bet kurią laboratorijos arba antidopingo organizacijos turimą mėginį ir susijusius analitinius duomenis arba informaciją. WADA prašymu mėginį arba duomenis turinti laboratorija arba antidopingo organizacija nedelsdama suteikia WADA prieigą ir sudaro jai galimybę fiziškai perimti mėginį arba duomenis.⁴³ Jei prieš mėginio arba duomenų perėmimą WADA iš anksto neįspėja laboratorijos arba antidopingo organizacijos, toks pranešimas laboratorijai ir kiekvienai antidopingo organizacijai, kurių mėginiai arba duomenys yra perimti WADA, pateikiamas per pagrįstą laiką po perėmimo. Atlikus paimto mėginio arba duomenų analizę ir tyrimą bei nustačius įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, WADA gali duoti nurodymą kitai antidopingo organizacijai, turinčiai teisę testuoti sportininką, perimti mėginio rezultatų valdymą.⁴⁴

⁴³ [6.8 punkto komentaras. Priešinimasis arba atsisakymas fiziškai perduoti WADA mėginius arba duomenis gali būti laikomas kliudymu, bendrininkavimu arba reikalavimų nevykdymu, kaip numatyta *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir gali būti laikomas *Tarptautinio laboratorijų standarto pažeidimu*. Jei būtina, laboratorija ir (arba) antidopingo organizacija padeda WADA užtikrinti, kad paimtus mėginius arba duomenis nebūtų vėluojama išvežti iš atitinkamos šalies.]

⁴⁴ [6.8 punkto komentaras. Savaiame suprantama, kad WADA mėginių arba analitinių duomenų vienašališkai neperims be pagrįstos priežasties, susijusios su įtariamu antidopingo taisyklių pažeidimu, pasirašiusios šalies nesilaikomais reikalavimais arba kito asmens vykdomais dopingo veiksmis. Tačiau sprendimą dėl to, ar yra pagrįsta priežastis, WADA priima savo nuožiūra ir jis yra neskundžiamas. Pagrįstos priežasties buvimas arba nebuvimas nėra gynybos argumentas byloje dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba nuobaudų.]

7 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS: ATSAKOMYBĖ, PIRMINĖ PERŽIŪRA, PRANEŠIMAS IR LAIKINAS NUŠALINIMAS⁴⁵

Vykdamt rezultatų valdymą pagal Kodeksą (kaip nustatyta 7, 8 ir 13 straipsniuose) nustatomas procesas antidopingo taisyklių pažeidimo byloms sąžiningai, operatyviai ir veiksmingai spręsti. Kiekvieną rezultatų valdymą vykdamti antidopingo organizacija nustato galimų antidopingo taisyklių pažeidimų ikiteisminio nagrinėjimo administravimo procesą, kuriame laikomasi šiame straipsnyje nustatytų principų. Nors kiekviena antidopingo organizacija gali priimti ir vykdyti savo rezultatų valdymo procesą, kiekvienos antidopingo organizacijos rezultatų valdymas turi atitikti bent Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte nustatytus reikalavimus.

7.1 Atsakomybė už rezultatų valdymą

Išskyrus Kodekso 6.6, 6.8 ir 7.1.3–7.1.5 punktuose numatytus atvejus, už rezultatų valdymą atsakinga ir jį savo darbo tvarkos taisyklėse reglamentuoja antidopingo organizacija, kuri inicijuoja mėginių paėmimą ir jam vadovauja (arba, jeigu mėginiai nebuvo imami, antidopingo organizacija, kuri pirma sportininkui ar kitam asmeniui praneša apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, o po to uoliai tą antidopingo taisyklių pažeidimą tiria). Nesvarbu, kuri organizacija vykdo rezultatų valdymą, atsižvelgiama į šiame straipsnyje, 8 ir 13 straipsniuose bei Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte nustatytus principus, o į kiekvienos antidopingo organizacijos taisyklės 23.2.2 punkte nustatytos taisyklės įtraukiamos ir įgyvendinamos be esminių pakeitimų.

7.1.1 Jeigu tarp antidopingo organizacijų iškyla ginčas dėl to, kuri antidopingo organizacija yra atsakinga už rezultatų valdymą, WADA nusprendžia, kuri organizacija atsakinga. WADA sprendimą bet kuri ginče dalyvaujanti antidopingo organizacija gali apskųsti CAS per septynias (7) dienas nuo pranešimo apie WADA sprendimą. CAS

⁴⁵ [7 straipsnio komentaras. Skirtingos pasirašiusiosios šalys sukūrė savus rezultatų valdymo būdus. Nors tie įvairūs būdai nėra visiškai suderinti, daugelis jų pasirodė esą teisingos ir veiksmingos rezultatų valdymo sistemos. Kodeksas nepakeičia kiekvienos iš pasirašiusiųjų šalių rezultatų valdymo sistemos. Tačiau šiame straipsnyje ir Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte nustatyti pagrindiniai kiekvienai pasirašiusiajai šaliai privalomi principai, kuriais siekiama užtikrinti esminį rezultatų valdymo proceso nešališkumą. Kiekvienos pasirašiusiosios šalies konkrečios antidopingo taisyklės turi atitikti šiuos pagrindinius principus. Nebūtinai visos antidopingo organizacijos iškeltos antidopingo bylos yra nagrinėjamos kolegijos. Galimi atvejai, kai sportininkas ar kitas asmuo sutinka su sankcija, kuri jam skirta pagal Kodeksą arba kuri, antidopingo organizacijos manymu, yra tinkama, jei leidžiama lanksčiai taikyti sankcijas. Bet kokiu atveju apie tokio sutikimo pagrindu paskirtą sankciją bus pranešta šalims, kurios turi teisę paduoti apeliaciją pagal 13.2.3 punktą, kaip numatyta 4 straipsnyje, ir ji bus paskelbta, kaip numatyta 14.3 punkte.]

skundą išnagrinėja skubos tvarka, dalyvaujant vienam arbitrai. *Antidopingo organizacija*, norinti *rezultatų valdymą* vykdyti ne pagal 7.1 punkte numatytus įgaliojimus, gali kreiptis dėl *WADA* pritrimo.

- 7.1.2 Jeigu *nacionalinė antidopingo organizacija* nusprendžia paimti papildomus *mėginius* pagal 5.2.6 punktą, tuomet ji laikoma *antidopingo organizacija*, kuri inicijuoja *mėginių* paėmimą ir jam vadovauja. Tačiau, jeigu *nacionalinė antidopingo organizacija* tik nurodo laboratorijai atlikti papildomų rūšių tyrimus *nacionalinės antidopingo organizacijos* sąskaita, tuomet tarptautinė federacija arba *didžiųjų renginių organizatorius* laikomas *antidopingo organizacija*, kuri inicijuoja *mėginių* paėmimą ir jam vadovauja.
- 7.1.3 Tais atvejais, kai pagal *nacionalinės antidopingo organizacijos* taisykles tai *nacionalinei antidopingo organizacijai* nesuteikti įgaliojimai *sportininko* ar kito *asmens*, kuris nėra tos šalies pilietis, nuolatinis gyventojas, licencijos turėtojas arba sporto organizacijos narys, atžvilgiu arba *nacionalinė antidopingo organizacija* tokiais įgaliojimais naudotis atsisako, *rezultatų valdymą* vykdo atitinkama tarptautinė federacija arba to *sportininko* arba kito *asmens* atžvilgiu įgaliojimus turinti trečioji šalis, kaip numatyta tarptautinės federacijos taisyklėse. *WADA* iniciatyva atlikto testo ar papildomo tyrimo arba *WADA* nustatyto antidopingo taisyklių pažeidimo *rezultatų valdymą* vykdo *WADA* paskirta *antidopingo organizacija*, turinti įgaliojimus atitinkamo *sportininko* arba kito *asmens* atžvilgiu.⁴⁶
- 7.1.4 Atsakomybę už *rezultatų*, susijusių su *didžiųjų renginių organizatoriaus* vykdomame *renginyje* inicijuotu ar jo metu paimtu *mėginiu* arba tokiam *renginyje* įvykusių antidopingo taisyklių pažeidimu, *valdymą* tą *renginį* vykdamas *didžiųjų renginių organizatorius* prisiima bent ribota apimtimi: nagrinėja, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ir, jei taip, *anuliuoja* pagal 9 straipsnį ir 10.1 punktą, atima tame *renginyje* gautus medalius, taškus arba prizus ir išieško su antidopingo taisyklių pažeidimu susijusias išlaidas. Tuo atveju, jei *didžiųjų renginių organizatorius* prisiima tik ri-

⁴⁶ [7.1.3 punkto komentaras. Sportininko ar kito asmens tarptautinė federacija yra paskirta paskutine instancija rezultatų valdymo klausimais siekiant išvengti galimybės, kad nei viena antidopingo organizacija neturėtų rezultatų valdymo įgaliojimų. Tarptautinė federacija savo antidopingo taisyklėse gali nustatyti, kad rezultatų valdymą vykdo sportininko ar kito asmens nacionalinė antidopingo organizacija.]

botą atsakomybę už *rezultatų valdymą*, atitinkamo atvejo *rezultatų valdymą* užbaigti jis perduoda atitinkamai tarptautinei federacijai.

7.1.5 *Rezultatų valdymą* konkrečiu atveju WADA gali pavesti *antidopingo organizacijai*, turinčiai teisę atlikti *rezultatų valdymą*. Tai *antidopingo organizacijai* atsisakius atlikti *rezultatų valdymą* per protingą WADA nustatytą terminą, toks atsisakymas laikomas reikalavimų nevykdymu ir atsakomybę už rezultatų valdymą vietoj atsisakiusios *antidopingo organizacijos* WADA gali pavesti kitai įgaliojimus *sportininko* arba kito *asmens* atžvilgiu turinčiai ir tai atlikti norinčiai *antidopingo organizacijai* arba, jei tokios *antidopingo organizacijos* nėra, bet kuriai kitai tai atlikti norinčiai *antidopingo organizacijai*. Tokiu atveju atsisakiusi *antidopingo organizacija* WADA paskirtai kitai *antidopingo organizacijai* atlygina *rezultatų valdymo* išlaidas ir mokesčius advokatams, o išlaidų ir mokesčių advokatams neatlyginimas laikomas reikalavimų nevykdymu.⁴⁷

7.1.6 *Rezultatų valdymą* galimo su buvimo vieta susijusio pažeidimo (pranešimo nepateikimo arba praleistu testo) atžvilgiu administruoja tarptautinė federacija arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kuriai atitinkamas *sportininkas* teikia informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte*. *Antidopingo organizacija*, kuri nustato pranešimo nepateikimo arba praleisto testo atvejį, apie tai informaciją pateikia WADA, naudodamasi ADAMS, iš ten ji pateikiama kitoms atitinkamoms *antidopingo organizacijoms*.

7.2 Įtariamų antidopingo taisyklių pažeidimų patikrinimas ir pranešimas

Įtariamų antidopingo taisyklių pažeidimų patikrinimas vykdomas ir apie juos pranešama vadovaujantis *Tarptautiniu rezultatų valdymo standartu*.

7.3 Anksčiau padarytų antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymas

Prieš *sportininkui* ar kitam *asmeniui* pranešdama apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, kaip numatyta anksčiau, *antidopingo organizacija* paieško informacijos ADAMS sistemoje ir susisiečia su WADA ar kitomis atitinkamomis *antidopingo organizacijomis*, siekdama išsiaiškinti, ar koks nors antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo padarytas anksčiau.

⁴⁷ [7.1.5 punkto komentaras. Jeigu WADA kitai *antidopingo organizacijai* paveda atlikti *rezultatų valdymą* arba kitą *dopingo kontrolės veiklą*, tai nėra laikoma WADA deleguota veikla.]

7.4 *Laikinam nušalinimui taikomi principai*⁴⁸

7.4.1 Privalomas laikinas nušalinimas gavus teigiamą testo rezultatą arba teigiamą rezultatą pagal paso duomenis

Toliau apibūdintos *pasirašiusiosios šalys* priima taisykles, kuriose numato, kad gavus *teigiamą testo rezultatą* arba *teigiamą rezultatą pagal paso duomenis* (atlikus *teigiamo rezultato pagal paso duomenis* patikrinimo procesą) dėl *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamąjį metodą*, išskyrus dėl *nurodytosios medžiagos* arba *nurodytojo metodo*, po (pagal 7.2 punktą) privalomo patikrinimo ir pranešimo nedelsiant skiriamas laikinas nušalinimas nuo sportinės veiklos, kai: *pasirašiusioji šalis* yra *renginio* valdymo organas (taikoma atitinkamam *renginiui*); *pasirašiusioji šalis* yra atsakinga už komandos atranką (taikoma tai komandos atrankai); kai *pasirašiusioji šalis* yra atitinkama tarptautinė federacija; arba kai *pasirašiusioji šalis* yra kita *antidopingo organizacija*, turinti įgaliojimus vykdyti *rezultatų valdymą* įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo atžvilgiu. Privalomo laikino nušalinimo galima nebeitaikyti, jeigu: I) bylą nagrinėjančiai kolegijai *sportininkas* įrodo, kad pažeidimo priežastimi galėjo būti *užterštas produktas*, arba II) pažeidimas susijęs su *medžiaga, kuria piktnaudžiaujama*, ir *sportininkas* įrodo turįs teisę į sutrumpintą *diskvalifikacijos* laikotarpį pagal 10.2.4.1 punktą. Bylą nagrinėjančios institucijos sprendimas palikti galioti privalomą laikiną nušalinimą remiantis *sportininko* pareiškimu dėl užteršto produkto neskundžiamas.

7.4.2 Neprivalomas laikinas nušalinimas remiantis teigiamu testo rezultatu dėl nurodytųjų medžiagų, nurodytųjų metodų, užterštų produktų arba kitais antidopingo taisyklių pažeidimais

⁴⁸ [7.4 punkto komentaras. Antidopingo organizacija gali vienašališkai skirti laikiną nušalinimą tik po to, kai yra atliktas Kodekse nurodytas vidinis patikrinimas. Be to, laikiną nušalinimą skirianti pasirašiusioji šalis užtikrina, kad sportininkui būtų suteikta preliminaraus bylos nagrinėjimo galimybė prieš paskiriant laikiną nušalinimą ar iš karto jį paskyrus arba pagreitinto galutinio nagrinėjimo galimybė pagal 8 straipsnį nedelsiant po laikino nušalinimo pritaikymo. Sportininkas turi apeliacijos teisę pagal 13.2.3 punktą. Retu atveju, kai B mėginio tyrimas nepatvirtina A mėginio rezultato, sportininkui, kuriam buvo taikytas laikinas nušalinimas, leidžiama, esant palankioms aplinkybėms, dalyvauti paskesnėse varžybose per renginį.

Taip pat, priklausomai nuo atitinkamos komandinės sporto šakos tarptautinės federacijos taisyklių, sportininkui gali būti leista dalyvauti tolesnėse varžybose, jeigu varžybose tebedalyvauja jo komanda.

Sportininko ar kito asmens laikino nušalinimo laikotarpis įskaičiuojamas į bet kokią diskvalifikacijos laikotarpį, kuris galutinai skiriamas ar pripažįstamas, kaip numatyta 10.13.2 punkte.]

Pasirašiusioji šalis gali priimti taisykles, taikomas bet kuriam *ren- giniui*, kurio valdymo organas yra *pasirašiusioji šalis*, arba bet ku- riam komandos atrankos procesui, už kurį atsakinga *pasirašiusioji šalis*, arba, kai *pasirašiusioji šalis* yra suinteresuota tarptautinė fe- deracija arba turi *rezultatų valdymo* įgaliojimus įtariamo antidopin- go taisyklių pažeidimo atžvilgiu, kuriomis leidžiama taikyti laikiną nušalinimą už 7.4.1 punkte nenurodytus antidopingo taisyklių pa- žeidimus prieš atliekant sportininko B *mėginio* tyrimą arba galutinį bylos nagrinėjimą 8 straipsnyje aprašyta tvarka.

7.4.3 Bylos nagrinėjimo arba apeliacijos galimybė

Nepaisant 7.4.1 ir 7.4.2 punktu nuostatų, *laikino nušalinimo* ne- galima taikyti, jeigu *antidopingo organizacijos* taisyklėse *sport- ininkui* ar kitam *asmeniui* nesuteikiama: a) preliminarus bylos nagrinėjimo galimybė arba prieš skiriant laikiną nušalinimą, arba nedelsiant jau paskyrus *laikiną nušalinimą*; arba b) pagreitinto by- los nagrinėjimo galimybė (pagal 8 straipsnį) nedelsiant, jau pasky- rus *laikiną nušalinimą*. *Antidopingo organizacijos* taisyklėse taip pat numatoma galimybė skubos tvarka apskūsti *laikinąjį nušali- nimą* arba sprendimą neskirti *laikinojo nušalinimo* 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

7.4.4 Savanoriškas sutikimas *laikinai nusišalinti*

Sportininkai gali savo iniciatyva savanoriškai sutikti *laikinai nu- sišalinti*, jei tai padaroma anksčiau nei pasibaigia vėlesnis iš šių terminų: i) pasibaigia dešimties (10) dienų terminas nuo pranešimo apie B *mėginį* (atsisakymo duoti B *mėginį*) arba dešimt (10) dienų nuo pranešimo apie bet kurį kitą antidopingo taisyklių pažeidimą, arba ii) po dienos, kai *sportininkas* po tokio pranešimo varžosi pirmą kartą. Kiti *asmenys* gali savo iniciatyva savanoriškai sutikti *laikinai nusišalinti* per dešimt (10) dienų nuo pranešimo apie an- tidopingo taisyklių pažeidimą. Savanoriškai nusišalinus, *laikina- sis nušalinimas* galioja visa apimtimi ir traktuojamas taip pat kaip pagal 7.4.1 arba 7.4.2 punktą skirtas *laikinas nušalinimas*, tačiau taikoma sąlyga, kad *laikinai nusišalinęs sportininkas* arba kitas *as- muo* savo sutikimą nusišalinti gali bet kuriuo metu atsiimti ir tokiu atveju pirmesnis *laikino nusišalinimo* laikotarpis neįskaičiuojamas į *sportininko* arba kito *asmens* diskvalifikacijos laikotarpį.

7.4.5 Jeigu *laikinas nušalinimas* taikomas remiantis *teigiamu A mėginio testo rezultatu*, o paskesnis B mėginio tyrimas (jeigu to reikalauja *sportininkas* arba *antidopingo organizacija*) nepatvirtinta A mėginio tyrimo rezultato, tuomet *sportininkui* nebetaikomas joks *laikinas nušalinimas* dėl 2.1 punkto pažeidimo. Tais atvejais, kai *sportininkas* (arba *sportininko* komanda, kaip numatyta galiojančiose *didžiųjų renginių organizatoriaus* arba tarptautinės federacijos taisyklėse) pašalinamas iš *renginio* dėl 2.1 punkto pažeidimo, o paskesnis B mėginio tyrimas nepatvirtina A mėginio rezultato, tokiu atveju *sportininkas* ar jo komanda gali tęsti dalyvavimą *renginyje*, jei jiems dar įmanoma į jį sugrįžti nedarant jokio kito poveikio *renginiui*.

7.5 *Rezultatų valdymo sprendimai*

7.5.1 *Antidopingo organizacijų rezultatų valdymo* sprendimai arba išvados neturi apsiriboti tam tikra geografinė teritorija arba sporto šaka. Juose turi būti nagrinėjami ir išspręsti šie klausimai (vien jais neapsiribojant): i) ar padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas arba ar turėtų būti taikomas *laikinas nušalinimas*, faktinis tokio sprendimo pagrindas ir konkretūs pažeisti *Kodekso* straipsniai ir ii) visos *nuobaudos* dėl antidopingo taisyklių pažeidimo (-ų), įskaitant pagal 9 straipsnį ir 10.10 punktą taikytiną *anuliavimą*, medalių arba prizų atėmimą, *diskvalifikacijos* laikotarpį (ir jo pradžios laiką) bei *finansines nuobaudas*, tačiau *didžiųjų renginių organizatoriai* neprivalo priimti sprendimų dėl *diskvalifikavimo* arba *finansinių nuobaudų* kituose, o ne jų *renginiuose*.⁴⁹

7.5.2 *Didžiųjų renginių organizatoriaus rezultatų valdymo* sprendimas arba išvada dėl kurio nors iš jo *renginių* gali būti ribotos apimties, tačiau juose turi būti nagrinėjami ir išspręsti bent šie klausimai: I) ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, faktinis tokio sprendimo pagrindas ir konkretūs pažeisti *Kodekso* straipsniai, ir II) pagal 9 straipsnį ir 10.1 punktą taikytinas *anuliavimas* ir atitinkamas medalių, taškų ir prizų atėmimas. Tuo atveju, jei *didžiųjų renginių organizatorius* prisiima tik

⁴⁹ [7.5.1 punkto komentaras. *Rezultatų valdymo sprendimai apima sprendimus dėl laikino nušalinimo.*]

ribotą atsakomybę už *rezultatų valdymo* sprendimus, jis privalo laikytis 7.1.4 punkto.⁵⁰

7.6 Pranešimas apie *rezultatų valdymo* sprendimus

Sportininkams, kitiems asmenims, pasirašiusiosioms šalims ir WADA apie *rezultatų valdymo* sprendimus pranešama 14 straipsnyje ir *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte* nustatyta tvarka.

7.7 Pasitraukimas iš sporto⁵¹

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* iš sporto pasitraukia dar vykstant *rezultatų valdymo* procesui, *rezultatų valdymo* procesą vykdanči *antidopingo organizacija* išlaiko teisę užbaigti savo *rezultatų valdymo* procesą. Jei *sportininkas* ar kitas *asmuo* pasitraukia prieš prasidedant *rezultatų valdymo* procesui, rezultatų valdymo įgaliojimus turi *antidopingo organizacija*, kuri būtų turėjusi *rezultatų valdymo* įgaliojimus *sportininko* ar kito *asmens* atžvilgiu tuo metu, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* padarė antidopingo taisyklių pažeidimą.

8 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS: TEISĖ Į TEISINGĄ BYLOS NAGRINĖJIMĄ IR PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ

8.1 Teisingas bylos nagrinėjimas

Kiekviena už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* bet kuriam *asmeniui*, kuriam pareikštas įtarimas padarius antidopingo taisyklių pažeidimą, bent jau užtikrina, kad per protingą laiko tarpą jo byla teisingai išnagrinės nešališka ir *nepriklausomai veikianči* bylų nagrinėjimo kolegija, vadovaudamasi *WADA Tarptautiniu rezultatų valdymo standartu*. Laiku priimtas motyvuotas sprendimas su konkrečiu bet kokios (-ių) *diskvalifi-*

⁵⁰ [7.5.2 punkto komentaras. Išskyrus didžiųjų renginių organizatorių rezultatų valdymo sprendimus, kiekviename antidopingo organizacijos sprendime turėtų būti įvertinta, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ir visos dėl pažeidimo skirtinos nuobaudos, įskaitant anuliavimą, kuris nėra skiriamas pagal 10.1 punktą (tai paliekama renginio valdymo organui). Remiantis 15 straipsniu, toks sprendimas ir pagal jį skirtos nuobaudos automatiškai galioja kiekvienoje kiekvienos šalies sporto šakoje. Pavyzdžiui, pagal rungtynėse paimito mėginio teigiamą rezultatą nusprendus, kad sportininkas padarė antidopingo taisyklių pažeidimą, sportininko rezultatai tose rungtynėse būtų anuliuojami remiantis 9 straipsniu, o visi kiti rungtynių rezultatai, sportininko pasiekti nuo mėginio paėmimo dienos per diskvalifikacijos laikotarpį taip pat anuliuojami remiantis 10.10 punktu; teigiamą testo rezultatą gavus testuojant renginyje, būtent didžiųjų renginių organizatorius turėtų nuspręsti, ar kiti to sportininko asmeniniai rezultatai, tame renginyje pasiekti iki mėginio paėmimo, taip pat būtų anuliuojami remiantis 10.1 punktu.]

⁵¹ [7.7 punkto komentaras. Sportininko arba kito asmens veiksmai, padaryti kol sportininkas arba kitas asmuo dar nebuvo pavaldus antidopingo organizacijai, nebūtų laikomi antidopingo taisyklių pažeidimu, tačiau tai gali būti teisėtas pagrindas atsisakyti tą sportininką arba kitą asmenį priimti į kurios nors sporto organizacijos narius.]

kacijos laikotarpio ir remiantis 10.10 punktu *anuliuotų* rezultatų priešas ties (-čių) paaiškinimu yra viešai skelbiamas, kaip numatyta 14.3 punkte.⁵²

8.2 Su *renginiais* susijusių bylų nagrinėjimas

Su *renginiais* susijusios bylos gali būti nagrinėjamos pagreitinto proceso tvarka, kiek tai leidžiama pagal atitinkamos *antidopingo organizacijos* ir bylą nagrinėjančios kolegijos taisykles.⁵³

8.3 Teisės į bylos nagrinėjimą atsisakymas

Teisės į bylos nagrinėjimą galima atsisakyti konkrečiai tai pareiškiant arba *sportininkui* ar kitam *asmeniui* per *antidopingo organizacijos* taisyklėse numatytą konkretų laikotarpį neužginčijus *antidopingo organizacijos* pareikšto įtarimo antidopingo taisyklių pažeidimo padarymu.

8.4 Pranešimas apie sprendimus

Motyvuotą sprendimą byloje arba, kai teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta, motyvuotą sprendimą su paaiškinimu, kokių veiksmų imtasi, *sportininkui* ir kitoms pagal 13.2.3 punktą apeliacijos teisę turinčioms *antidopingo organizacijoms* 14 straipsnyje numatyta tvarka pateikia ir 14.3 punkte nustatyta tvarka paskelbia už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija*.

8.5 Nagrinėjimas tik CAS

Byla dėl *tarptautinio lygmens sportininkui*, *nacionalinio lygmens sportininkui* ar kitam *asmeniui* pareikštų įtarimų antidopingo taisyklių pažeidimais gali būti nagrinėjama tiesiogiai CAS, jeigu dėl to sutinka *sportininkas* arba kitas *asmuo*, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* ir WADA.⁵⁴

⁵² [8.1 punkto komentaras. Šiame punkte reikalaujama, kad tam tikru rezultatų valdymo proceso momentu sportininkui ar kitam asmeniui būtų sudaryta galimybė jo bylą nagrinėti laiku, teisingai ir nešališkai. Šie principai įtvirtinti ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje ir tai yra tarptautinėje teisėje visuotinai pripažįstami principai. Šiuo punktu nesiekama pakeisti kiekvienos antidopingo organizacijos bylų nagrinėjimo taisyklių, o norima užtikrinti, kad kiekviena antidopingo organizacija bylų nagrinėjimo procesą numatytų vadovaudamasi šiais principais.]

⁵³ [8.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, bylos nagrinėjimą būtų galima pagreitinti didžiojo renginio išvakarėse, kai sprendimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo yra būtinas siekiant nustatyti sportininko tinkamumą dalyvauti renginyje arba per renginį, kai byloje priimtas sprendimas lems sportininko rezultatų galiojimą arba tolesnį dalyvavimą renginyje.]

⁵⁴ [8.5 punkto komentaras. Tam tikrais atvejais bylos nagrinėjimo pirmoje instancijoje tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu ir po to bylos nagrinėjimo iš naujo CAS bendros išlaidos gali būti didelės. Kai visos šiame punkte įvardytos šalys įsitikina, kad jų interesai bus tinkamai apsaugoti nagrinėjant bylą tik vieną kartą, nėra būtinybės, kad sportininkas ar antidopingo organizacijos patirtų papildomų išlaidų dėl bylos nagrinėjimo du kartus. Antidopingo organizacija CAS posėdyje gali dalyvauti stebėtojos teisėmis.]

9 STRAIPSNIS. AUTOMATIŠKAS INDIVIDUALIŲ REZULTATŲ ANULIAVIMAS

Antidopingo taisyklių pažeidimas *individualiose sporto šakose*, nustatytas testais *per varžybas*, automatiškai užtraukia tose *varžybose* pasiekto rezultato *anuliavimą* ir visas atitinkamas *nuobaudas*, tarp jų ir bet kokių medalių, taškų bei prizų atėmimą.⁵⁵

10 STRAIPSNIS. SANKCIJŲ TAIKYMAS *ASMENIMS*⁵⁶

10.1 *Renginio*, per kurį padaromas antidopingo taisyklių pažeidimas, rezultatų *anuliavimas*

Antidopingo taisyklių pažeidimas, padarytas per *renginį* ar dėl jo, *renginio* valdymo organo sprendimu gali užtraukti visų *sportininko* individualių rezultatų, pasiektų per tą *renginį*, *anuliavimą* ir visas atitinkamas *nuobaudas*, tarp jų visų medalių, taškų ir prizų atėmimą, išskyrus 10.1.1 punkte numatytu atveju.⁵⁷

Aplinkybės, į kurias atsižvelgtina sprendžiant, ar *anuliuoti* kitus *renginyje* pasiektus rezultatus galėtų būti, *pavyzdžiui*, sportininko padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo rimtumas ir ar kitose *varžybose sportininko* tes- to rezultatai buvo neigiami.

⁵⁵ [9 straipsnio komentaras. Komandinėse sporto šakose anuliuojami visi atskirų žaidėjų laimėti apdovanojimai. Tačiau komandai anuliavimas taikomas pagal 11 straipsnį. Sporto šakų grupėje, kur nėra komandinių sporto šakų, bet apdovanojimai teikiami komandoms, kai vienas ar daugiau komandos narių pažeidžia antidopingo taisykles, apdovanojimų anuliavimo ar kita drausmės priemonė komandai taikoma pagal galiojančias tarptautinės federacijos taisykles.]

⁵⁶ [10 straipsnio komentaras. Sankcijų suderinimas yra viena iš antidopingo sričių, sukėlusių daugiausia diskusijų. Suderinimas reiškia, kad vertinant kiekvienos bylos unikalias aplinkybes taikomos tos pačios taisyklės ir kriterijai. Argumentai prieš sankcijų suderinimą grindžiami sporto šakų skirtumais, kaip antai: kai kurių sporto šakų sportininkai yra profesionalai, kurie iš sporto gauna dideles pajamas, o kitų – tikri mėgėjai; tose sporto šakose, kuriose sportininko karjera yra trumpa, standartinis diskvalifikacijos laikotarpis sportininkui turi turėti kur kas didesnę poveikį, negu tose sporto šakose, kuriose sportinė karjera tradiciškai daug ilgesnė. Pagrindinis argumentas už suderinimą yra tas, kad paprasčiausiai neteisinga, jog du tos pačios šalies sportininkai, kurių testai dėl tokios pačios draudžiamosios medžiagos panašiomis aplinkybėmis buvo teigiami, sulauktų skirtingų sankcijų vien todėl, kad atstovauja skirtingoms sporto šakoms. Be to, pernelyg didelis bausmių skyrimo lankstumas dažnai vertinamas kaip nepriimtina galimybė kai kurioms sporto organizacijoms būti atlaidesnėms dopingo vartotojų atžvilgiu. Sankcijų nesuderinimas taip pat dažnai tampa tarptautinių federacijų ir nacionalinių antidopingo organizacijų ginčų priežastimi.]

⁵⁷ [10.1 punkto komentaras. Pagal 9 straipsnį anuliuojami visi vienose varžybose (pvz., 100 m. plaukimas nugara), kuriose sportininko testo rezultatas buvo teigiamas, pasiekti rezultatai, tuo tarpu pagal šį punktą gali būti anuliuojami visi rezultatai, pasiekti visose renginio (pvz., Vandens sporto federacijos pasaulio čempionato) rungtyse.]

10.1.1 Jeigu *sportininkas* įrodo, kad pažeidimas padarytas nesant jo *kaltės* ar *aplaidumo*, *sportininko* individualūs rezultatai kitose *varžybose* nėra *anuliuojami*, nebent *sportininko* rezultatai kitose *varžybose*, nei *varžybos*, per kurias buvo pažeistos antidopingo taisyklės, galėjo būti paveikti *sportininko* padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo.

10.2 **Diskvalifikacija už draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo buvimą, vartojimą (naudojimą) ar bandymą vartoti (naudoti) arba turėjimą**

Diskvalifikacijos laikotarpis už 2.1, 2.2 ar 2.6 punkto pažeidimą skiriamas, kaip nurodyta toliau, tačiau jis gali būti panaikintas, sutrumpintas arba sustabdytas pagal 10.5, 10.6 ar 10.7 punktus:

10.2.1 *Diskvalifikacijos* laikotarpis pagal 10.2.4 punktą yra ketveri (4) metai, kai:

10.2.1.1 antidopingo taisyklių pažeidimas nėra susijęs su *nurodytąja medžiaga* arba *nurodytuoju metodu*, nebent *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis;⁵⁸

10.2.1.2 antidopingo taisyklių pažeidimas susijęs su *nurodytąja medžiaga* arba *nurodytuoju metodu* ir *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas yra tyčinis.

10.2.2 Jeigu 10.2.1 punktas netaikomas, pagal 10.2.4.1 punktą diskvalifikacijos laikotarpis yra dveji (2) metai.

10.2.3 10.2 punkte vartojama sąvoka „tyčinis“ skirta įvardyti sportininkus ar kitus *asmenis*, kurie žino, kad jų daromais veiksmais pažeidžiamos antidopingo taisyklės, arba žino, jog yra didelės rizikos, kad tokie veiksmai gali sudaryti arba lemti antidopingo taisyklių pažeidimą, bet akivaizdžiai tos rizikos nepaiso.⁵⁹ Galioja ginčijama prezumpcija, kad antidopingo taisyklių pažeidimas, kurio priešas-timi buvo *teigiamas* tik *per varžybas draudžiamos medžiagos testo*

⁵⁸ [10.2.1.1 punkto komentaras. Jei teoriškai sportininkui arba kitam asmeniui įmanoma įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis neįrodant, kaip draudžiamosios medžiagos pateko į jo sistemą, dopingo byloje pagal 2.1 punktą mažai tikėtina, kad sportininkas, neįrodydamas draudžiamosios medžiagos šaltinio, sėkmingai įrodytų, kad jo veika buvo netyčinė.]

⁵⁹ [10.2.3 punkto komentaras. 10.2.3 punkte numatyta speciali sąvokos „tyčinis“ apibrėžtis taikoma tik 10.2 punkto tikslais.]

rezultatas, nėra tyčinis, jeigu ta medžiaga yra *nurodytoji medžiaga* ir *sportininkas* gali įrodyti, kad *draudžiamoji medžiaga* buvo vartojama *ne varžybų metu*. Antidopingo taisyklių pažeidimas, kurį lėmė *teigiamas medžiagos*, kuri draudžiama tik *per varžybas*, *testo rezultatas* nėra laikomas tyčiniu, jeigu ta medžiaga nėra *nurodytoji medžiaga* ir *sportininkas* gali įrodyti, kad *draudžiamoji medžiaga* buvo vartojama *ne varžybų metu* su sportiniais rezultatais nesusijusioje situacijoje.

10.2.4 Nepaisant jokių kitų 10.2 punkto nuostatų, jei antidopingo taisyklių pažeidimas yra susijęs su *medžiaga, kuria piktnaudžiaujama*:

10.2.4.1 jei *sportininkas* gali įrodyti, kad nuryta arba *vartota* buvo *ne varžybose* ir tai nesusiję su sportiniais rezultatais, taikomas trijų (3) mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpis.

Be to, pagal 10.2.4.1 punktą skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas iki vieno (1) mėnesio, jeigu *sportininkas* arba kitas *asmuo* sėkmingai užbaigia už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* patvirtintą gydymo nuo *medžiagos, kuria piktnaudžiaujama*, programą.⁶⁰ Šiame punkte nustatytas *diskvalifikacijos* laikotarpis negali būti sutrumpintas remiantis jokia 10.6 punkto nuostata;

10.2.4.2 Jei nuryta, *pavartota* arba *turėta rungtynėse* ir *sportininkas* gali įrodyti, kad nuryta, *vartota* arba *turėta* ne sportiniams rezultatams pagerinti, tuomet nurijimas, *pavartojimas* arba *turėjimas* nelaikomas tyčiniu pagal 10.2.1 punktą ir nėra pagrindu sunkinančioms aplinkybėms pagal 10.4 punktą konstatuoti.

10.3 *Diskvalifikacija už kitus antidopingo taisyklių pažeidimus*

Diskvalifikacijos laikotarpis, skiriamas už kitus, nei 10.2 punkte nurodytus, antidopingo taisyklių pažeidimus, jeigu netaikomas 10.6 ar 10.7 punktas, yra toks:

⁶⁰ [10.2.4.1 punkto komentaras. Sprendimas dėl to, ar gydymo programa patvirtinta ir ar sportininkas arba kitas asmuo sėkmingai ją užbaigė, priimamas tik antidopingo organizacijos nuožiūra. Šiuo punktu antidopingo organizacijoms siekiama suteikti laisvės savo nuožiūra sprendžiant, kokios gydymo programos gali būti pripažįstamos teisėtomis ir kompetentingomis, o kokios – fiktyviomis. Numatoma, kad pagrįstų gydymo programų charakteristikos gali ženkliai skirtis ir laikui bėgant keistis, todėl WADA nebūtų praktiška rengti privalomus priimtinių gydymo programų kriterijus.]

- 10.3.1 už 2.3 ar 2.5 punkto pažeidimus skiriamas ketverių (4) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, išskyrus: i) *mėginio* nepateikimo atveju, jeigu *sportininkas* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis – tokiu atveju *diskvalifikacijos* laikotarpis yra dveji (2) metai; ii) visais kitais atvejais, jeigu *sportininkas* arba kitas *asmuo* gali įrodyti išimtines aplinkybes, kuriomis pateisinamas *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimas – *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų (2) metų iki ketverių (4) metų, atsižvelgiant į *sportininko* arba kito *asmens kaltės* laipsnį; arba iii) su *pažeidžiamu asmeniu*, *sportininku mėgėju* susijusiu atveju didžiausia bausmė yra dvejų (2) metų *diskvalifikacija*, o mažiausia – papeikimas netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, atsižvelgiant į *pažeidžiamo asmens* arba *sportininko mėgėjo kaltės* laipsnį;
- 10.3.2 už 2.4 punkto pažeidimus skiriamas dvejų (2) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vienerių (1) metų, atsižvelgiant į *sportininko kaltės* laipsnį. Šiame punkte numatyta pasirinkimo galimybė skirti dvejų (2) arba vienerių (1) metų *diskvalifikacijos* laikotarpį *sportininkams* netaikoma, jeigu paskutiniu momentu keičiama buvimo vieta arba kiti veiksmai kelia rimtą įtarimą, kad *sportininkas* bandė išvengti *testavimo*;
- 10.3.3 už 2.7 ar 2.8 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo ketverių (4) metų iki *diskvalifikacijos* visam gyvenimui, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo. 2.7 arba 2.8 punkto pažeidimas įtraukiant *pažeidžiamą asmenį* laikomas ypač sunkiu pažeidimu ir, jeigu jį įvykdo *sportininkų pagalbinis personalas* ir pažeidimas nesusijęs su *nurodytosiomis medžiagomis*, *sportininkų pagalbiniam personalui* užtraukia *diskvalifikaciją* visam gyvenimui. Be to, apie esminius 2.7 ar 2.8 punkto pažeidimus, kuriais gali būti nusižengta ir su sportu nesusijusiems įstatymams ir kitiems teisės aktams, pranešama kompetentingoms valdymo, profesinėms ar teisminėms institucijoms;⁶¹
- 10.3.4 už 2.9 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų (2) iki *diskvalifikacijos* visam gyvenimui, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo;

⁶¹ [10.3.3 punkto komentaras. Tiems, kurie sportininkams duoda dopingo ar dangsto dopingo vartojimą, turėtų būti taikomos daug griežtesnės sankcijos, nei sportininkams, kurių testų rezultatai yra teigiami. Kadangi paprastai sporto organizacijų įgaliojimai apsiriboja akreditacijos, narystės ar kitų sporto veiklos teikiamų privilegijų panaikinimu, pranešimas apie sportininkų pagalbinį personalą kompetentingoms institucijoms yra svarbi dopingo vartojimo atgrasymo priemonė.]

10.3.5 už 2.10 punkto pažeidimus skiriamas dvejų (2) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vienerių (1) metų, atsižvelgiant į *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsnį bei kitas bylos aplinkybes;⁶²

10.3.6 už 2.11 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų (2) metų iki *diskvalifikacijos* visam gyvenimui, priklausomai nuo *sportininko* ar kito *asmens* padaryto pažeidimo sunkumo.⁶³

10.4 *Sunkinančios aplinkybės, dėl kurių gali būti ilginamas diskvalifikacijos laikotarpis*

Jeigu *antidopingo organizacija* – atskiru antidopingo taisyklių pažeidimo, išskyrus pažeidimus pagal 2.7 punktą (*Neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti*), 2.8 punktą (*Draudžiamosios medžiagos davimas ar taikymas arba bandymas jos duoti ar taikyti*), 2.9 punktą (*Bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti*) arba 2.11 punktą (*Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti*), atveju – nustato *sunkinančių aplinkybių*, kurios pateisina ilgesnio nei standartinėje sankcijoje numatytas *diskvalifikacijos* laikotarpio skyrimą, *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris kitu atveju būtų taikomas, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir *sunkinančių aplinkybių* pobūdį yra prailginamas papildomu (ne ilgesniu kaip dvejų (2) metų) *diskvalifikacijos* laikotarpiu, nebent *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nepadarė sąmoningai.⁶⁴

⁶² [10.3.5 punkto komentaras. Jei 2.10 punkte (*Draudžiami sportininko arba kito asmens ryšiai*) paminėtas „kitas asmuo“ yra juridinis, o ne fizinis, tas asmuo gali būti baudžiamas pagal 12 straipsnį.]

⁶³ [10.3.6 punkto komentaras. Elgesys, pripažintas pažeidžiančiu ir 2.5 punktą (*Kliudymas*), ir 2.11 punktą (*Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti*) baudžiamas pagal pažeidimą, už kurį skiriama griežtesnė sankcija.]

⁶⁴ [10.4 punkto komentaras. Pažeidimai pagal 2.7 punktą (*Neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti*), 2.8 punktą (*Draudžiamosios medžiagos davimas arba bandymas juos duoti*), 2.9 punktą (*Bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti*) arba 2.11 punktą (*Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti*) į 10.4 punkto taikymo sritį neįtraukti todėl, kad sankcijose už šiuos pažeidimus jau numatyta pakankamai diskrecijos diskvalifikuoti visam gyvenimui, kad būtų galima atsižvelgti į kokią nors sunkinančią aplinkybę.]

10.5 *Diskvalifikacijos laikotarpio panaikinimas, kai nėra kaltės ar aplaidumo*

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* konkrečiu atveju įrodo savo *kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimą, tuomet priešingu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis panaikinamas.⁶⁵

10.6 *Diskvalifikacijos laikotarpio sutrumpinimas, kai nėra didelės kaltės ar aplaidumo*

10.6.1 Sankcijų už 2.1, 2.2 ar 2.6 punktų pažeidimus sušvelninimas tam tikromis aplinkybėmis

Pagal 10.6.1 punktą negali būti švelninamos ir tarpusavyje subendrinamos kelios sankcijos.

10.6.1.1 *Nurodytosios medžiagos arba nurodytieji metodai*

Kai antidopingo taisyklių pažeidimas susijęs su *nurodytąja medžiaga* (išskyrus *medžiagą, kuria piktnaudžiuojama*) arba *nurodytuoju metodu* ir *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali įrodyti *didelės kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimą, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, o didžiausia bausmė – dvejų (2) metų *diskvalifikacija*, atsižvelgiant į *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsnį.

10.6.1.2 *Užteršti produktai*

Tais atvejais, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali įrodyti ir *didelės kaltės*, ir *aplaidumo* nebuvimą ir kad aptikta

⁶⁵ [10.5 punkto komentaras. Šis punktas ir 10.6.2 punktas taikomi tik skiriant sankcijas; jie netaikomi nustatant, ar padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Jie taikomi tik ypatingais atvejais, pavyzdžiui, jei sportininkas galėtų įrodyti, kad, nepaisant visų jo pastangų, jam slapta pakenkė varžovas. Priešingai, kaltės ar aplaidumo nebuvimas nebūtų taikomas šiais atvejais: a) gautas teigiamas testas dėl etikete nepažymėto ar užteršto vitamino arba maisto papildu (sportininkai atsakingi už tai, ką jie nuryja (2.1 punktas) ir buvo įspėti dėl papildu užkrėtimo galimybės); b) sportininko asmeninis gydytojas arba instruktorius sportininkui duoda draudžiamąją medžiagą jam to neatskleidęs (sportininkai atsakingi už medicinos personalo pasirinkimą ir medicinos personalo informavimą, kad jiems negalima duoti jokių draudžiamųjų medžiagų); ir c) sportininko situoktinis, treneris arba kitas asmuo iš sportininko aplinkos slapta pakenkia sportininko maistui ar gėrimui (sportininkai atsakingi už tai, ką nuryja, ir už tų asmenų, kuriems leidžia rūpintis savo maistu ar gėrimais, veiksmus). Tačiau, priklausomai nuo kiekvieno konkretaus atvejo unikalių aplinkybių, bet kurio iš paminėtų pavyzdžių atveju gali būti taikoma švelnesnė sankcija pagal 10.6 punktą remiantis didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimu.]

draudžiamoji medžiaga (išskyrus medžiagą, kuria piktnaudžiaujama) buvo užterštame produkte, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas (netaikant diskvalifikacijos laikotarpio), o didžiausia bausmė – dvejų (2) metų diskvalifikacija, atsižvelgiant į sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį.⁶⁶

10.6.1.3 *Pažeidžiami asmenys arba sportininkai mėgėjai*

Jei antidopingo taisyklių pažeidimą, nesusijusį su *medžiaga, kuria piktnaudžiaujama*, padaro *pažeidžiamas asmuo* arba *sportininkas mėgėjas*, ir tas *pažeidžiamas asmuo* ar *sportininkas mėgėjas* gali įrodyti *didelės kaltės* arba *aplaidumo* nebuvimą, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas (netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio), o didžiausia bausmė – dvejų (2) metų *diskvalifikacija*, atsižvelgiant į *pažeidžiamo asmens* ar *sportininko mėgėjo kaltės* laipsnį.

10.6.2 *Didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimo sąlygos taikymas netaikant 10.6.1 punkto⁶⁷*

Jeigu konkrečiu atveju, kai netaikomas 10.6.1 punktas, *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad jo *didelės kaltės* ar *aplaidumo* nėra, tuomet, taikant 10.7 punkte numatytą papildomo *diskvalifikaci-*

⁶⁶ [10.6.1.2 punkto komentaras. Siekiant pasinaudoti šiuo straipsniu, sportininkas arba kitas asmuo turi įrodyti net tik, kad aptiktos draudžiamosios medžiagos buvo užterštame produkte, bet ir atskirai įrodyti didelės kaltės arba aplaidumo nebuvimą. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad sportininkams yra žinoma, kad maisto papildus jie vartoja savo rizika. Užterštų produktų atvejais sankcijos sumažinimas dėl didelės kaltės arba aplaidumo nebuvo taikytas retai, nebent sportininkas buvo ypač atsargus prieš vartodamas užterštą produktą. Vertinant, ar sportininkas gali įrodyti užteršto produkto šaltinį, būtų svarbu, pavyzdžiui, nustatyti, ar sportininkas užterštą produktą iš tiesų vartojo, ar sportininkas produktą, kuris vėliau pripažintas užterštu, deklaravo dopingo kontrolės anketoje.]

Šis punktas turėtų būti taikomas tik tam tikrame gamybos procese pagamintiems produktams. Jei teigiamą testo rezultatą lemia aplinkos sukelta „ne produkto“, pavyzdžiui, vandentiekio vandens arba ežero vandens, tarša tokiomis aplinkybėmis, kokiomis joks protingas asmuo nesitikėtų jokios antidopingo taisyklių pažeidimo rizikos, paprastai (pagal 10.5 punktą) *kaltės* arba *aplaidumo nebūtų* konstatuota.]

⁶⁷ [10.6.2 punkto komentaras. 10.6.2 punktas gali būti taikomas bet kokiam antidopingo taisyklių pažeidimui, išskyrus tuos atvejus, kai ketinimas yra antidopingo taisyklių pažeidimo sudėties elementas (pvz., 2.5, 2.7, 2.8, 2.9 ar 2.11 punktai) arba konkrečios sankcijos elementas (pvz., 10.2.1 punktas) arba kai diskvalifikacijos ribos atitinkamame punkte jau numatytos pagal sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį.]

jos laikotarpio sutrumpinimo ar panaikinimo galimybę, priešingu atveju skirtinas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas remiantis *sportininko* ar kito *asmens* kaltės laipsniu, tačiau sutrumpintas *diskvalifikacijos* laikotarpis negali būti trumpesnis nei pusė priešingu atveju skirtino *diskvalifikacijos* laikotarpio. Jeigu priešingu atveju būtų *diskvalifikuojama* visam gyvenimui, pagal šį punktą sutrumpintas laikotarpis negali būti mažesnis nei aštuoneri (8) metai.

10.7 *Diskvalifikacijos* laikotarpio arba kitų *nuobaudų* panaikinimas, sutrumpinimas ir sustabdymas dėl kitų priežasčių nei *kaltė*

10.7.1 *Svari pagalba* atskleidžiant ar įrodant *Kodekso* pažeidimus⁶⁸

10.7.1.1 Prieš priimdama galutinį sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį arba prieš pasibaigiant apeliacijos padavimo laikotarpiui, *antidopingo organizacija*, atsakinga už *rezultatų*, susijusių su antidopingo taisyklių pažeidimu, *valdymą*, gali sustabdyti dalį konkrečiu atveju paskirtų *nuobaudų* (išskyrus *anuliavimą* ir privalomą *viešą paskelbimą*), jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo antidopingo organizacijai*, teisėsaugos institucijai arba profesinės drausmės priežiūros institucijai suteikė *svarią pagalbą* ir dėl to: I) *antidopingo organizacija* atskleidė arba išaiškino kito *asmens* padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą; arba II) teisėsaugos arba drausmės priežiūros institucija atskleidė arba išaiškino kito *asmens* padarytą baudžiamąjį nusikaltimą arba profesinių taisyklių pažeidimą ir *svarią pagalbą* teikiančio *asmens* suteikta informacija pateikiama už *rezultatų valdymą* atsakingai *antidopingo organizacijai*; arba III) dėl to už *Kodekso*, *tarptautinio standarto* arba *techninio dokumento* reikalavimų nesilaikymą *WADA* iškelia bylą *pasirašiusiajai šaliai*, *WADA* akredituotai laboratorijai arba *sportininkų pasų* valdymo skyriui (kaip apibrėžta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*); arba IV) gavus *WADA* pritarimą, teisėsaugos arba drausmės priežiūros institucija išaiškina baudžiamąjį nusikaltimą arba profesinių ar sporto taisyklių pažeidimą ne

⁶⁸ [10.7.1 punkto komentaras. Sportininkų, sportininkų pagalbinio personalo ir kitų asmenų, pripažįstančių savo klaidas ir norinčių, kad būtų išaiškinti kiti antidopingo taisyklių pažeidimai, bendradarbiavimas yra svarbus sąžiningam sportui.]

dėl dopingo, o dėl kito sporto sąžiningumo pažeidimo. Priėmus sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį arba pasibaigus apeliacijos padavimo terminui, *antidopingo organizacija* gali sustabdyti tik dalį priešingu atveju taikytinų *nuobaudų* gavusi *WADA* ir atitinkamos tarptautinės federacijos sutikimą.

Laikotarpis, kuriam priešingu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sustabdytas, nustatomas remiantis *sportininko* ar kito *asmens* padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo sunkumu ir *sportininko* ar kito *asmens* suteiktos *svarios pagalbos* svarba pastangoms kovojant su dopingo vartojimu sporte, *Kodekso* reikalavimų nesilaikymu ir (arba) sporto sąžiningumo pažeidimais. Galima sustabdyti ne daugiau nei tris ketvirtadalius priešingu atveju taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio. Jeigu priešingu atveju būtų taikomas *diskvalifikacijos* visam gyvenimui laikotarpis, pagal šį punktą nesustabdyto laikotarpio trukmė privalo būti ne mažesnė kaip aštuoneri (8) metai. Pagal šį punktą į priešingu atveju taikytiną *diskvalifikacijos* laikotarpį neįskaitomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris galėtų būti pridedamas remiantis 10.9.3.2 punktu.

Sportininko arba kito *svarią pagalbą* suteikti siekiančio *asmens* prašymu už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* sudaro *sportininkui* arba kitam *asmeniui* galimybę informaciją *antidopingo organizacijai* teikti pagal *susitarimą dėl teisinių pasekmių netaikymo*.

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* nustoja bendradarbiauti ir teikti visapusišką ir patikimą *svarią pagalbą*, kurios pagrindu sustabdomos *nuobaudos*, *nuobaudas* sustabdžiusi *antidopingo organizacija* vėl taiko pradines *nuobaudas*. *Antidopingo organizacijos* sprendimą vėl taikyti sustabdytas *nuobaudas* arba jų netaikyti bet kuris apeliacijos teisę turintis *asmuo* gali apskųsti pagal 13 straipsnį.

- 10.7.1.2 Siekiant ir toliau *sportininkus* bei kitus *asmenis* skatinti *antidopingo organizacijoms* teikti *svarią pagalbą*, *rezultatų valdymą* vykdančios *antidopingo organizacijos* prašymu ar *sportininko* arba kito *asmens*, kuris padarė anti-

dopingo taisyklių arba kitą *Kodekso* pažeidimą arba yra įtariamas jo padarymu, prašymu, bet kuriuo *rezultatų valdymo* proceso metu, taip pat priėmus sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį, *WADA* gali sutikti su, jos manymu, tinkamu taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio ir kitų *nuobaudų* taikymo sustabdymu. Ypatingomis aplinkybėmis *WADA* gali sutikti, kad dėl suteiktos *svarios pagalbos* taikomo *diskvalifikacijos* laikotarpio sustabdymo trukmė būtų ilgesnė, o kitos susijusios *nuobaudos* būtų švelnesnės, nei numatyta šiame straipsnyje, arba kad *diskvalifikacijos* laikotarpis net visai nebūtų taikomas, nebūtų privalomai *viešai paskelbiama* ir (arba) nereikėtų grąžinti piniginių prizų, mokėti baudų arba padengti išlaidų. *WADA* pritarus, taikomos šiame straipsnyje numatytos *nuobaudos*. Nepaisant 13 straipsnio, *WADA* sprendimai pagal 10.7.1.2 punktą neskundžiami.

- 10.7.1.3 Jeigu *antidopingo organizacija* dėl suteiktos *svarios pagalbos* sustabdo taikytinos sankcijos dalies taikymą, tuomet kitai *antidopingo organizacijai*, turinčiai teisę paduoti apeliaciją pagal 13.2.3 punktą, pateikiamas pranešimas su sprendimo motyvais, kaip numatyta 14 straipsnyje.

Ypatingomis aplinkybėmis, kai *WADA* nusprendžia, kad tai būtų naudingiausia kovojant su dopingo vartojimu, *WADA* gali įgalioti *antidopingo organizaciją* sudaryti atitinkamas konfidencialumo sutartis, kuriomis būtų nustatyti informacijos apie sutikimą teikti *svarią pagalbą* arba teikiamos *svarios pagalbos* pobūdį atskleidimo apribojimai bei atidėjimai.

- 10.7.2 Prisipažinimas padarius antidopingo taisyklių pažeidimą, kai nėra kitų įrodymų

Jei *sportininkas* ar kitas *asmuo* savo noru prisipažįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, kai dar nėra gavęs pranešimo apie *mėginių*, iš kurių galėtų būti nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas, paėmimą (arba, jei tai nėra 2.1 punkte nurodytas antidopingo taisyklių pažeidimas – kai dar nėra gavęs pirmo pranešimo apie pažeidimą, dėl kurio prisipažinta pagal 7 straipsnį) ir prisipažinimo metu tas prisipažinimas yra vienintelis patikimas pažeidimo įrodymas, tuomet *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas, bet

ne daugiau kaip iki pusės priešingu atveju taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio.⁶⁹

10.7.3 Keleto sankcijos sušvelninimo pagrindų taikymas

Jei *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo turįs teisę į sankcijos sušvelninimą pagal daugiau nei vieną 10.5, 10.6 ar 10.7 punkto nuostatą, prieš sušvelninant sankciją ar sustabdant jos taikymą pagal 10.7 punktą, priešingu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis nustatomas pagal 10.2, 10.3, 10.5 ir 10.6 punktų nuostatas. Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo turįs teisę į *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimą arba sustabdymą pagal 10.7 punkto nuostatas, tuomet *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas arba sustabdytas, tačiau ne daugiau kaip iki vieno ketvirtadalio kitu atveju taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio.

10.8 Rezultatų valdymo susitarimai

10.8.1 Sankcijos už tam tikrus antidopingo taisyklių pažeidimus sutrumpinimas vieneriais metais, greitai prisipažinus ir sutikus su sankcija

Jeigu *sportininkas* arba kitas *asmuo*, *antidopingo organizacijai* pranešus apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, už kurį numatomas ketverių (4) metų arba ilgesnis *diskvalifikacijos* laikotarpis (įskaitant pagal 10.4 punktą numatytą *diskvalifikacijos* laikotarpį), pažeidimą pripažįsta ir su numatomu *diskvalifikacijos* laikotarpiu sutinka ne vėliau kaip po dvidešimties (20) dienų nuo pranešimo apie antidopingo taisyklių pažeidimą gavimo, *antidopingo organizacijos* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis šiam *sportininkui* arba kitam *asmeniui* gali būti vieneriais metais sutrumpintas. Jeigu *sportininkui* arba kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis vieneriais metais sutrumpinamas pagal šį 10.8.1 punktą, skirtas

⁶⁹ [10.7.2 punkto komentaras. Šis punktas taikytinas, jei *sportininkas* ar kitas *asmuo* savo noru prisipažįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, kai jokia antidopingo organizacija dar nežino, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Jis netaikytinas tuo atveju, jei prisipažinimas gaunamas tuomet, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* jau suvokia, kad bus pagautas. *Diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo laikas turėtų būti nustatomas remiantis tikimybe, kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* būtų buvęs pagautas darantis pažeidimą, jeigu jis nebūtų prisipažinęs savo noru.]

diskvalifikacijos laikotarpis papildomai negali būti trumpinamas remiantis jokių kitu punktu.⁷⁰

10.8.2 Susitarimas dėl bylos išsprendimo

Jeigu *sportininkas* arba kitas *asmuo* pripažįsta antidopingo taisyklių pažeidimą po to, kai *antidopingo organizacija* jį tuo apkaltina, ir sutinka su *antidopingo organizacijai* ir *WADA* priimtinomis *nuobaudomis*, jų nuožiūra: a) *diskvalifikacijos* laikotarpis *sportininkui* arba kitam *asmeniui* gali būti sutrumpintas *antidopingo organizacijai* ir *WADA* antidopingo taisyklių pažeidimą įvertinus pagal 10.1–10.7 punktų nuostatas, įtariamo pažeidimo sunkumą, *sportininko* arba kito *asmens kaltės* laipsnį ir tai, kaip greitai *sportininkas* arba kitas *asmuo* pažeidimą pripažino; ir b) *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti pradedamas taikyti jau *mėginio* paėmimo dieną arba tą dieną, kurią buvo padarytas kitas paskutinis antidopingo taisyklių pažeidimas. Vis dėlto kiekvienu atveju taikant šį punktą, *sportininkas* ar kitas *asmuo* diskvalifikuojamas bent pusei *diskvalifikacijos* laikotarpio, skaičiuojant nuo tos dienos, kurią *sportininkas* ar kitas *asmuo* sutiko su sankcijos arba *laikino nušalinimo* paskyrimu ir vėliau jo laikėsi. *WADA* ir *antidopingo organizacijos* sprendimas sudaryti sprendimą dėl bylos išsprendimo arba jo nesudaryti, *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo dydis ir jo pradžios data nėra nagrinėjami arba peržiūrimi bylą nagrinėjančios institucijos ir nėra skundžiami remiantis 13 straipsniu.

Sportininko arba kito *asmens* susitarimą dėl bylos išsprendimo pagal šį punktą siekiančio sudaryti *asmens* prašymu, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* sudaro *sportininkui* arba kitam *asmeniui* galimybę antidopingo taisyklių pažeidimo klausimą su *antidopingo organizacija* aptarti remiantis *susitarimu*

⁷⁰ [10.8.1 punkto komentaras. Pavyzdžiui, jei antidopingo organizacija tvirtina, kad sportininkas pažeidė 2.1 punktą dėl anabolinių steroidų vartojimo ir numato taikyti ketverių (4) metų diskvalifikacijos laikotarpį, sportininkas diskvalifikacijos laikotarpį gali sutrumpinti iki trejų (3) metų, per šiame punkte nustatytą terminą pripažindamas pažeidimą ir sutikdamas su trejų metų diskvalifikacijos laikotarpiu, netaikant papildomų sutrumpinimų. Tokiu būdu byla yra išsprendžiama be būtinybės rengti posėdį.]

dėl teisinių pasekmių netaikymo.⁷¹

10.9 Pažeidimų daugetas

10.9.1 Antras arba trečias antidopingo taisyklių pažeidimas

10.9.1.1 Už *sportininko* ar kito *asmens* padarytą antrą antidopingo taisyklių pažeidimą skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra ilgiausias iš šių:

- a) šešių mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpis; arba
- b) *diskvalifikacijos* laikotarpis, taikytinas šių laikotarpių intervalu:

I) *diskvalifikacijos* laikotarpio, skirto už pirmąjį antidopingo taisyklių pažeidimą ir taikytino už antrąjį antidopingo taisyklių pažeidimą, jį traktuojant kaip pirmąjį pažeidimą, suma; ir

II) dvigubai ilgesnis nei priešingu atveju už antrą antidopingo taisyklių pažeidimą, kuris traktuojamas kaip pirmas pažeidimas, taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis.

Diskvalifikacijos laikotarpis šiuo intervalu nustatomas įvertinus aplinkybių visumą ir *sportininko* arba kito *asmens* kaltės dėl antrojo pažeidimo laipsnį.

10.9.1.2 Trečias antidopingo taisyklių pažeidimas visada užtraukia *diskvalifikaciją* visam gyvenimui, nebent trečias pažeidimas tenkintų *diskvalifikacijos* laikotarpio panaikinimo ar sutrumpinimo sąlygą pagal 10.5 ar 10.6 punktą arba būtų susijęs su 2.4 punkto pažeidimu. Šiais konkrečiais atvejais *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo aštuonerių (8) metų iki gyvenimo pabaigos.

10.9.1.3 10.9.1.1 ir 10.9.1.2 punktuose nustatytas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti papildomai sutrumpintas taikant 10.7 punktą.

⁷¹ [10.8.2 punkto komentaras. 10 straipsnyje numatytos lengvinančios arba sunkinančios aplinkybės vertinamos priimant sprendimą dėl susitarime dėl bylos išsprendimo nustatytų nuobaudų ir taikomos tik susitarime nustatytais sąlygomis.

Kai kuriose valstybėse *diskvalifikacijos* laikotarpio skyrimas paliekamas tik bylą nagrinėjančios institucijos nuožiūrai. Tose valstybėse antidopingo organizacija negali pagal 10.8.1 punktą taikyti tam tikro *diskvalifikacijos* laikotarpio ir neturi teisės dėl *diskvalifikacijos* laikotarpio susitarti pagal 10.8.2 punktą. Tokiais atvejais 10.8.1 ir 10.8.2 punktai netaikomi, tačiau bylą nagrinėjanti institucija gali į juos atsižvelgti.]

- 10.9.2 Antidopingo taisyklių pažeidimas, dėl kurio *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodė jo *kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimą, pagal 10.9 punktą nelaikomas pažeidimu. Be to, pažeidimu pagal 10.9 punktą nelaikomas antidopingo taisyklių pažeidimas, už kurį skirta *nuobauda* remiantis 10.2.4.1 punktu.
- 10.9.3 Papildomos taisyklės dėl tam tikro galimo pažeidimų daugeto
- 10.9.3.1 Skiriant sankcijas pagal 10.9 punktą, išskyrus 10.9.3.2 ir 10.9.3.3 punktuose nurodytus atvejus, antidopingo taisyklių pažeidimas laikomas antru pažeidimu tik tuo atveju, jeigu *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* padarė papildomą antidopingo taisyklių pažeidimą po to, kai *sportininkui* ar kitam *asmeniui* buvo pranešta pagal 7 straipsnį arba po to, kai *antidopingo organizacija* dėjo pakankamai pastangų pranešti apie pirmą antidopingo taisyklių pažeidimą. Jeigu *antidopingo organizacija* to įrodyti negali, pažeidimai kartu vertinami kaip vienas pirmas pažeidimas, o sankcija skiriama už tą pažeidimą, kuris užtraukia griežtesnę sankciją, įskaitant ir taikomas *sunkinančias aplinkybes*. Visų *varžybų*, vykusių po ankstesnio antidopingo taisyklių pažeidimo, rezultatai anuliuojami, kaip numatyta 10.10 punkte.⁷²
- 10.9.3.2 Jeigu *antidopingo organizacija* nustato, kad *sportininkas* arba kitas *asmuo* iki pranešimo padarė papildomą antidopingo taisyklių pažeidimą ir papildomas pažeidimas padarytas dvylika (12) arba daugiau mėnesių iki pirmajame pranešime nurodyto pažeidimo arba po pirmajame pranešime nurodyto pažeidimo, *diskvalifikacijos* už papildomą pažeidimą laikotarpis skaičiuojamas taip tarsi papildomas pažeidimas būtų atskiras pirmasis pažeidimas ir šis *diskvalifikacijos* laikotarpis su *diskvalifikacijos* už pirmiau praneštą pažeidimą laikotarpiu yra subendrinamas sudedant, o ne apimant. Pagal 10.9.3.2 punktą subendrinti pažeidimai pagal 10.9.1 punktą laikomi vienu pažeidimu.

⁷² [10.9.3.1 punkto komentaras. Ta pati taisyklė taikoma tais atvejais, kai po sankcijos paskyrimo antidopingo organizacijai tampa žinomi faktai apie antidopingo taisyklių pažeidimą, padarytą prieš pranešant apie pirmą pažeidimą. Tuomet antidopingo organizacija sankciją skiria remdamasi ta sankcija, kuri būtų buvusi taikyta, jeigu sprendimas dėl abiejų pažeidimų būtų buvęs priimtas kartu, taip pat atsižvelgdama į sunkinančias aplinkybes.]

10.9.3.3 Jeigu *antidopingo organizacija* nustato, kad *sportininkas* arba kitas *asmuo* padarė pagrindinį įtariamą 2.5 punkte nustatytą dopingo taisyklių pažeidimą, susijusį su *dopingo kontrolės* procesu, 2.5 punkto pažeidimas laikomas atskiru pirmuoju pažeidimu ir *diskvalifikacijos* už šį pažeidimą laikotarpis su *diskvalifikacijos* už pagrindinį antidopingo taisyklių pažeidimą laikotarpiu yra subendrinamas sudedant, o ne apimant. Pagal 10.9.3.3 punktą subendrinti pažeidimai pagal 10.9.1 punktą laikomi vienu pažeidimu.

10.9.3.4 Jeigu *antidopingo organizacija* nustato, kad *sportininkas* arba kitas *asmuo* *diskvalifikacijos* laikotarpiu padaro antrą arba trečią antidopingo taisyklių pažeidimą, *diskvalifikacijos* už pažeidimų daugetą laikotarpiai subendrinami sudedant, o ne apimant.

10.9.4 Antidopingo taisyklių pažeidimo daugetas per dešimties metų laikotarpį

Pagal 10.9 punktą kiekvienas antidopingo taisyklių pažeidimas turi būti padarytas per tą patį dešimties metų laikotarpį tam, kad jie būtų laikomi pažeidimų daugetu.

10.10 *Varžybų rezultatų anuliavimas, paėmus mėginius arba pažeidus antidopingo taisykles*

Pagal 9 straipsnį automatiškai *anuliuojami* ne tik *varžybų*, kuriose gautas teigiamas *mėginio* testo rezultatas, bet ir visi kiti *sportininko* varžybų rezultatai, pasiekti nuo tos dienos, kurią buvo paimtas (per varžybas ar ne varžybų metu) *mėginys*, kurio testo rezultatas teigiamas, arba kurią buvo padarytas kitas antidopingo taisyklių pažeidimas iki *laikino nušalinimo* arba *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios, taikant visas atitinkamas *nuobaudas*, įskaitant bet kokių medalių, taškų ar prizų atėmimą, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.⁷³

11.11 *Atimti piniginiai prizai*

Antidopingo organizacija arba kita *pasirašiusioji šalis*, atgavusi dėl antidopingo taisyklių pažeidimo atimtą piniginį prizą, imasi deramų priemonių, kad piniginis prizas būtų skirtas ir paskirstytas *sportininkams*, kurie būtų turėję į jį teisę, jei prizo netekęs *sportininkas* nebūtų varžęsis. Tarptautinė

⁷³ [10.10 punkto komentaras. Nė viena šio Kodekso nuostata sąžiningiems sportininkams ar kitiems asmenims, patyrusiems žalą dėl antidopingo taisykles pažeidusio asmens veiksmų, neužkertamas kelias įgyvendinti jiems suteiktos teisės reikalauti, kad toks asmuo atlygintų žalą.]

federacija savo taisyklėse gali numatyti, ar į perskirstytus piniginius prizus atsižvelgiama jos vykdomuose sportininkų reitinguose.⁷⁴

10.12 Finansinės nuobaudos

Antidopingo organizacijos savo taisyklėse gali numatyti proporcingą išlaidų susigrąžinimą arba finansines sankcijas už antidopingo taisyklių pažeidimus. Tačiau finansines sankcijas *antidopingo organizacijos* gali taikyti tik tuomet, kai jau paskirtas ilgiausias taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis. Finansines sankcijas galima taikyti tik laikantis proporcingumo principo. Išlaidų susigrąžinimas arba finansinė sankcija negali būti laikoma *diskvalifikacijos* ar kitos pagal *Kodeksą* taikytinos sankcijos sumažinimo pagrindu.

10.13 *Diskvalifikacijos* laikotarpio pradžia

Jeigu *sportininkui* už antidopingo taisyklių pažeidimą jau taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, naujas *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda pirmąją dieną nuo dabartinio *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos. Kitu atveju, išskyrus toliau numatytus atvejus, *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda galutinio sprendimo byloje, kuriuo skiriama *diskvalifikacija*, priėmimo dieną arba, jeigu teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta arba byla nenagrinėjama, tą dieną, kurią *diskvalifikacija* pripažįstama arba kitaip paskiriama.

10.13.1 Vėlavimas ne dėl *sportininko* ar kito *asmens* kaltės

Jei bylos nagrinėjimo procesas ar kiti *dopingo kontrolės* veiksmai užsitęsia ir *sportininkas* arba kitas *asmuo* gali įrodyti, kad užtęsta ne dėl *sportininko* ar kito *asmens* kaltės, sankciją skirianti institucija gali nustatyti, kad *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda nuo pat *mėginio* paėmimo dienos arba nuo paskutinio antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė. Visi varžybų rezultatai, pasiekti per *diskvalifikacijos* laikotarpį, įskaitant atgaline tvarka taikomą *diskvalifikaciją*, anuliuojami.⁷⁵

⁷⁴ [10.11 punkto komentaras. Šuo punktu nesiekama antidopingo organizacijai arba kitai pasirašiusiai šaliai nustatyti pozityvią pareigą išieškoti atimtus piniginius prizus. Nusprendusi nesiimti priemonių dėl atimto piniginio prizo išieškojimo, antidopingo organizacija teisę išieškoti piniginių prizų gali perduoti sportininkui (-ams), kurie priešingu atveju jį būtų gavę. „Deramos priemonės, kad piniginis prizas būtų skirtas ir paskirstytas“ reiškia atgautų atimtų piniginių prizų panaudojimą tarptautinės federacijos jos ir sportininkų suderinta tvarka.]

⁷⁵ [10.13.1 punkto komentaras. Kitų, nei 2.1 punkte nurodytų, antidopingo taisyklių pažeidimų atveju, antidopingo organizacijai gali prireikti gana daug laiko nustatyti ir išnagrinėti antidopingo taisyklių pažeidimui įrodyti pakankamus faktus, ypač kai sportininkas ar kitas asmuo ėmėsi aktyvių veiksmų, kad nebūtų išaiškintas. Tokiomis aplinkybėmis šiame punkte numatyta galimybė paankstinti sankcijos taikymo datą neturėtų būti naudojama.]

10.13.2 *Laikino nušalinimo ar diskvalifikacijos laikotarpio įskaitymas*

10.13.2.1 Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* laikosi *laikino nušalinimo*, tuomet tokio *laikino nušalinimo* laikotarpis įskaitomas į *sportininko* ar kito *asmens diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas. Jei *sportininkas* arba kitas *asmuo laikino nušalinimo* nesilaiko, *sportininkui* arba kitam *asmeniui* skirtas *laikino nušalinimo* laikotarpis nėra įskaitomas. Jeigu taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, paskirtas sprendimu, kuris vėliau apskundžiamas, tuomet toks *sportininkui* ar kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos laikotarpis* įskaitomas į bet kokį kitą *diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas apeliacine tvarka.

10.13.2.2 Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* savo noru raštu sutinka su *rezultatų valdymo* įgaliojimus turinčios *antidopingo organizacijos* siūlomą *laikinu nušalinimu* ir po to *laikiniai nusišalinimo*, toks *sportininko* ar kito *asmens* savanoriško *laikino nusišalinimo* laikotarpis įskaitomas į bet kokį *diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas. *Sportininko* ar kito *asmens* savanoriško sutikimo *laikiniai nusišalinti* kopija nedelsiant pateikiama kiekvienai šaliai, kuri turi teisę gauti pranešimą apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 14.1 punktą.⁷⁶

10.13.2.3 Joks laikotarpis neįskaitomas į *diskvalifikacijos* laikotarpį iki *laikino nušalinimo* laikotarpio ar savanoriško *laikino nusišalinimo* laikotarpio įsigaliojimo dienos, nesvarbu, ar *sportininkas* pats nusprendė nedalyvauti varžybose, ar buvo nušalintas komandos.

10.13.2.4 *Komandinėse sporto šakose*, kai *diskvalifikacijos* laikotarpis skiriamas komandai, *diskvalifikacijos* laikotarpis, jei teisingumas nereikalauja kitaip, skaičiuojamas nuo galutinio sprendimo byloje dėl *diskvalifikacijos* priėmimo dienos arba, jeigu teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta, nuo tos dienos, kurią *diskvalifikacija* pripažįstama arba

⁷⁶ [10.13.2.2 punkto komentaras. *Sportininko savanoriškas sutikimas laikinai nusišalinti nėra sportininko prisipažinimas ir jokių būdu nesuteikia pagrindo padaryti sportininkui nepalankių išvadų.*]

kitaip paskiriama. Joks komandos laikino nušalinimo laikotarpis (nei paskirtas, nei savanoriškai pripažintas) neįskaitomas į bendrą taikytiną *diskvalifikacijos* laikotarpį.

10.14 Statusas *diskvalifikacijos* arba laikino nušalinimo laikotarpiu

10.14.1 Draudimas dalyvauti *diskvalifikacijos* arba laikino nušalinimo laikotarpiu

Joks *diskvalifikuotas* arba laikinai nušalintas sportininkas ar kitas *asmuo* per *diskvalifikacijos* arba laikino nušalinimo laikotarpį jokiu būdu negali dalyvauti jokiose varžybose ar veikloje (išskyrus patvirtintas švietimo antidopingo srityje ar reabilitacijos programas), kurias įgalioja organizuoti ar organizuoja kuri nors *pasirašiusioji šalis*, *pasirašiusiai šaliai* priklausanti organizacija arba *pasirašiusiosios šalies* organizacijai priklausantis klubas ar kita organizacija, ar varžybose, kurias įgalioja organizuoti ar organizuoja bet kokia profesionalų lyga ar kita tarptautinio arba nacionalinio lygmens renginių organizacija, taip pat bet kokioje kitoje prestižinėje arba nacionalinio lygmens sporto veikloje, kurią finansuoja vyriausybės įstaiga.⁷⁷

Sportininkas ar kitas *asmuo*, kuriam skirtas ilgesnis nei ketverių (4) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, po ketverių (4) *diskvalifikacijos* laikotarpio metų gali *sportininko* teisėmis dalyvauti vietos sporto renginiuose, kuriems nereikia *Kodeksą pasirašiusiosios šalies* ar *Kodeksą pasirašiusiosios šalies* narės leidimo arba kurie jiems nepavaldūs, tačiau tik tol, kol vietos sporto *renginys* nėra tokio ly-

⁷⁷ [10.14.1 punkto komentaras. Pavyzdžiui, pagal Kodekso 10.14.2 punktą *diskvalifikuoti* arba laikinai nušalinti sportininkai negali dalyvauti treniruočių stovyklose, parodomosiose varžybose ar praktiniuose užsiėmimuose, kuriuos organizuoja jų nacionalinė federacija ar klubas, kuris yra tos nacionalinės federacijos narys arba kurį finansuoja vyriausybės įstaiga. Be to, *diskvalifikuotas* arba sportininkas, neužsitraukdamas 10.14.3 punkte nustatytų nuobaudų, negali varžytis Kodekso nepasirašiusiosios šalies profesionalų lygoje (pvz., nacionalinėje ledo ritulio lygoje, nacionalinėje krepšinio asociacijoje ir kt.), renginiuose, kuriuos organizuoja nepasirašiusiosios šalies tarptautinių renginių organizatorius ar nepasirašiusiosios šalies nacionalinio lygmens renginių organizatorius. Sąvoka „veikla“ taip pat reiškia, pavyzdžiui, administravimo veiklą, kaip antai pareigūno, direktoriaus, tarnautojo, darbuotojo arba šiame punkte aprašytos organizacijos savanorio pareigų atlikimą. Vienoje sporto šakoje skirta *diskvalifikacija* pripažįstama ir kitose sporto šakose (žr. 15.1 punktą dėl automatinio sprendimų privalomumu). *Diskvalifikuotam sportininkui* arba kitam asmeniui bet kuriuo *diskvalifikacijos* laikotarpiu draudžiama eiti trenerio ar kurio nors kito sportininkų pagalbinio asmens pareigas, o šio draudimo nesilaikymas gali sąlygoti kito sportininko 2.10 punkto pažeidimą. *Diskvalifikacijos* laikotarpiu pasiektas rezultatų standartas jokiu tikslu negali būti pripažįstamas pasirašiusiosios šalies arba jos nacionalinių federacijų.]

gmens, dėl kurio *sportininkas* ar kitas *asmuo* galėtų įgyti teisę tiesiogiai ar netiesiogiai varžytis (ar rinkti taškus) nacionaliniame čempionate ar *tarptautiniame renginyje*, ir jeigu jame *sportininkas* ar kitas *asmuo* jokiose pareigose nedirba su *pažeidžiamais asmenimis*.

Sportininkas ar kitas *asmuo*, kuriam taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, ir toliau *testuojamas* ir jam taikomi *antidopingo organizacijos* reikalavimai teikti informaciją apie jo buvimo vietą.

10.14.2 Grįžimas į treniruotes

Taikant 10.14.1 punkto išimtį, *sportininkas* gali grįžti į komandos treniruotes arba vėl naudotis *pasirašiusiai šaliai* priklausančios organizacijos klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos sporto įranga per trumpesnę iš šių laikotarpių: 1) du (2) paskutinius mėnesius iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba 2) paskutinį paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalį.⁷⁸

10.14.3 Draudimo dalyvauti *diskvalifikacijos* arba *laikino nušalinimo* laikotarpiu pažeidimas

Jei *diskvalifikuotas sportininkas* ar kitas *asmuo* nesilaiko 10.14.1 punkte nustatyto draudimo dalyvauti *diskvalifikacijos* laikotarpiu, tokio dalyvavimo rezultatai *anuliuojami* ir prie pradinės *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos pridedamas naujas pradinės *diskvalifikacijos* laikotarpio trukmės *diskvalifikacijos* laikotarpis. Naujas *diskvalifikacijos* laikotarpis, įskaitant papeikimą netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, gali būti koreguojamas atsižvelgiant į *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsnį arba kitas bylos aplinkybes. Ar *sportininkas* arba kitas *asmuo* pažeidė draudimą dalyvauti ir ar tikslinga koreguoti *diskvalifikacijos* laikotarpį, sprendžia *antidopingo organizacija*, kuri per *rezultaty valdymo* procesą paskyrė pradinį *diskvalifikacijos* laikotarpį. Šį sprendimą galima apskusti pagal 13 straipsnį.

Sportininkui arba kitam *asmeniui*, kuris *laikino nušalinimo* laikotarpiu pažeidžia 10.14.1 punkte numatytą draudimą dalyvauti,

⁷⁸ [10.14.2 punkto komentaras. Daugelyje komandinių sporto šakų ir kai kuriose individualiose sporto šakose (pvz. šuoliuose su slidėmis arba gimnastikoje) sportininkai negali veiksmingai treniruotis vien savarankiškai taip, kad pasibaigus *diskvalifikacijos* laikotarpiui būtų pasirengę varžytis. Per šiame punkte aprašytą *treniravimosi laikotarpį* *diskvalifikuotas sportininkas* negali varžytis arba užsiimti jokia 10.14.1 punkte aprašyta veikla, išskyrus treniruotes.]

joks *laikino nusišalinimo* laikotarpis nėra įskaitomas ir tokio dalyvavimo rezultatai *anuliuojami*.

Jei *sportininkų pagalbinio personalo narys* arba kitas *asmuo* padeda *asmeniui* pažeisti dalyvavimo *diskvalifikacijos* ar *laikino nušalinimo* metu draudimą, tokiam *sportininkų pagalbinio personalo nariui* ar kitam *asmeniui* įgaliojimus jo atžvilgiu turinti *antidopingo organizacija* už tokią pagalbą skiria sankcijas už 2.9 punkto pažeidimą.

10.14.4 Finansinės paramos neteikimas *diskvalifikacijos* laikotarpiu

Be to, *asmeniui*, padariusiam bet kokį antidopingo taisyklių pažeidimą, už kurį pagal 10.5 ar 10.6 punktą netaikoma sušvelninta sankcija, *pasirašiusiosios šalys, pasirašiusiųjų šalių* organizacijos narės ir vyriausybės neteikia su sportine veikla susijusios finansinės paramos ar jos dalies ir nemoka kitų su sportu susijusių išmokų.

10.15 Automatiškas sankcijos paskelbimas

Paskyrus sankciją, ją privaloma automatiškai paskelbti, kaip numatyta 14.3 punkte.

11 STRAIPSNIS. KOMANDOMS SKIRIAMOS NUOBAUDOS

11.1 Testavimas *komandinėse sporto šakose*

Jeigu daugiau kaip vienam *komandinės sporto šakos* komandos nariui pagal 7 straipsnį pranešama apie įvykdytą antidopingo taisyklių pažeidimą, susijusį su *renginiu, renginio* valdymo organas *renginio laikotarpiu* atlieka atitinkamą visos komandos *tikslinį testavimą*.

11.2 *Komandinėse sporto šakose taikomos nuobaudos*

Nustačius, kad daugiau kaip du *komandinės sporto šakos* komandos nariai pažeidė antidopingo taisykles *renginio laikotarpiu, renginio* valdymo organas *nuobaudas* skiria ne tik atskiriems antidopingo taisykles pažeidusiems *sportininkams*, bet atitinkamą sankciją taiko ir visai komandai (pvz., taškų atėmimą, teisės dalyvauti *varžybose* ar *renginyje* *anuliavimą* arba kitą sankciją).

11.3 *Komandinėse sporto šakose renginio valdymo organas arba tarptautinė federacija gali skirti griežtesnes nuobaudas*

Renginio valdymo organas gali nuspręsti nustatyti *renginio* taisykles, kuriomis remiantis *komandinėse sporto šakose* per tą *renginį* taikomos

nuobaudos yra griežtesnės, nei numatyta 11.2 punkte.⁷⁹ Tarptautinė federacija taip pat gali nuspręsti nustatyti taisykles, kuriomis jos kompetencijai priklausančiose *komandinėse sporto šakose* gali būti taikomos griežtesnės *nuobaudos*, nei nematyta 11.2 punkte.

12 STRAIPSNIS. KITOMS SPORTO ORGANIZACIJOMS TAIKOMOS PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ SANKCIJOS

Kiekviena *pasirašiusioji šalis* priima taisykles, kurios kiekvieną organizaciją narę ir kiekvieną kitą jai pavaldžią sporto organizaciją įpareigotų laikytis *Kodekso*, jį įgyvendinti, puoselėti ir užtikrinti jo laikymąsi tos organizacijos kompetencijos srityje. Sužinojusi, kad kuri nors iš jos organizacijų narių arba kitų jai pavaldžių sporto organizacijų šios pareigos nevykdo, *pasirašiusioji šalis* tokios organizacijos atžvilgiu imasi atitinkamų priemonių.⁸⁰ *Pasirašiusios šalies* priemonėse ir taisyklėse numatoma galimybė visas tos organizacijos nares arba jų grupę pašalinti iš tam tikrų nurodytų būsimų *renginių* arba visų per tam tikrą laikotarpį vykdomų *renginių*.⁸¹

13 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS: APELIACIJOS⁸²

13.1 Sprendimai, kuriuos galima apskūsti

Sprendimus, priimtus pagal *Kodeksą* arba vadovaujantis pagal *Kodeksą* patvirtintomis taisyklėmis, galima apskūsti pagal *Kodekso* 13.2–13.4 punktus ar remiantis kita *Kodekse* arba *tarptautiniuose standartuose* nustatyta tvarka. Apskundus tokius sprendimus, jie lieka galioti, kol svarstomi apeliacine tvarka, jeigu apeliacinė instancija nenurodo kitaip.

⁷⁹ [11.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas galėtų nustatyti taisykles, kuriomis komandos teisę dalyvauti Olimpinėse žaidynėse būtų reikalaujama anuliuoti dėl mažesnio žaidynių laikotarpio padaryto antidopingo taisyklių pažeidimų skaičiaus.]

⁸⁰ [12 straipsnio komentaras. Šiuo straipsniu nesiekama pasirašiusiai šaliai nustatyti pareigos vykdyti aktyvią kiekvienos jos organizacijos narės įsipareigojimų nevykdymo atvejų stebėseną, tačiau reikalaujama, kad apie tokius atvejus sužinojusi, pasirašiusioji šalis imtųsi priemonių.]

⁸¹ [12 straipsnio komentaras. Šiame straipsnyje aiškiai nurodyta, kad Kodeksu neribojamos jokios drausminimo teisės, kurias organizacijos gali turėti. Pasirašiusiosioms šalims už Kodekso nesilaikymą taikytinos sankcijos numatytos 24.1 punkte.]

⁸² [13 straipsnio komentaras. Kodeksu siekiama, kad antidopingo bylos būtų sprendžiamos vykdamas teisingus ir skaidrius vidinius procesus, suteikiant galutinio apskundimo apeliacine tvarka galimybę. Antidopingo organizacijų antidopingo srities sprendimai paaiškinami 14 straipsnyje. Nurodytieji asmenys ir organizacijos, taip pat WADA šiuos sprendimus gali apskūsti. Atkreiptinas dėmesys, kad į suinteresuotųjų asmenų ir organizacijų, turinčių apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį, apibrėžtį neįtraukti sportininkai ar jų nacionalinės federacijos, kurie gali turėti naudos iš varžovo diskvalifikacijos.]

13.1.1 Neribota peržiūros apimtis

Peržiūra apeliacine tvarka apima visus bylai svarbius klausimus ir aiškiai neapsiriboja pradinį sprendimą priėmusio subjekto atliktos peržiūros klausimais ar apimtimi. Bet kuri apeliacijos šalis gali teikti įrodymus, reikšti teisinius argumentus ir reikalavimus, kurie nebuvo keliami nagrinėjant bylą pirmojoje instancijoje, jei jie kyla dėl to paties dalyko arba pirmojoje instancijoje nurodytų arba nagrinėtų bendrųjų faktų ar aplinkybių.⁸³

13.1.2 CAS neatsižvelgia į skundžiamas išvadas

Priimdamas savo sprendimus CAS neturi atsižvelgti į institucijos, kurios sprendimas apskūstas, teisę spręsti savo nuožiūra.⁸⁴

13.1.3 WADA neprivalo išnaudoti vidinių teisės gynimo priemonių⁸⁵

Kai WADA turi apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį ir jokia kita šalis neapskundė galutinio sprendimo per *antidopingo organizacijos* vykdytą procesą, tokį sprendimą WADA gali apskūsti tiesiogiai CAS ir neprivalo išnaudoti kitų teisių gynimo priemonių *antidopingo organizacijos* vykdomame procese.

13.2 Sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, nuobaudų, laikino nušalinimo, sprendimų vykdymo ir kompetencijos apskundimas

Sprendimą, kad buvo įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas, sprendimą už antidopingo taisyklių pažeidimą skirti *nuobaudas* ar *nuobaudų* neskirti, ar sprendimą, kad nebuvo įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas; sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo byla nebegali būti svarstoma dėl procesinių priežasčių (pavyzdžiui, dėl senaties); WADA sprendimą netaikyti taisyklės, kuria reikalaujama, kad į varžybas norintis sugrįžti *sportininkas* raštu praneštų prieš šešis mėnesius, išimties pagal

⁸³ [13.1.1 punkto komentaras. Patikslinta formuluote nesiekama iš esmės pakeisti 2015 m. Kodekso, o tik jį patikslinti. Pavyzdžiui, jeigu bylą nagrinėjant pirmojoje instancijoje sportininkui buvo pareikšti kaltinimai tik dėl kludymo, nors ta pati veika gali būti laikoma bendrininkavimu, skundą apeliacine tvarka reiškianti šalis apeliaciniame skunde sportininką gali kaltinti ir kludymu, ir bendrininkavimu.]

⁸⁴ [13.1.2 punkto komentaras. CAS bylą nagrinėja de novo. Ankstesni procesai neriboja įrodymų ir neturi įtakos bylą svarstant CAS.]

⁸⁵ [13.1.3 punkto komentaras. Kai sprendimas priimamas iki galutinio antidopingo organizacijos proceso etapo (pavyzdžiui, per pirmą bylos nagrinėjimą) ir jokia šalis to sprendimo neapskundžia kito antidopingo organizacijos proceso lygmens organui (pvz., valdybai), tuomet WADA gali neatlikti kitų antidopingo organizacijos vidaus proceso veiksmų ir paduoti apeliaciją tiesiogiai CAS.]

5.6.1 punkta; *WADA* sprendimą dėl *rezultatų valdymo* pagal 7.1 punkta; *antidopingo organizacijos* sprendimą *teigiama testo rezultato* ar *netipinio rezultato* nelaikyti antidopingo taisyklių pažeidimu ar sprendimą nebetirti antidopingo taisyklių pažeidimo po tyrimo, atlikto pagal *Tarptautinį rezultatų valdymo standartą*; sprendimą skirti arba panaikinti *laikiną nušalinimą* po *preliminaraus bylos nagrinėjimo*; atveji, kai *antidopingo organizacija* nesilaiko 7.4 punkto nuostatų; sprendimą, kad *antidopingo organizacija* neturi įgaliojimų priimti sprendimą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo ar skirti už jį *nuobaudas*; sprendimą pagal 10.7.1 punkta sustabdyti *nuobaudas* arba jų nesustabdyti, arba atnaujinti pradines *nuobaudas* arba jų neatnaujinti; 7.1.4 ir 7.1.5 punktu nesilaikymo atveji; 10.8.1 punkto nesilaikymo atveji; sprendimą pagal 10.14.3 punkta; *antidopingo organizacijos* sprendimą nevykdyti kitos *antidopingo organizacijos* sprendimo pagal 15 straipsnį; ir sprendimą pagal 27.3 punkta galima apskūsti tik 13.2 punkte nustatyta tvarka.

13.2.1 Apeliacijos, susijusios su *tarptautinio lygmens sportininkais* ar *tarptautiniais renginiais*

Sprendimus bylose, susijusiose su dalyvavimu *tarptautiniame renginyje*, ar bylose, susijusiose su *tarptautinio lygmens sportininkais*, galima apskūsti tiesiogiai *CAS*.⁸⁶

13.2.2 Apeliacijos, susijusios su kitais *sportininkais* ar kitais *asmenimis*

Tais atvejais, kai 13.2.1 punktas netaikomas, sprendimą galima apskūsti apeliacinei institucijai pagal nacionalinės *antidopingo organizacijos* nustatytas taisykles. Tokioms apeliacijoms taikomose taisyklėse laikomasi šių principų:

- bylos nagrinėjimas laiku;
- teisinga, nešališka ir *nepriklausomai veikianti* bei *instituciškai nepriklausoma* bylą nagrinėjanti kolegija;
- teisė būti atstovaujama advokato paties *asmens* sąskaita; ir
- laiku priimtas, raštiškas ir motyvuotas sprendimas.

Jei anksčiau apibūdintos institucijos nėra arba apeliacijos metu į ją kreiptis nėra galimybės, *sportininkas* arba kitas *asmuo* turi teisę apeliaciją pateikti *CAS*.

⁸⁶ [13.2.1 punkto komentaras. *CAS* sprendimai yra galutiniai ir privalomi, išskyrus atvejus, kai peržiūra vykdoma pagal arbitražo sprendimų panaikinimui ar vykdymui taikytiną teisę.]

13.2.3 *Asmenys, kurie turi apeliacijos teisę*

13.2.3.1 *Apeliacijos, susijusios su tarptautinio lygmens sportininkais ar tarptautiniais renginiais*

Bylose pagal 13.2.1 punktą teisę paduoti apeliaciją CAS turi šios šalys: a) *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris yra skundžiamo sprendimo subjektas; b) kita bylos, kurioje priimtas sprendimas, šalis; c) atitinkama tarptautinė federacija; d) *asmens* gyvenamosios vietos šalies ar šalių, kurių pilietis ar licencijos turėtojas *asmuo* yra, nacionalinė *antidopingo organizacija*; e) Tarptautinis olimpinis komitetas ar Tarptautinis parolimpinis komitetas, priklausomai nuo konkretaus atvejo, kai sprendimas gali turėti poveikį olimpinėms žaidynėms ar parolimpinėms žaidynėms, taip pat ir kai sprendimas turi poveikį teisei dalyvauti olimpinėse žaidynėse ar parolimpinėse žaidynėse; ir f) *WADA*.

13.2.3.2 *Apeliacijos, susijusios su kitais sportininkais ar kitais asmenimis*

Bylose pagal 13.2.2 punktą, šalys, kurios turi teisę apeliaciją paduoti apeliacinei institucijai, yra tos, kurios nurodytos nacionalinės *antidopingo organizacijos* taisyklėse, tačiau jos yra bent jau šios šalys: a) *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris yra skundžiamo sprendimo subjektas; b) kita bylos, kurioje priimtas sprendimas, šalis; c) atitinkama tarptautinė federacija; d) *asmens* gyvenamosios vietos šalies ar šalių, kurių pilietis ar licencijos turėtojas *asmuo* yra, nacionalinė *antidopingo organizacija*; e) Tarptautinis olimpinis komitetas ar Tarptautinis parolimpinis komitetas, priklausomai nuo konkretaus atvejo, kai sprendimas gali turėti poveikį olimpinėms žaidynėms ar parolimpinėms žaidynėms, taip pat ir kai sprendimas turi poveikį teisei dalyvauti olimpinėse žaidynėse ar parolimpinėse žaidynėse; ir f) *WADA*. Bylose pagal 13.2.2 punktą *WADA*, Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas ir atitinkama tarptautinė federacija taip pat turi teisę CAS paduoti apeliaciją dėl apeliacinės institucijos priimtų sprendimų. Bet kuri apeliaciją padavusi šalis turi teisę į CAS pagalbą, kad iš *antidopingo organizacijos*, kurios sprendimas skundžia-

mas, gautų visą reikalingą informaciją; informacija pateikiama, jeigu taip nurodo *CAS*.

13.2.3.3 Pareiga pranešti

Visos *CAS* pateiktos apeliacijos šalys privalo užtikrinti, kad apie apeliaciją laiku būtų pranešta *WADA* ir visoms kitoms teisę pateikti apeliaciją turinčioms šalims.

13.2.3.4 Šalims, išskyrus *WADA*, taikomas terminas apeliacijai pateikti

Šalims, kurios nėra *WADA*, taikomą terminą apeliacijai pateikti nustato *rezultatų valdymą* vykdančios *antidopingo organizacijos* taisyklės.

13.2.3.5 *WADA* taikomas terminas apeliacijai pateikti

Laikotarpis, per kurį *WADA* turi teisę pateikti apeliaciją, yra vėlesnis iš šių:

a) dvidešimt viena (21) diena, skaičiuojant nuo tos dienos, kurią kita bylos šalis galėjo paduoti apeliaciją; arba

b) dvidešimt viena (21) diena po to, kai *WADA* gavo visą bylos medžiagą, susijusią su sprendimu.⁸⁷

13.2.3.6 Skirto *laikino nušalinimo* apskundimas

Nepaisant jokios kitos šio punkto nuostatos, vienintelis *asmuo*, kuris gali paduoti apeliaciją dėl *laikino nušalinimo* yra *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuriam *laikinas nušalinimas* paskirtas.

13.2.4 Priešpriešinės apeliacijos ir kitos leistinos vėlesnės apeliacijos⁸⁸

CAS pagal *Kodeksą* iškeltose bylose atsakovais pripažintiems *asmenims* leidžiama paduoti priešpriešines apeliacijas ir kitas vėlesnes apeliacijas. Bet kuri šalis, turinti apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį, priešpriešinę apeliaciją arba vėlesnę apeliaciją privalo pateikti vėliausiai kartu su savo atsiliepimu.

⁸⁷ [13.2.3 punkto komentarai. Tiek vadovaujantis *CAS* taisyklėmis, tiek pagal 13.2.3 punktą šaliai taikomas terminas apeliacijai pateikti nepradedamas skaičiuoti tol, kol negaunamas sprendimas. Dėl šios priežasties šalies teisė pateikti apeliaciją nesibaigia, jei ta šalis sprendimo negavo.]

⁸⁸ [13.2.4 punkto komentarai. Ši nuostata reikalinga todėl, kad nuo 2011 m. pagal *CAS* taisykles sportininkui nebeleidžiama pateikti priešpriešinės apeliacijos, kai antidopingo organizacija apskundžia sprendimą jau pasibaigus terminui, per kurį sportininkas gali pateikti apeliaciją. Šia nuostata visoms šalims garantuojamas visapusiškas bylos nagrinėjimas teismo posėdyje.]

13.3 Atvejis, kai *antidopingo organizacija* laiku nepriima sprendimo⁸⁹

Kai, konkrečioje byloje, *antidopingo organizacija* per protingą *WADA* nustatytą terminą nepriima sprendimo dėl to, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, *WADA* gali nuspręsti apeliaciją pateikti tiesiogiai *CAS*, tarsi *antidopingo organizacija* būtų priėmusi sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo. Jeigu byla nagrinėjanti *CAS* teisėjų kolegija konstatuoja, kad antidopingo taisyklių pažeidimas padarytas ir *WADA* pagrįstai nusprendžia apeliaciją pateikti tiesiogiai *CAS*, tuomet *antidopingo organizacija* atlygina *WADA* turėtas išlaidas ir mokesčius advokatams, susijusius su apeliacijos svarstymu.

13.4 Apeliacijos dėl *LVG*

LVG sprendimus galima apskųsti tik kaip numatyta 4.4 punkte.

13.5 Pranešimas apie sprendimus dėl apeliacijos

Bet kuri *antidopingo organizacija*, kuri yra apeliacijos šalis, apie sprendimą dėl apeliacijos nedelsiant praneša *sportininkui* ar kitam *asmeniui* bei kitoms antidopingo organizacijoms, kurios turėtų apskundimo teisę pagal 13.2.3 punktą, kaip numatyta 14 straipsnyje.

13.6 Sprendimų, priimtų pagal 24.1 punktą, apskundimas

Pranešimas, kuris nėra ginčijamas ir dėl to tampa galutiniu sprendimu pagal 24.1 punktą ir kuriame konstatuojama, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso*, dėl nesilaikymo skiriamos *nuobaudos* ir nustatomos *pasirašiusiosios šalies* statuso atkūrimo sąlygos, *CAS* gali būti apskūstas *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* nustatyta tvarka.

13.7 Sprendimų sustabdyti arba panaikinti laboratorijos akreditaciją apskundimas

WADA sprendimus sustabdyti arba panaikinti laboratorijai *WADA* suteiktą akreditaciją gali apskųsti tik ta laboratorija paduodama apeliaciją tik *CAS*.

⁸⁹ [13.3 punkto komentaras. Atsižvelgiant į skirtingas kiekvieno antidopingo pažeidimo tyrimo ir rezultatų valdymo proceso aplinkybes, neįmanoma nustatyti konkretaus laikotarpio, per kurį antidopingo organizacija turi priimti sprendimą, po kurio *WADA* galėtų įstoti į bylą šalies teisėmis paduodama apeliaciją tiesiogiai *CAS*. Tačiau, prieš žengdama šį žingsnį, *WADA* konsultuojasi su antidopingo organizacija ir suteikia antidopingo organizacijai galimybę paaiškinti, kodėl ji dar nepriėmė sprendimo. Nė viena šio punkto nuostata tarptautinei federacijai nedraudžia turėti savo taisyklių, kuriomis jai būtų leidžiama priimti teisę nagrinėti tas bylas, kurios susijusios su vienos iš jos nacionalinių federacijų vykdomo rezultatų valdymo proceso nederamu vilkinimu.]

14 STRAIPSNIS. KONFIDENCIALUMAS IR PRANEŠIMAI

Antidopingo rezultatų koordinavimo, skaidrumo ir atskaitomybės visuomenei bei visų *sportininkų* ir kitų *asmenų* privatumo gerbimo principai yra šie:

14.1 Informavimas apie *teigiamus testo rezultatus, netipinius rezultatus* ir kitus tariamus antidopingo taisyklių pažeidimus

14.1.1 Pranešimas *sportininkams* ir kitiems *asmenims* apie antidopingo taisyklių pažeidimus

Pranešimas apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą pateikiamas tokia forma ir tokiu būdu, kaip numatyta už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* taisyklėse.

14.1.2 Pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimus *nacionalinėms antidopingo organizacijoms*, tarptautinėms federacijoms ir *WADA*

Pranešdama *sportininkui* ar kitam *asmeniui* apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* tuo pat metu praneša ir *sportininko nacionalinei antidopingo organizacijai*, tarptautinei federacijai bei *WADA*.

14.1.3 Pranešimo apie antidopingo taisyklių pažeidimą turinys

Pranešime nurodoma: *sportininko* ar kito *asmens* vardas ir pavardė, šalis, sporto šaka ir sporto šakos rūšis, *sportininko* kvalifikacinė kategorija, įrašas, ar testas atliktas *per varžybas*, ar *ne varžybų metu*, *mėginio* paėmimo data, laboratorijos pateiktas tyrimų rezultatas bei kita informacija, kaip reikalaujama pagal *Tarptautinį rezultatų valdymo standartą*, arba, jei padarytas ne 2.1 punkte nurodytas antidopingo taisyklių pažeidimas, pažeista taisyklė ir tariamo pažeidimo pagrindas.

14.1.4 Pranešimai apie padėtį

Išskyrus tuos atvejus, kai atlikus tyrimą pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 14.1.1 punktą neteikiamas, 14.1.2 punkte nurodytoms *antidopingo organizacijoms* reguliariai teikiama naujausia informacija apie bet kokios peržiūros ar bylos nagrinėjimo proceso, vykdomo pagal 7, 8 ar 13 straipsnius, padėtį ir gautas išvadas bei operatyviai pateikiamas rašytinis motyvuotas paaiškinimas arba bylos išsprendimą paaiškinantis sprendimas.

14.1.5 Konfidencialumas

Informaciją gaunančios organizacijos šios informacijos negali atskleisti niekam, išskyrus *asmenis*, kuriems ją žinoti reikia (tai ga-

lėtų būti atitinkamo *nacionalinio olimpinio komiteto*, nacionalinės federacijos ir *komandinės sporto šakos* komandos atitinkami darbuotojai), tol, kol už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* ją viešai paskelbia 14.3 punkte numatyta tvarka.⁹⁰

14.2 Pranešimas apie sprendimą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba diskvalifikacijos ar laikino nušalinimo pažeidimų ir prašymas pateikti bylos medžiagą

14.2.1 Sprendimuose dėl antidopingo taisyklių pažeidimo ar sprendimuose dėl *diskvalifikacijos* ar *laikino nušalinimo*, priimtuose pagal 7.6, 8.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.14.3 arba 13.5 punktą, nurodomos visos sprendimo priežastys, taip pat, jei taikoma, didžiausios galimos sankcijos neskyrimo pagrindimas. Kai sprendimo kalba nėra anglų ar prancūzų, *antidopingo organizacija* pateikia trumpą sprendimo ir pagrindžiančių priežasčių santrauką anglų ar prancūzų kalba.

14.2.2 *Antidopingo organizacija*, kuri turi teisę apskusti pagal 14.2.1 punktą gautą sprendimą, per penkiolika (15) dienų nuo jo gavimo gali paprašyti visos su sprendimu susijusios bylos medžiagos kopijos.

14.3 Viešas paskelbimas

14.3.1 *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte* nustatyta tvarka pranešus *sportininkui* arba kitam *asmeniui* ir pagal 14.1.2 punktą pranešus atitinkamoms *antidopingo organizacijoms*, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* gali viešai paskelbti bet kurio *sportininko* ar kito *asmens*, kuriam pranešama apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, tapatybę, *draudžiamąją medžiagą* arba *draudžiamąjį metodą* bei atitinkamo pažeidimo pobūdį ir tai, ar *sportininkui* arba kitam *asmeniui* yra taikomas *laikinas nušalinimas*.

14.3.2 Ne vėliau kaip dvidešimt (20) dienų po to, kai sprendime dėl apeliacijos pagal 13.2.1 ar 13.2.2 punktą konstatuotas antidopingo taisyklių pažeidimas, arba tokią apeliaciją pateikti atsisakyta, arba teisės į bylos nagrinėjimą pagal 8 straipsnį atsisakyta, arba įtarimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo kitaip laiku užginčytas, arba byla išspręsta pagal 10.8 punktą, arba remiantis 10.14.3 punktu skirtas naujas *diskvalifikacijos* laikotarpis arba pa-

⁹⁰ [14.1.5 punkto komentaras. Kiekviena antidopingo organizacija savo antidopingo taisyklėse nustato konfidencialios informacijos apsaugos ir antidopingo organizacijos darbuotojų arba atstovų padaryto netinkamo konfidencialios informacijos atskleidimo atvejų tyrimo bei nuobaudų už tai skyrimo procedūras.]

peikimas, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* privalo viešai pranešti apie priimtą sprendimą, nuroydamą sporto šaką, pažeistą antidopingo taisyklę, pažeidimą padariusio *sportininko* ar kito *asmens* vardą ir pavardę, su pažeidimu susijusią *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* ir, jei taikoma, skirtas *nuobaudas*. Ta pati *antidopingo organizacija* per dvidešimt (20) dienų taip pat privalo viešai pranešti apeliacinių sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų rezultatus, įskaitant anksčiau nurodytą informaciją.⁹¹

- 14.3.3 Po to, kai antidopingo taisyklių pažeidimas konstatuojamas 13.2.1 arba 13.2.2 punktuose numatytu sprendimu apeliacine tvarka arba atsisakius pateikti apeliaciją, arba teismo posėdyje pagal 8 straipsnį, arba nagrinėjimo teisme atsisakius, arba įtarimo dėl antidopingo taisyklių pažeidimo kitaip laiku neužginčijus, arba bylą išsprendus pagal 10.8 punktą, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* šią išvadą arba sprendimą gali paskelbti ir tuo klausimu pateikti viešą komentarą.
- 14.3.4 Bet kokiū atveju, jeigu išnagrinėjus bylą ar apeliaciją konstatuojama, kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* antidopingo taisyklių nepažeidė, viešai galima paskelbti tai, kad sprendimas yra apskūstas. Tačiau patį sprendimą ir pagrindinius faktus viešai paskelbti galima tik gavus *sportininko* arba kito *asmens*, kuris yra sprendimo subjektas, sutikimą. Už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* deda deramas pastangas, kad tokį sutikimą gautų, o jį gavusi, sprendimą viešai paskelbia visą arba tokią jo redakciją, kokiai pritaria *sportininkas* ar kitas *asmuo*.
- 14.3.5 Paskelbiama bent jau įdedant reikalingą informaciją *antidopingo organizacijos* interneto svetainėje ir paliekant ją matomą vieną (1) mėnesį arba per visą *diskvalifikacijos* laikotarpio trukmę, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis.
- 14.3.6 Išskyrus 14.3.1 ir 14.3.3 punktuose nurodytus atvejus, nei *antidopingo organizacija*, nei *WADA* akredituota laboratorija ar bet kurios iš jų pareigūnas viešai nekommentuoja jokios dar neišnagrinėtos

⁹¹ [14.3.2 punkto komentaras. Jei dėl pagal 14.3.2 punktą reikalaujamo viešo atskleidimo būtų pažeisti kiti taikomi įstatymai, antidopingo organizacijai informacijos viešai nepaskelbus, tai nebus laikoma Kodekso nesilaikymu remiantis Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto 4.2 punktu.]

bylos konkrečių aplinkybių (išskyrus bendrą proceso ar mokslo apibūdinimą), o tik atsako į *sportininkui*, kitam *asmeniui*, juos lydintiems asmenims ar jų atstovams priskiriamus arba jų pateikta informacija remiantis išsakomus viešus komentarus.

14.3.7 Pagal 14.3.2 punktą reikalaujamas viešas paskelbimas nėra privalomas, kai nustatytą antidopingo taisyklių pažeidimą padaręs sportininkas ar kitas asmuo yra nepilnametis, pažeidžiamas asmuo arba sportininkas mėgėjas. Bet koks neprivalomas viešas paskelbimas apie bylą, susijusią su nepilnamečiu, pažeidžiamu asmeniu ar sportininku mėgėju, turi būti proporcingas bylos faktams ir aplinkybėms.

14.4 Statistinės ataskaitos

Antidopingo organizacijos bent kartą per metus skelbia bendrą statistinę ataskaitą apie jų vykdomą *dopingo kontrolės* veiklą, o jos kopiją pateikia *WADA*. *Antidopingo organizacijos* taip pat gali skelbti ataskaitas, kuriose būtų nurodytas kiekvieno testuoto sportininko vardas ir pavardė bei kiekvieno testavimo data. Bent kartą metuose *WADA* skelbia statistines ataskaitas, kuriose pateikiama jos iš *antidopingo organizacijų* ir laboratorijų gautos informacijos santrauka.

14.5 *Dopingo kontrolės* informacijos duomenų bazė ir atitikties stebėseną

Sudarant *WADA* galimybes vykdyti atitikties stebėseną ir užtikrinti veiksmingą išteklių naudojimą bei atitinkamos *dopingo kontrolės* informacijos mainus tarp *antidopingo organizacijų*, *WADA* plėtoja ir valdo *dopingo kontrolės* informacijos duomenų bazę, pavyzdžiui, *ADAMS*, o *antidopingo organizacijos* šioje duomenų bazėje teikia *WADA* su *dopingo kontrole* susijusią informaciją, įskaitant ir:

- a) tarptautinio lygmens sportininkų bei nacionalinio lygmens sportininkų sportininko biologinio paso duomenis;
- b) sportininkų, įskaitant esančius Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašuose, buvimo vietos informaciją;
- c) *LVG* sprendimus; ir
- d) rezultatų valdymo sprendimus, kaip reikalaujama pagal taikomą (-us) tarptautinį (-ius) standartą (-us).

14.5.1 Siekiant palengvinti koordinuotą testų paskirstymo planavimą ir išvengti nereikalingo skirtingų *antidopingo organizacijų* vykdomo testavimo dubliavimosi, taip pat siekiant užtikrinti, kad sportinin-

ky biologiniai pasai būtų atnaujinti, kiekviena antidopingo organizacija apie visus per varžybas ir ne varžybų metu atliktus testus WADA praneša ADAMS sistemoje pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimus ir terminus įvesdamos dopingo kontrolės formas.

- 14.5.2 Siekiant sudaryti lengvesnes galimybes WADA vykdyti priežiūrą ir naudotis LVG apeliacijos teisėmis, kiekviena antidopingo organizacija apie visus LVG prašymus, sprendimus ir pagrindžiančią informaciją naudodamosi ADAMS praneša pagal *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytus reikalavimus ir terminus.
- 14.5.3 Siekiant sudaryti lengvesnes galimybes WADA vykdyti priežiūrą ir naudotis LVG apeliacijos teisėmis, *antidopingo organizacijos ADAMS sistemoje pagal Tarptautinį rezultatų valdymo standartą* praneša šią informaciją:
- a) pranešimus apie antidopingo taisyklių pažeidimus ir susijusius sprendimus dėl *teigiamų testų rezultatų*;
 - a) pranešimus ir susijusius sprendimus dėl kitų antidopingo taisyklių pažeidimų, kurie nėra teigiami testų rezultatai;
 - c) su buvimo vieta susijusius pažeidimus; ir
 - d) sprendimus, kuriais skiriamas, panaikinamas arba iš naujo taikomas *laikinas nušalinimas*.
- 14.5.4 Su šiame straipsnyje nurodyta informacija atitinkamais atvejais pagal taikomas taisykles galės susipažinti *sportininkas, sportininko nacionalinė antidopingo organizacija* ir tarptautinė federacija bei kitos *antidopingo organizacijos*, turinčios teisę *testuoti sportininką*.⁹²

14.6 Duomenų privatumas⁹³

⁹² [14.5 punkto komentaras. ADAMS eksploatuoja, administruoja ir valdo WADA. ADAMS atitinka WADA ir kitoms šią sistemą naudojančioms organizacijoms taikomus duomenų privatumo įstatymus ir normas. ADAMS sistemoje laikomi su sportininkais ir kitais asmenimis susiję asmens duomenys yra ir bus tvarkomi užtikrinant konfidencialumą ir laikantis Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto.]

⁹³ [14.6 punkto komentaras. Kiekviena vyriausybė turėtų priimti teisės aktus, reglamentavimo taisykles, politiką ar administracinę praktiką, kuriais reglamentuojamas bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su antidopingo organizacijomis bei antidopingo organizacijų keitimasis duomenimis, kaip numatyta Kodekse.]

Antidopingo organizacijos gali rinkti, laikyti, tvarkyti ar skelbti asmens duomenis, susijusius su *sportininkais* ar kitais *asmenimis*, kai to reikia ir yra tinkama joms vykdant *antidopingo veiklą* pagal *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus* (taip pat ir *Tarptautinį privatumo ir asmens duomenų apsaugos standartą*) bei laikantis galiojančių įstatymų.

15 STRAIPSNIS. SPRENDIMŲ VYKDYMAS

15.1 Automatinis sprendimų privalomumas *pasirašiusiųjų šalių antidopingo organizacijoms*

15.1.1 *Pasirašiusiosios šalies antidopingo organizacijos*, apeliacinės institucijos (13.2.2 punktas) arba *CAS* sprendimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, pranešus bylos šalims, automatiškai privalomas ne tik bylos šalims, bet ir kiekvienai *pasirašusiajai šaliai* kiekvienoje sporto šakoje ir turi šias pasekmes:

- 15.1.1.1 bet kurios iš anksčiau nurodytų institucijų sprendimas dėl *laikino nušalinimo* (po *preliminaraus bylos nagrinėjimo* arba *sportininkui* ar kitam *asmeniui* sutikus *laikinai nusišalinti* arba atsakius teisės į pasiūlytą *preliminarų bylos nagrinėjimą*, pagreitiną bylos nagrinėjimą arba pagreitiną apeliaciją pagal 7.4.3 punktą) automatiškai uždraudžia *sportininkui* arba kitam *asmeniui laikino nušalinimo* laikotarpiu dalyvauti (kaip nurodyta 10.14.1 punkte) bet kurios *pasirašiusiosios šalies* prižiūrimeje sporto veikloje;
- 15.1.1.2 bet kurios iš anksčiau nurodytų institucijų sprendimas, kuriuo (išnagrinėjus bylą arba atsisakius bylos nagrinėjimo) skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis, automatiškai uždraudžia *sportininkui* arba kitam *asmeniui* dalyvauti (kaip nurodyta 10.14.1 punkte) visoje *pasirašiusiosios šalies* prižiūrimeje sporto veikloje, kuriai taikoma *diskvalifikacija*;
- 15.1.1.3 bet kurios iš anksčiau nurodytų institucijų sprendimas dėl sutikimo su antidopingo taisyklių pažeidimu automatiškai yra privalomas visoms *pasirašiusiosioms šalims*;
- 15.1.1.4 bet kurios iš anksčiau nurodytų institucijų sprendimu (pagal 10.10 punktą) *anuliuoti* tam tikro laikotarpio rezultatus, tokiu būdu automatiškai *anuliuojami* visi rezultatai, tam tikru laikotarpiu pasiekti bet kurios *pasirašiusiosios šalies* prižiūrimeje srityje.

- 15.1.2 Kiekviena *pasirašiusioji šalis*, nereikalaudama jokių papildomų veiksmų, sprendimą ir jo pasekmes, kaip reikalaujama 15.1.1 punkte, privalo pripažinti ir vykdyti nuo tos dienos, kai *pasirašiusioji šalis* gauna faktinį pranešimą apie sprendimą arba kai sprendimas paskelbiamas *ADAMS* sistemoje, atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė.
- 15.1.3 *Antidopingo organizacijos*, apeliacinės institucijos arba *CAS* sprendimas sustabdyti arba panaikinti *nuobaudas kiekvienai pasirašusiajai* šaliai, be būtinybės imtis kokių nors papildomų veiksmų, privalomas nuo tos dienos, kai *pasirašiusioji šalis* gauna faktinį pranešimą apie sprendimą arba kai sprendimas paskelbiamas *ADAMS* sistemoje, atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė.
- 15.1.4 Nepaisant jokių 15.1.1 punkto nuostatų, *didžiųjų renginių organizatoriaus* pagreitiname procese *renginio* metu priimtas sprendimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo kitoms *pasirašiusiosioms šalims* nėra privalomas, jei *didžiųjų renginių organizatoriaus* taisyklėse *sportininkui* arba kitam *asmeniui* nėra numatyta galimybė pateikti apeliaciją įprasta tvarka.⁹⁴

15.2 Kitų *antidopingo organizacijų* sprendimų vykdymas

Pasirašiusiosios šalys gali nuspręsti vykdyti kitus *antidopingo organizacijų* priimtus antidopingo sprendimus, kurie nėra nurodyti 15.1.1 punkte, pavyzdžiui, iki *preliminaraus bylos nagrinėjimo* priimtus sprendimus dėl *laikino nušalinimo* arba *sportininko* ar kito *asmens* nusišalinimo.⁹⁵

⁹⁴ [15.1.4 punkto komentaras. Pavyzdžiui, jeigu *didžiųjų renginių organizatoriaus* taisyklėse *sportininkui* arba kitam *asmeniui* suteikiama galimybė pasirinkti, kad jo apeliacija *CAS* būtų nagrinėjama pagreitinta arba įprasta tvarka, galutinis sprendimas arba *didžiųjų renginių organizacijos* sprendimas kitoms *pasirašiusiosioms šalims* yra privalomas neatsižvelgiant į tai, ar *sportininkas* ar kitas *asmuo* pasirinko pagreitintos apeliacijos galimybę.]

⁹⁵ [15.1 ir 15.2 punktu komentaras. *Antidopingo organizacijos* sprendimai (remiantis 15.1 punktu) kitų *pasirašiusiųjų šalių* vykdomi automatiškai, nereikalaujant, kad *pasirašiusiosios šalys* priimtų kokį nors sprendimą ar imtųsi papildomų veiksmų. Pavyzdžiui, nacionalinei antidopingo organizacijai nusprendus *sportininką* laikinai nušalinti, šis sprendimas automatiškai įsigalioja tarptautinės federacijos lygmeniu. Kad būtų aiškiau, „sprendimą“ priima nacionalinė antidopingo organizacija, o tarptautinė federacija neturi priimti jokio atskiro sprendimo. Taigi, pretenziją, kad laikinas nušalinimas skirtas netinkamai, *sportininkas* gali reikšti tik nacionalinei antidopingo organizacijai. Remiantis 15.2 punktu, antidopingo organizacijų sprendimai vykdomi kiekvienos *pasirašiusiosios šalies* nuožiūra. Pagal 15.1 arba 15.2 punktus, *pasirašiusiosios šalies* vykdomą sprendimą galima apskųsti tik skundžiant pagrindinį sprendimą. Kitų antidopingo organizacijų sprendimų dėl *LVD* pripažinimo apimtį nustato 4.4 punktas ir *Leidimų* vartoti gydymui išdavimo tarptautiniai standartai.]

15.3 Organizacijos, kuri nėra *pasirašiusioji šalis*, sprendimų vykdymas

Organizacijos, kuri nėra *Kodeksą pasirašiusioji šalis*, priimtas antidopingo sprendimas vykdomas kiekvienos *pasirašiusiosios šalies*, jeigu *pasirašiusioji šalis* nustato, kad sprendimas yra tos organizacijos kompetencijoje ir tos organizacijos taisyklės atitinka *Kodeksą*.⁹⁶

16 STRAIPSNIS. SPORTO VARŽYBOSE DALYVAUJANČIŲ GYVŪNŲ DOPINGO KONTROLĖ

- 16.1 Bet kurioje sporto šakoje, kuriose per *varžybas* dalyvauja gyvūnai, tos sporto šakos tarptautinė federacija nustato ir įgyvendina toje sporto šakoje dalyvaujančių gyvūnų antidopingo taisykles. Į antidopingo taisykles įtraukiamas *draudžiamųjų medžiagų* sąrašas, tinkamos *testavimo* procedūros ir patvirtintų *mėginių* tyrimo laboratorijų sąrašas.
- 16.2 Dėl antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymo, *rezultatų valdymo*, teisingo bylų nagrinėjimo, *nuobaudų* ir apeliacinių skundų, susijusių su sporto šakos gyvūnais, tos sporto šakos tarptautinė federacija parengia ir įgyvendina taisykles, kurios iš esmės atitinka *Kodekso 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13 ir 17 straipsnius*.

17 STRAIPSNIS. SENATIES TERMINAS

Sportininkui ar kitam *asmeniui* negali būti iškelta jokia byla dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, jeigu jam nebuvo pranešta apie antidopingo taisyklių pažeidimą, kaip numatyta *7 straipsnyje*, arba nebuvo realiai bandoma pranešti per dešimt (10) metų nuo tos dienos, kurią tariamas pažeidimas įvykdytas.

⁹⁶ [15.3 punkto komentaras. Kai *Kodekso nepriėmusios šalies* sprendimas vienais atžvilgiais *Kodeksą* atitinka, o kitais atžvilgiais jo neatitinka, *pasirašiusiosios šalys* turėtų bandyti taikyti sprendimą vadovaudamosi *Kodekso* principais. Pavyzdžiui, jeigu taikydama *Kodeksą* atitinkantį procesą *Kodekso nepasirašiusi šalis* nustato, kad sportininkas padarė antidopingo taisyklių pažeidimą dėl to, kad jo organizme buvo *draudžiamosios medžiagos*, tačiau taikomas diskvalifikacijos laikotarpis yra trumpesnis, nei *Kodekse* numatytas laikotarpis, tuomet visos *pasirašiusiosios šalys* turėtų pripažinti, kad padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ir sportininko nacionalinė antidopingo organizacija turėtų nagrinėti bylą pagal 8 straipsnį, siekdama nustatyti, ar turėtų būti skiriamas ilgesnis diskvalifikacijos laikotarpis, kuris numatytas *Kodekse*.

Pasirašiusiosios šalies vykdomą sprendimą arba sprendimą sprendimo nevykdyti pagal 15.3 punktą galima apskųsti remiantis 13 straipsniu.]

ANTRA DALIS

ŠVIETIMAS IR MOKSLINIAI TYRIMAI

18 STRAIPSNIS. ŠVIETIMAS

18.1 Principai

Tarptautiniu ir nacionaliniu lygmeniu užtikrinant suderintas, koordinuotas ir veiksmingas antidopingo programas, ypač svarbios švietimo programos. Jomis siekiama saugoti sportinę dvasią ir *sportininkų* sveikatą bei teisę sąžiningai rungtis be dopingo, kaip ir nurodyta *Kodekso* įvade.

Švietimo programomis didinamas sąmoningumas, teikiama tiksli informacija ir ugdomi gebėjimai priimti sprendimus užkertant kelią tyčiniams ir netyčiniams antidopingo taisyklių bei kitiems *Kodekso* pažeidimams. Švietimo programomis ir jas įgyvendinant diegiamos asmeninės vertybės ir principai, kuriais saugoma sportinė dvasia.

Visos *pasirašiusiosios šalys* savo atsakomybės ribose ir bendradarbiaudamos tarpusavyje planuoja, įgyvendina, stebi, vertina ir skatina *Tarptautiniame švietimo standarte* nustatytus reikalavimus atitinkančias švietimo programas.

18.2 *Pasirašiusiujų šalių švietimo programa ir planas*

Švietimo programomis, kaip numatyta *Tarptautiniame švietimo standarte*, puoselėjama sportinė dvasia ir daroma teigiama ilgalaikė įtaka *sportininkų* ir kitų *asmenų* daromiems pasirinkimams.

Pasirašiusiosios šalys parengia *Tarptautiniame švietimo standarte* reikalaujamą švietimo planą. Pagal aiškius švietimo plane nustatytus principus pagrindžiami tikslinių grupių arba veiklų prioritetai.⁹⁷

Siekiant, kai įmanoma, išvengti pastangų dubliavimosi ir prisidėti prie *Tarptautiniame švietimo standarte* apibūdinto pripažinimo proceso, *pasirašiusiosios šalys* su savo švietimo planais, jei prašoma, supažindina kitas *pasirašiusiąsias šalis*.

Antidopingo organizacijos švietimo programą turi sudaryti toliau nurodytos informuotumo didinimui, informavimui, vertybėms ir švietimui skirtos dalys, kurios turi būti paskelbtos bent interneto svetainėje.⁹⁸

⁹⁷ [18.2 punkto komentaras. Dopingo rizikos sporte vertinimo sistemą sudaro rizikos vertinimas, kurį antidopingo organizacijos turi vykdyti pagal *Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą*. Šiuo vertinimu galima remtis nustatant prioritetines švietimo programų tikslines grupes. Padedant vykdyti programas, švietimo išteklių *pasirašiusiosioms šalims* taip pat skiria WADA.]

⁹⁸ [18.2 punkto komentaras. Jeigu, pavyzdžiui, nacionalinė antidopingo organizacija neturi savo interneto svetainės, reikiamą informaciją gali skelbti šalies Tautinio olimpinio komiteto arba kitos už sportą šalyje atsakingos organizacijos interneto svetainėje.]

- Su sąžiningu sportu susiję principai ir vertybės
- Kodekse nustatytos sportininkų, sportininkų pagalbinio personalo ir kitų grupių teisės ir pareigos
- Griežtos atsakomybės principas
- Dopingo pasekmės, pavyzdžiui, fizinei ir psichikos sveikatai, socialiniai ir ekonominiai padariniai bei sankcijos
- Antidopingo taisyklių pažeidimai
- Medžiagos ir metodai, įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*
- Papildų vartojimo rizika
- Vaistų vartojimas ir *leidimai vartoti gydymui*
- *Testavimo* procedūros, įskaitant šlapimo ir kraujo tyrimus, bei *sportininko biologinis pasas*
- *Registruotojo testuotinių sportininkų sąrašo*, buvimo vietos informacijos ir *ADAMS* reikalavimai
- Nerimą keliančių klausimų dėl dopingo kėlimas

18.2.1 *Pasirašiusiųjų šalių švietimo* centras ir nustatytos tikslinės grupės *Pasirašiusiosios šalys*, vadovaudamosi minimaliais *Tarptautiniame švietimo standarte* nustatytais reikalavimais, nustato savo tikslines grupes ir formuoja švietimo centrą.⁹⁹

18.2.2 *Pasirašiusiųjų šalių švietimo* programų įgyvendinimas

Bet kurią švietimo veiklą, kuriai vadovauja švietimo centras, vykdo kvalifikuotas ir įgaliotas *asmuo*, vadovaudamasis *Tarptautiniame švietimo standarte* nustatytais reikalavimais.¹⁰⁰

18.2.3 Koordinavimas ir bendradarbiavimas

WADA padeda įgyvendinti *Tarptautinį švietimo standartą* kartu su atitinkamomis suinteresuotomis šalimis ir veikia kaip centrinė

⁹⁹ [18.2.1 punkto komentaras. Švietimo centras neturėtų apsiriboti nacionalinio arba tarptautinio lygmens pasirašiusiųjų šalių sportininkais, o turėtų įtraukti visus asmenis, įskaitant jaunimą, kurie dalyvauja bet kurios pasirašiusiosios šalies, vyriausybės ar kitos Kodeksą priėmusios sporto organizacijos prižiūrimeje sporto veikloje.]

¹⁰⁰ [18.2.2 punkto komentaras. Šia nuostata siekiama pristatyti edukologo sąvoką. Švietimas turi būti vykdomas tik kvalifikuotų ir kompetentingų asmenų, kaip ir testavimas, kurį vykdant testus gali atlikti tik parengti ir paskirti dopingo kontrolės pareigūnai. Abiem atvejais reikalavimu dėl kvalifikuoto personalo siekiama apsaugoti sportininką ir užtikrinti nuoseklius veiklos standartus. Išsamesnė informacija apie nesudėtingos edukologų akreditacijos programos taikymą bei galimų įgyvendinti intervencijų gerosios praktikos pavyzdžiai pateikiami *WADA* pavyzdinėse švietimo gairėse.]

WADA arba *pasirašiusiųjų šalių* parengtos informacijos ir švietimo išteklių ir (arba) programų saugykla. Koordinuodamos savo pastangas, *pasirašiusiosios šalys* bendradarbiauja tarpusavyje ir su vyriausybėmis.

Nacionaliniu lygmeniu švietimo programas koordinuoja *nacionalinė antidopingo organizacija*, bendradarbiaudama su atitinkamomis nacionalinėmis sporto federacijomis, *Nacionaliniu olimpinio komitetu*, Nacionaliniu parolimpiniu komitetu, vyriausybėmis ir švietimo įstaigomis. Koordinuojant užtikrinama, kad švietimo programos būtų kuo plačiau pasiekiamos visose sporto šakose, visiems *sportininkams* ir *sportininkų pagalbiniam personalui*, o pareigos kuo mažiau dubliuotųsi.

Tarptautinės federacijos prioritetą teikia švietimo programoms, kurios skirtos *tarptautinio lygmens sportininkams*. Su *renginiais* susijęs švietimas turi būti privaloma bet kurios su *tarptautiniu renginiu* susijusios antidopingo programos dalis.

Visos *pasirašiusiosios šalys* bendradarbiauja tarpusavyje ir su vyriausybėmis, skatindamos atitinkamas sporto organizacijas, švietimo įstaigas ir profesines asociacijas rengti ir diegti tinkamus elgesio kodeksus, atspindinčius su antidopingu sporto veikloje susijusią gerąją praktiką ir etiką. Drausminimo principai ir procedūros bei sankcijos turi būti aiškiai suformuluotos ir paskelbtos pagal *Kodeksą*. Elgesio kodeksuose turi būti nuostatos dėl sporto organizacijų galimybės imtis atitinkamų drausmės priemonių padedant vykdyti antidopingo sankcijas arba dėl organizacijos galimybės taikyti savas drausmės priemones tuo atveju, jei traukti atsakomybėn už antidopingo taisyklių pažeidimą negalima dėl nepakankamų įrodymų.

19 STRAIPSNIS. MOKSLINIAI TYRIMAI

19.1 Mokslinių tyrimų antidopingo srityje paskirtis ir tikslai

Moksliniais tyrimais antidopingo srityje prisidedama prie veiksmingų *dopingo kontrolės* programų rengimo ir įgyvendinimo bei informavimo ir švietimo sporto be dopingo klausimais.

Visos *pasirašiusiosios šalys* ir *WADA*, bendradarbiaudamos tarpusavyje ir su vyriausybėmis, remia ir plėtoja tokius mokslinius tyrimus ir taiko visas

pagrįstas priemonės siekiant užtikrinti, kad tokių mokslinių tyrimų rezultatai būtų naudojami *Kodekso* principus atitinkantiems tikslams pasiekti.

19.2 Mokslinių tyrimų rūšys

Be mokslinių, medicininių, analitinių, statistinių ir psichologinių tyrimų, prie svarbių antidopingo mokslinių tyrimų galima priskirti, pavyzdžiui, sociologinius, elgsenos, teisinius ar etikos tyrimus. Neapribojant anksčiau nurodytų tyrimų, turėtų būti atliekami tyrimai siekiant sukurti ir vertinti moksliskai pagrįstas fiziologinio ir psichologinio mokymo programas, kurios atitiktų *Kodekso* nuostatas ir gerbtų žmogaus neliečiamybę. Taip pat būtini naujų mokslinių tyrimų pagrindų atrastų medžiagų *vartojimo* ar metodų *naudojimo* tyrimai.

19.3 Mokslinių tyrimų koordinavimas ir keitimasis rezultatais

Labai svarbu antidopingo mokslinius tyrimus koordinuoti per *WADA*. Atsižvelgiant į intelektinės nuosavybės teises, mokslinių tyrimų antidopingo srityje rezultatai pateikiami *WADA* ir, kai tinkama, jais dalijamasi su atitinkamomis *pasirašiusiosiomis šalimis* ir sportininkais bei kitais suinteresuotais asmenimis.

19.4 Mokslinių tyrimų praktika

Atliekant mokslinius tyrimus antidopingo srityje, laikomasi tarptautiniu mastu pripažintos etikos.

19.5 Moksliniai tyrimai naudojant draudžiamąsias medžiagas ir draudžiamuosius metodus

Atliekant mokslinius tyrimus turėtų būti vengiama *sportininkams* skirti draudžiamųjų medžiagų ar draudžiamųjų metodų.

19.6 Piktnaudžiavimas rezultatais

Reikėtų imtis tinkamų atsargumo priemonių, kad antidopingo srities mokslinių tyrimų rezultatais nebūtų piktnaudžiaujama ir jie nebūtų naudojami dopingo tikslais.

TREČIA DALIS

FUNKCIJOS IR PAREIGOS

Visos *pasirašiusiosios šalys* ir *WADA* vadovaujasi partnerystės ir bendradarbiavimo principu, siekdamos, kad kova su dopingo vartojimu sporte būtų sėkminga ir būtų laikomasi *Kodekso* nuostatų.¹⁰¹

20 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ IR WADA FUNKCIJOS IR PAREIGOS

Kiekviena *antidopingo organizacija* gali deleguoti tam tikrus *dopingo kontrolės* aspektus arba *antidopingo švietimą*, už kuriuos ji atsakinga, tačiau lieka atsakinga už užtikrinimą, kad bet kuris jos deleguotas aspektas būtų vykdomas laikantis *Kodekso*. Tokia apimtimi, kokia deleguojama įgaliotai trečiajai šaliai, kuri nėra *pasirašiusioji šalis*, reikalavimas laikytis *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* įtvirtinimas sutartyje su įgaliota trečiaja šalimi.¹⁰²

20.1 Tarptautinio olimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

- 20.1.1 Nustatyti ir įgyvendinti olimpinių žaidynių politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.
- 20.1.2 Nustatyti reikalavimą, kaip Tarptautinio olimpinio komiteto teikiamo pripažinimo sąlygą, kad olimpiniam judėjime dalyvaujančios tarptautinės federacijos ir *nacionaliniai olimpiniai komitetai* laikytųsi *Kodekso* ir *tarptautinių standartų*.
- 20.1.3 Jei reikalaujama pagal 24.1 punktą, sustabdyti visą olimpinį finansavimą arba jo dalį ir (arba) kitas išmokas *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų* nesilaikančioms sporto organizacijoms.
- 20.1.4 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numaty-

¹⁰¹ [Komentaras. *Pasirašiusiųjų šalių, sportininkų ir kitų asmenų pareigos aptartos daugelyje Kodekso straipsnių, o šiame straipsnyje išvardytos pareigos yra papildomos.*]

¹⁰² [20 straipsnio komentaras. Akivaizdu, kad *antidopingo organizacija* nėra atsakinga už nepasirašiusios įgaliotos trečiosios šalies *Kodekso* nesilaikymą, jei įgaliota trečioji šalis nesilaiko *Kodekso*, teikdama paslaugas kitai *antidopingo organizacijai*. Pavyzdžiui, jeigu *FINA* ir *FIBA* tam tikrus *dopingo kontrolės* aspektus deleguoja tai pačiai nepasirašiusiajai įgaliotai trečiajai šaliai, teikiant paslaugas *FINA* už nesilaikymą būtų atsakinga tik *FINA*, o ne *FIBA*. Tačiau *antidopingo organizacija* sutartimi įgaliotų trečiųjų šalių, kurioms deleguoja *antidopingo pareigas*, reikalauja, kad *antidopingo organizacijai* būtų pranešama apie bet kokius įgaliotų trečiųjų šalių *Kodekso* nesilaikymo atvejus.]

ta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.

- 20.1.5 Įgalioti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.
- 20.1.6 Reikalauti kaip būtinos dalyvavimo sąlygos, kad visi olimpinėms žaidynėms besiruošiantys arba jose dalyvaujantys *sportininkai* ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* išsipareigotų laikytis ir laikytusi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.
- 20.1.7 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, reikalauti kaip būtinos dalyvavimo sąlygos, kad visi jo (taip pat paskirtų įgaliotų trečiųjų šalių) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* išsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.1.8 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar rehabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą laikinai nušalintas* arba kuriam skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.1.9 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.1.10 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.
- 20.1.11 Priimti paraiškas dalyvauti olimpinėse žaidynėse tik iš tų šalių, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtino *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisidėjo ir (jeigu reikalaujama pagal 24.1.9 punktą) nepriimti paraiškų dėl *renginių* iš šalių, kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai ir (arba) *nacionali-*

nės antidopingo organizacijos nesilaiko Kodekso arba tarptautinių standartų.

20.1.12 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.

20.1.13 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

20.1.14 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.

20.2 Tarptautinio paralimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

20.2.1 Nustatyti ir įgyvendinti paralimpinių žaidynių politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.

20.2.2 Nustatyti reikalavimą, kaip narystės Tarptautiniame paralimpiniame komitete sąlygą, kad paroolimpiniame judėjime dalyvaujančios tarptautinės federacijos ir nacionaliniai paralimpiniai komitetai laikytųsi *Kodekso* ir *tarptautinių standartų*.

20.2.3 Jei reikalaujama pagal 24.1 punktą, sustabdyti visą paralimpinį finansavimą arba jo dalį ir (arba) kitas išmokas *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų* nesilaikančioms sporto organizacijoms.

20.2.4 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.

20.2.5 Įgalioti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.

20.2.6 Reikalauti kaip būtinos tokio dalyvavimo sąlygos, kad visi paralimpinėms žaidynėms besiruošiantys arba jose dalyvaujantys *sportininkai* ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis ir laikytųsi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.

20.2.7 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų įgaliotų trečiųjų šalių) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.

- 20.2.8 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar rehabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą laikinai nušalintas* arba kuriam skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.2.9 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.
- 20.2.10 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.2.11 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.2.12 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

20.3 Tarptautinių federacijų funkcijos ir pareigos

- 20.3.1 Nustatyti ir įgyvendinti politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.
- 20.3.2 Nustatyti reikalavimą kaip narystės sąlygą, kad jų nacionalinių federacijų ir kitų narių politika, taisyklės ir programos atitiktų *Kodeksą* bei *tarptautinius standartus*, ir imtis tinkamų priemonių atitikčiai užtikrinti; atitikties sritys apima (tuo neapsiribojant): i) reikalavimą, kad jų nacionalinės federacijos *testavimą* vykdytų tik pagal dokumentu patvirtintą tarptautinės federacijos įgaliojimą ir savo *nacionalines antidopingo organizacijas* arba kitas *mėginių* ėmimo institucijas *mėginiams* imti pasitelktų vadovaudamosi *Tarptautiniu testavimo ir tyrimų standartu*; ii) reikalavimą, kad jų nacionalinės federacijos pripažintų 5.2.1 punkte nustatytus *nacionalinės antidopingo organizacijos* įgaliojimus savo šalyje ir teiktų reikiamą pagalbą *nacionalinei antidopingo organizacijai* įgyvendinant jų sporto šakos nacionalinę *testavimo* programą; iii) reikalavimą, kad jų nacionalinės federacijos visus paimitus mėginius tirtų naudodamosi *WADA* akredituotomis arba *WADA* patvirtintomis laboratorijomis, kaip numatyta 6.1 punkte; ir iv) reikalavimą, kad jų

nacionalinių federacijų nustatytus nacionalinio lygmens antidopingo taisyklių pažeidimus, vadovaudamasi 8.1 punktu ir *Tarptautiniu rezultatų valdymo standartu*, nagrinėtų nepriklausomai veikianti bylas nagrinėjanti kolegija.

- 20.3.3 Nustatyti kaip būtiną dalyvavimo sąlygą, kad visi *sportininkai*, kurie ruošiasi arba dalyvauja tarptautinės federacijos ar kurios nors iš jos narių leidžiamose rengti arba organizuojamose *varžybose* ar veikloje, ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis ir laikytusi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.
- 20.3.4 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, reikalauti kaip būtinos dalyvavimo sąlygos, kad visi jo (taip pat paskirtų įgaliotų trečiųjų šalių) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.3.5 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą laikinai nušalintas* arba kuriam skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.3.6 Reikalauti, kad *sportininkai*, kurie nėra nuolatiniai tarptautinės federacijos ar vienos iš jos narių nacionalinių federacijų nariai, sudarytų galimybes paimti jų *mėginius* ir pateiktų tikslią ir naujausią informaciją apie savo buvimo vietą, kuri reikalinga pagal tarptautinės federacijos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, laikantis tarptautinės federacijos arba, atsižvelgiant į konkretų atvejį, *didžiųjų renginių organizatoriaus* tinkamumo dalyvauti sąlygų.¹⁰³
- 20.3.7 Reikalauti, kad kiekviena jų nacionalinė federacija kaip dalyvavimo sąlygą nustatytų taisykles, reikalaujančias, kad visi *sportininkai*, kurie ruošiasi arba dalyvauja nacionalinės federacijos ar kurios nors iš jos narių organizacijų leidžiamose rengti arba organizuo-

¹⁰³ [20.3.6 punkto] komentaras. Tokie sportininkai būtų, pavyzdžiui, profesionalų lygų sportininkai.]

jamose varžybose ar veikloje, ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių ir pripažintų *antidopingo organizacijos* rezultatų valdymo įgaliojimus.

- 20.3.8 Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusią su pažeidimu ir bet kokiai tyrimus atlikti įgaliojimai *antidopingo organizacijai* padėtų atlikti tyrimą.
- 20.3.9 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.
- 20.3.10 Įgalioti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą tarptautiniuose renginiuose* ir padėti ją įgyvendinti.
- 20.3.11 Sustabdyti visą finansavimą ar jo dalį jų narėmis, esančioms arba pripažintoms nacionalinėms federacijoms narėms, kurios nesilaiko *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų*.
- 20.3.12 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus pagal savo įgaliojimus, taip pat atlikti tyrimą siekiant nustatyti ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju, užtikrinti tinkamą *nuobaudų* vykdymą ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo nario* atžvilgiu, kai su antidopingo taisyklių pažeidimu susijęs *pažeidžiamas asmuo* arba *sportininkų pagalbinio personalo narys*, teikęs pagalbą daugiau nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą.
- 20.3.13 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą, taip pat reikalauti, kad antidopingo švietimą vykdytų nacionalinės federacijos, derindamos su atitinkama *nacionaline antidopingo organizacija*.
- 20.3.14 Priimti paraiškas dalyvauti pasaulio čempionatuose ir kituose *tarptautiniuose renginiuose* tik iš tų šalių, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtino *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisidėjo ir (jeigu reikalaujama pagal 24.1.9 punktą) nepriimti paraiškų dėl *renginių* iš šalių, kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai

parolimpiniai komitetai ir (arba) *nacionalinės antidopingo organizacijos* nesilaiko *Kodekso* arba *tarptautinių standartų*.

- 20.3.15 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.3.16 Visapusiškai bendradarbiauti su *WADA* jai atliekant tyrimus pagal 20.7.14 punktą.
- 20.3.17 Nustatyti drausmės taisykles ir reikalauti, kad nacionalinės federacijos nustatytų drausmės taisykles siekdamos užtikrinti, kad *sportininkų pagalbinio personalo nariai*, vartojantys *draudžiamąsias medžiagas* ar *naudojantys draudžiamuosius metodus* be pateisinamos priežasties, negalėtų teikti pagalbos tarptautinei federacijai ar nacionalinei federacijai pavaldiems *sportininkams*.
- 20.3.18 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.3.19 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.

20.4 Nacionalinių olimpinių komitetų ir nacionalinių parolimpinių komitetų funkcijos ir pareigos

- 20.4.1 Užtikrinti, kad jų antidopingo politika ir taisyklės atitiktų *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* reikalavimus.
- 20.4.2 Nustatyti reikalavimą kaip narystės sąlygą, kad jų nacionalinių federacijų ir kitų narių politika, taisyklės ir programos atitiktų *Kodeksą* bei *tarptautinius standartus*, ir imtis tinkamų priemonių atitinkčiai užtikrinti.
- 20.4.3 Gerbti *nacionalinės antidopingo organizacijos* savarankiškumą jos šalyje ir nesikišti į jos veiklos sprendimus bei veiklą.
- 20.4.4 Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusių su pažeidimu, ir bet kokiai tyrimus atlikti įgaliojai *antidopingo organizacijai* padėtų atlikti tyrimą.
- 20.4.5 Reikalauti, remiantis dalyvavimo olimpinėse ir parolimpinėse žaidynėse sąlyga, kad *sportininkai*, kurie nėra nuolatiniai nacionalinės federacijos nariai, bent jau sudarytų galimybes paaimti jų *mėginius* ir pateiktų informaciją apie savo buvimo vietą, kaip reikalaujama pagal *Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą*, iš karto, kai tik

sportininkas įtraukiamas į olimpinių žaidynių ar parolimpinių žaidynių kandidatų sąrašą ar kitą paskesnę registracijos dokumentą.

- 20.4.6 Bendradarbiauti su savo *nacionaline antidopingo organizacija* ir dirbti su savo vyriausybe įsteigiant *nacionalinę antidopingo organizaciją*, kai tokios dar nėra, su sąlyga, kad kol kas *nacionalinis olimpinis komitetas* ar jo paskirtas subjektas atlieka *nacionalinės antidopingo organizacijos* pareigas. Tose šalyse, kurios yra *regioninės antidopingo organizacijos* narės, *nacionalinis olimpinis komitetas*, bendradarbiaudamas su vyriausybe, atlieka aktyvų ir palaikantį vaidmenį atitinkamose savo *regioninėse antidopingo organizacijose*.
- 20.4.7 Reikalauti, kad kiekviena jų nacionalinė federacija kaip dalyvavimo sąlygą nustatytų taisykles (ar kitas priemones), reikalaujančias, kad visi *sportininkai*, kurie ruošiasi arba dalyvauja nacionalinės federacijos ar kurios nors iš jos narių organizacijų leidžiamose rengti arba organizuojamose *varžybose* ar veikloje, ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis ir laikytusi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.
- 20.4.8 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų įgaliotų trečiųjų šalių) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.4.9 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą laikinai nušalintas* arba kuriam skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.4.10 Sustabdyti visą bet kurio antidopingo taisykles pažeidusio *sportininko* ar *sportininkų pagalbinio personalo nario* finansavimą arba jo dalį per visą jo *diskvalifikacijos* laikotarpį.

- 20.4.11 Sustabdyti visą finansavimą ar jo dalį jų narėmis, esančioms arba pripažintoms nacionalinėms federacijoms narėms, kurios nesilaiko *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų*.
- 20.4.12 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą, taip pat reikalauti, kad antidopingo švietimą vykdytų nacionalinės federacijos, derindamos su atitinkama *nacionaline antidopingo organizacija*.
- 20.4.13 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.4.14 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.4.15 Nustatyti drausmės taisykles siekiant užtikrinti, kad *sportininkų pagalbinio personalo nariai, vartojantys draudžiamąsias medžiagas* ar *naudojantys draudžiamuosius metodus* be pateisinamos priežasties, negalėtų teikti pagalbos *nacionaliniam olimpiniam komitetui* ar nacionaliniam parolimpiniam komitetui pavaldiems *sportininkams*.
- 20.4.16 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.4.17 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.
- 20.4.18 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.

20.5 Nacionalinių antidopingo organizacijų funkcijos ir pareigos¹⁰⁴

- 20.5.1 Veiklos sprendimus priimti ir veiklą vykdyti nepriklausomai nuo sporto organizacijų ir vyriausybių, taip pat be apribojimų drausti bet kokį *asmenų*, kurie tuo pačiu metu dalyvauja kokios nors tarptautinės federacijos, nacionalinės federacijos, *didžiųjų renginių*

¹⁰⁴ [20.5 punkto komentaras. Kai kuriose mažesnėse šalyse tam tikras šiame punkte nustatytas pareigas nacionalinės antidopingo organizacijos gali perduoti regioninėms antidopingo organizacijoms.]

*organizatoriaus, nacionalinio olimpinio komiteto, nacionalinio parolimpinio komiteto arba už sportą ar antidopingą atsakingos valdžios institucijos valdyme arba veikloje, dalyvavimą priimant jų veiklos sprendimus arba vykdant jų veiklą.*¹⁰⁵

- 20.5.2 Nustatyti ir įgyvendinti antidopingo taisykles ir politiką, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.
- 20.5.3 Bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.5.4 Skatinti *nacionalines antidopingo organizacijas* vykdyti abipusį *testavimą*.
- 20.5.5 Skatinti mokslinius tyrimus antidopingo srityje.
- 20.5.6 Jeigu skiriamas finansavimas, sustabdyti visą bet kurio antidopingo taisykles pažeidusio *sportininko* ar *sportininkų pagalbinio personalo nario* finansavimą arba jo dalį visu jo *diskvalifikacijos* laikotarpiu.
- 20.5.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu ir užtikrinti tinkamą *nuobaudų* vykdymą.
- 20.5.8 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.
- 20.5.9 Kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* savo atitinkamoje šalyje veikia kaip švietimo institucija.
- 20.5.10 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų įgaliotų trečiųjų šalių) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.5.11 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo

¹⁰⁵ [20.5.1 punkto komentaras. Tuo nacionalinei antidopingo organizacijai nebūtų draudžiama, pavyzdžiui, veikti kaip didžiųjų renginių organizatoriaus ar kitos antidopingo organizacijos įgaliotai trečiajai šaliai.]

švietimo ar reabilitacijos programos) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą laikinai nušalintas* arba kuriam skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.

- 20.5.12 Pagal savo įgaliojimus automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo* atžvilgiu, kai bet kokį antidopingo taisyklių pažeidimą padaro *pažeidžiamas asmuo*, ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo nario*, teikusio pagalbą daugiau nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, atžvilgiu.
- 20.5.13 Visapusiškai bendradarbiauti su *WADA* jai atliekant tyrimus pagal 20.7.14 punktą.
- 20.5.14 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.5.15 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.
- 20.5.16 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.

20.6 Didžiųjų renginių organizatorių funkcijos ir pareigos

- 20.6.1 Nustatyti ir įgyvendinti *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus* atitinkančią savo *renginių* antidopingo politiką ir taisykles.
- 20.6.2 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.
- 20.6.3 Įgalioti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.
- 20.6.4 Kaip būtiną dalyvavimo sąlygą nustatyti reikalavimą, kad visi *renginiui* besiruošiantys arba jame dalyvaujantys *sportininkai* ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo na-*

riai įsipareigotų laikytis ir laikytūsi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.

- 20.6.5 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų įgaliotų trečiųjų šalių) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.6.6 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą laikinai nušalintas* arba kuriam skirtas *diskvalifikacijos laikotarpis*, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.6.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.6.8 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.
- 20.6.9 Priimti paraiškas dalyvauti *renginiuose* tik iš tų šalių, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, *patvirtino UNESCO konvenciją* ar prie jos prisidėjo ir (jeigu reikalaujama pagal 24.1.9 punktą) nepriimti paraiškų dėl *renginių* iš šalių, kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai ir (arba) *nacionalinės antidopingo organizacijos* nesilaiko *Kodekso* arba *tarptautinių standartų*.
- 20.6.10 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.6.11 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.6.12 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.

20.7 WADA funkcijos ir pareigos

- 20.7.1 Priimti *Kodeksą* ir *WADA* patvirtinta deklaracija įsipareigoti savo funkcijas ir pareigas vykdyti pagal *Kodekso* reikalavimus.¹⁰⁶
- 20.7.2 Nustatyti ir įgyvendinti *Kodeksą* ir *tarptautinius standartu* atitinkančią antidopingo politiką ir taisykles.
- 20.7.3 Teikti pagalbą ir gaires *pasirašiusiosioms šalims* dedant pastangas laikytis *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* bei vykdyti reikalavimų laikymosi stebėseną pagal *Kodekso 24.1 punktą* ir *Tarptautinio standarto dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* reikalavimus.
- 20.7.4 Patvirtinti *Kodekso* įgyvendinimui taikytinus *tarptautinius standartus*.
- 20.7.5 Akredituoti laboratorijas *mėginiams* tirti ir atnaujinti jų akreditaciją arba patvirtinti kitus subjektus *mėginiams* tirti.
- 20.7.6 Rengti ir skelbti geros praktikos gaires ir modelius.
- 20.7.7 *WADA* sportininkų komiteto rekomendacija *WADA* vykdomojo komiteto patvirtinimui pateikti *Sportininkų* antidopingo teisių aktą, kuriame vienoje vietoje būtų išdėstytos *Kodekse* ir *tarptautiniuose standartuose* konkrečiai nustatytos *sportininkų* teisės, bei kitus suderintus gerosios praktikos principus, susijusius su bendra *sportininkų* teisių apsauga antidopingo srityje.
- 20.7.8 Skatinti, vykdyti, įgalioti vykdyti, finansuoti ir koordinuoti mokslinius tyrimus antidopingo srityje ir skatinti švietimą antidopingo klausimais.
- 20.7.9 Parengti ir įgyvendinti veiksmingą *nepriklausomų stebėtojų programą* ir kitokias *renginių* konsultacines programas.
- 20.7.10 Ypatingomis aplinkybėmis ir *WADA* generalinio direktoriaus nurodymu vykdyti *testavimą* savo iniciatyva arba kitų *antidopingo organizacijų* prašymu ir bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis ir įstaigomis, įskaitant pagalbą atliekant apklausas ir tyrimus, bet tuo neapsiribojant.¹⁰⁷

¹⁰⁶ [20.7.1 punkto komentaras. Vykdydama pasirašiusiųjų šalių atitikties *Kodeksui* stebėseną, dėl savo funkcijų *WADA* negali būti pasirašiusioji šalis.]

¹⁰⁷ [20.7.10 punkto komentaras. Nors *WADA* nėra testavimo institucija, ji pasilieka teisę ypatingomis aplinkybėmis atlikti savo testus, kai atitinkama antidopingo organizacija tinkamai neišsprendžia jai nurodytų problemų.]

- 20.7.11 Konsultuojantis su tarptautinėmis federacijomis, *nacionalinėmis antidopingo organizacijomis* ir *didžiųjų renginių organizatoriais*, tvirtinti nustatyto *testavimo* ir *mėginių* tyrimo programas.
- 20.7.12 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų įgaliotų trečiųjų šalių) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.7.13 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą laikinai nušalintas* arba kuriam skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.7.14 Pradėti savo tyrimus dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, *pasirašiusiųjų šalių* ir *WADA* akredituotų laboratorijų *Kodekso* nesilaikymo atvejų ir kitos veiklos, kuria gali būti sudaromos sąlygos vartoti dopingą.

20.8 Bendradarbiavimas dėl trečiųjų šalių taisyklių

Pasirašiusiosios šalys, bendradarbiaudamos tarpusavyje, su *WADA* ir vyriausybėmis, skatina *sportininkų pagalbinio personalo*, kuriam *Kodeksas* nėra taikomas, priežiūrą vykdančias profesines asociacijas ir institucijas nustatyti taisykles, kuriomis būtų draudžiamas elgesys, kuris būtų laikomas antidopingo taisyklių pažeidimu, jei jį padarytų *sportininkų pagalbinio personalo narys*, kuriam būtų taikomas *Kodeksas*.

21 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS SPORTININKŲ IR KITŲ ASMENŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS

21.1 Sportininkų funkcijos ir pareigos

- 21.1.1 Būti susipažinus su visa remiantis *Kodeksu* priimta ir taikoma antidopingo politika ir taisyklėmis ir jų laikytis.

- 21.1.2 Visada sudaryti galimybes *mėginiams* paimti.¹⁰⁸
- 21.1.3 Antidopingo srityje prisiimti atsakomybę už tai, ką jie nuryja ir vartoja (naudoja).
- 21.1.4 Informuoti medicinos personalą apie savo įsipareigojimą *nevertoti draudžiamųjų medžiagų ir nenaudoti draudžiamųjų metodų* ir užtikrinti, kad bet koku gaunamu medicininu gydymu nebūtų pažeista pagal *Kodeksą* nustatyta antidopingo politika ir taisyklės.
- 21.1.5 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet kokį *nepasirašiusiosios* šalies sprendimą, kad *sportininkas* padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt (10) metų.
- 21.1.6 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.¹⁰⁹
- 21.1.7 Bet kurios įgaliojimus *sportininko* atžvilgiu turinčios *antidopingo organizacijos* prašymu atskleisti savo *pagalbinio personalo narių* tapatybes.

21.2 *Sportininkų pagalbinio personalo funkcijos ir pareigos*

- 21.2.1 Būti susipažinus su visa remiantis *Kodeksu* priimta antidopingo politika ir taisyklėmis, kurios taikomos jiems ar *sportininkams*, kuriems jie teikia pagalbą, bei jų laikytis.
- 21.2.2 Bendradarbiauti vykdant *sportininkų testavimo* programą.
- 21.2.3 Daryti įtaką *sportininko* puoselėjamosioms vertybėms ir elgsenai skatinant nusistatymą prieš dopingą.
- 21.2.4 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet kokį *nepasirašiusiosios šalies* sprendimą, kad jie padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt (10) metų.

¹⁰⁸ [21.1.2 punkto komentaras. Tinkamai atsižvelgus į sportininko žmogaus teises ir privatumą, teisėtu kovos su dopingo vartojimo tikslu, kartais gali prireikti mėginius paimti vėlai vakare arba anksti ryte. Pavyzdžiui, yra žinoma, kad kai kurie sportininkai tomis valandomis nedidelėmis dozėmis naudoja EPO, kad ryte jis nebūtų aptiktas.]

¹⁰⁹ [21.1.6 punkto komentaras. Nors pagal *Kodeksą* nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti pasirašiusiosios šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

- 21.2.5 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.¹¹⁰
- 21.2.6 *Sportininkų pagalbinis personalas neturi vartoti (naudoti) ar turėti draudžiamųjų medžiagų ar draudžiamųjų metodų be pateisinamos priežasties.*¹¹¹

21.3 Kitų asmenų, kuriems taikomas Kodeksas, funkcijos ir pareigos

- 21.3.1 Būti susipažinus su visa remiantis *Kodeksu* priimta antidopingo politika ir taisyklėmis, kurios yra jiems taikomos.
- 21.3.2 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet kokį *nepasirašiusiosios šalies* sprendimą, kad jie padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt (10) metų.
- 21.3.3 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.

21.4 Regioninių antidopingo organizacijų funkcijos ir pareigos

- 21.4.1 Užtikrinti, kad šalys narės nustatytų ir įgyvendintų *Kodeksą* atitinkančias taisykles, politiką ir programas.
- 21.4.2 Reikalauti kaip narystės sąlygos, kad šalis narė pasirašytų oficialią *regioninės antidopingo organizacijos* narystės anketą, kurioje būtų aiškiai nurodytas pareigų antidopingo srityje delegavimas *regioninei antidopingo organizacijai*.
- 21.4.3 Bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis ir regioninėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis antidopingo organizacijomis.
- 21.4.4 Skatinti *nacionalinių antidopingo organizacijų* ir *regioninių antidopingo organizacijų* abipusį testavimą.

¹¹⁰ [21.2.5 punkto komentaras. Nors pagal Kodeksą nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti pasirašiusiosios šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

¹¹¹ [21.2.6 punkto komentaras. Tais atvejais, kai sportininko pagalbinio personalo nario be pateisinamos priežasties vartojama (naudojama) draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas arba jų asmeninis turėjimas pagal Kodeksą nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, turėtų būti taikomos kitos sporto drausmės taisyklės. Treneriai ir kiti sportininkų pagalbinio personalo nariai dažnai yra sektini pavyzdžiai sportininkams. Jų asmeninis elgesys turėtų būti suderinamas su jų pareiga savo sportininkus skatinti nevertoti dopingo.]

- 21.4.5 Skatinti atitinkamas *antidopingo organizacijas* stiprinti gebėjimus ir teikti pagalbą.
- 21.4.6 Skatinti mokslinius tyrimus antidopingo srityje.
- 21.4.7 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.

22 STRAIPSNIS. VYRIAUSYBIŲ DALYVAVIMAS¹¹²

Savo įsipareigojimą laikytis *Kodekso* kiekviena vyriausybė patvirtina pasirašydama 2003 m. kovo 3 d. Kopenhagos deklaraciją dėl antidopingo sporte ir ratifikuo-dama, priimdama, patvirtindama *UNESCO konvenciją* arba prisidėdama prie jos.

Pasirašiusiosios šalys supranta, kad dėl kiekvienos vyriausybės taikomos priemonės sprendžia pati vyriausybė ir joms taikomi tarptautinės teisės įsipareigojimai bei jos pačios įstatymai ir norminiai aktai. Nors vyriausybėms privalomi tik atitinkamų tarptautinių tarpvyriausybinių sutarčių (ir, visų pirma, *UNESCO konvencijos*) reikalavimai, tolesniuose punktuose išdėstyti *pasirašiusiųjų šalių* lūkesčiai dėl pagalbos joms įgyvendinant *Kodeksą*.

- 22.1 Kiekviena vyriausybė turi imtis visų veikslių ir priemonių, būtinų laikantis *UNESCO konvencijos*.
- 22.2 Kiekviena vyriausybė turi priimti teisės aktus, reglamentavimo taisykles, politiką ar administracinę praktiką, kuriais būtų reglamentuojamas: bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su *antidopingo organizacijomis*; *antidopingo organizacijų* keitimasis duomenimis, kaip numatyta *Kodekse*; neribojamas šlapimo ir kraujo mėginių pervežimas užtikrinant jų saugumą ir neliečiamumą; atsižvelgiant į taikomus sienų kontrolės, imigracijos ir prieigos reikalavimus bei reguliavimo taisykles, neribojamas *dopingo kontrolės* pareigūnų įėjimas ir išėjimas bei neribota *dopingo kontrolės* pareigūnų prieiga prie visų *tarptautinio lygmens sportininkų* arba *nacionalinio lygmens sportininkų* gyvenamųjų arba treniruočių vietų siekiant atlikti testus iš anksto nepranešus.

¹¹² [22 straipsnio komentaras. Dauguma vyriausybių negali būti privačių nevyriausybinių dokumentų, kaip antai Kodeksas, šalimi ar jais saistomos. Todėl vyriausybės nėra raginamos pasirašyti Kodeksą, o kviečiamos pasirašyti Kopenhagos deklaraciją ir ratifikuoti, priimti, patvirtinti UNESCO konvenciją arba prie jos prisidėti. Nors priėmimo mechanizmai gali būti skirtingi, kovos su dopingu pastangos įgyvendinant Kodekse aprašytą koordinuotą ir suderintą programą yra labai svarbios bendros sporto judėjimo ir vyriausybių pastangos.

Šiame straipsnyje išdėstyta tai, ko pasirašiusiosios šalys aiškiai tikisi iš vyriausybių. Tačiau tai yra tiesiog „lūkesčiai“, nes vyriausybės tik „įpareigtos“ laikytis UNESCO konvencijos reikalavimų.]

- 22.3 Kiekviena vyriausybė turėtų priimti taisykles, norminius aktus arba principus, pagal kuriuos drausmės priemonės būtų taikomos su *dopingo kontrole*, sporto veikla arba medicinos priežiūra sporte susijusiems, taip pat ir priežiūros funkcijas vykdantiems pareigūnams ir darbuotojams, kurių veiksmai būtų laikomi antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu tokiems *asmenims* būtų taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 22.4 Nei viena vyriausybė neturėtų leisti *asmeniui* vykdyti jokių su *dopingo kontrole*, sporto veikla arba medicinos priežiūra sporte susijusių pareigų, įskaitant ir priežiūros funkcijas, jei šis *asmuo*: I) už antidopingo taisyklių pažeidimą pagal *Kodeksą* yra *diskvalifikuotas* arba, II) jei jis nepavaldus *antidopingo organizacijai* ir *diskvalifikacija* nebuvo nagrinėjama taikant *rezultatų valdymo* procesą pagal *Kodeksą*, III) yra pripažintas kaltu ar nagrinėjant jo baudžiamąją, drausmės ar profesinę bylą nustatyta, kad savo atliktais veiksmais jis būtų padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, jeigu tokiam *asmeniui* būtų taikytinos taisyklės pagal *Kodeksą* – tokiu atveju šio *asmens diskvalifikacija* turėtų galioti šešerius (6) metus nuo sprendimo baudžiamojoje, profesinėje arba drausmės byloje priėmimo arba tiek, kiek trunka skirta baudžiamoji, drausmės arba profesinė sankcija, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis.
- 22.5 Kiekviena vyriausybė turėtų skatinti visų jos viešųjų tarnybų ar įstaigų ir *antidopingo organizacijų* bendradarbiavimą su *antidopingo organizacijomis*, kad laiku būtų keičiamasi kovojant su dopingu naudinga informacija, jei tai nėra teisiškai draudžiama.
- 22.6 Kiekviena vyriausybė turėtų gerbti arbitražą kaip pirmumo priemonę sprendžiant su dopingu susijusius ginčus, atsižvelgdama į žmogaus ir pagrindines teises bei galiojančią nacionalinę teisę.
- 22.7 Kiekviena vyriausybė, kuri savo šalyje neturi *nacionalinės antidopingo organizacijos*, turėtų su savo *nacionaliniu olimpinio komitetu* dirbti ją įkuriant.
- 22.8 Kiekviena vyriausybė turėtų gerbti *nacionalinės antidopingo organizacijos* arba *regioninės antidopingo organizacijos*, kuriai jos šalis priklauso, bei *WADA* akredituotos arba patvirtintos laboratorijos savarankiškumą jos šalyje ir nesikišti į jų veiklos sprendimus bei veiklą.
- 22.9 Jokia vyriausybė neturėtų riboti *WADA* prieigos prie *pasirašiusiosios šalies*, *pasirašiusiosios šalies* narės arba *WADA* akredituotos arba patvirtintos laboratorijos turimų arba kontroliuojamų dopingo *mėginių* arba antidopingo dokumentų ar informacijos.

22.10 Jeigu vyriausybė neratifikuoja, nepriima, nepatvirtina *UNESCO konvencijos* ar prie jos neprisideda, jai gali būti neleidžiama teikti paraiškų *renginiams* ir (arba) juos rengti, kaip numatyta 20.1.11, 20.3.14 ir 20.6.9 punktuose, o UNESCO pripažinus, kad vyriausybė nesilaiko *UNESCO konvencijos*, jai gali būti skiriamos reikšmingos UNESCO ir *WADA* nustatytos sankcijos.

KETVIRTA DALIS

PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS, KEITIMAS IR AIŠKINIMAS

23 STRAIPSNIS. PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

23.1 *Kodekso priėmimas*

23.1.1 Kodeksą *pasirašančiomis šalimis* gali būti šie subjektai: Tarptautinis olimpinis komitetas, tarptautinės federacijos, Tarptautinis paralimpinis komitetas, *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai, *didžiųjų renginių organizatoriai*, *nacionalinės antidopingo organizacijos* ir kitos didelės reikšmės sporte turinčios organizacijos.

23.1.2 Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinio olimpinio komiteto pripažįstamos tarptautinės federacijos, Tarptautinis paralimpinis komitetas, *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai paralimpiniai komitetai, *nacionalinės antidopingo organizacijos* ir vienos ar kelių minėtų subjektų pripažįstami *didžiųjų renginių organizatoriai pasirašančiosiomis šalimis* tampa pasirašydamos priėmimo deklaraciją arba kitą *WADA* priimtą priėmimo formą.

23.1.3 Bet kuris kitas 23.1.1 punkte nurodytas subjektas prašymą tapti *pasirašančiąja šalimi* gali pateikti *WADA*. Prašymas svarstomas remiantis *WADA* priimta politika. Šiuos prašymus *WADA* priima vadovaudamasi šioje politikoje *WADA* nustatytais sąlygomis ir reikalavimais.¹¹³ *WADA* priėmus prašymą, pareiškėjas *pasirašančiąja šalimi* tampa po to, kai pasirašo *Kodekso* priėmimo deklaraciją ir pritaria pareiškėjui *WADA* nustatytiems sąlygoms ir reikalavimams.

23.1.4 Visų priimtųjų sąrašą *WADA* skelbia viešai.

23.2 *Kodekso įgyvendinimas*

23.2.1 *Pasirašiusiosios šalys* galiojančias *Kodekso* nuostatas įgyvendina nustatydamos politiką, norminius teisės aktus, taisykles ar reglamentą pagal savo įgaliojimus ir atitinkamose savo atsakomybės srityse.

23.2.2 Šiuos straipsnius ir punktus, kai jie taikomi *antidopingo organizacijos* vykdomos *antidopingo veiklos* sričiai, *pasirašiusiosios šalys*

¹¹³ [23.1.3 punkto] komentaras. Pavyzdžiui, taikoma sąlyga ir reikalavimas, kad subjektas skirtų finansinį įnašą *WADA* administracinėms, stebėsenos ir atitikties vertinimo išlaidoms, susijusioms su prašymo procesu ir subjekto vėlesniu *pasirašiusiosios šalies* statusu, padengti.]

privalo įgyvendinti be esminių pakeitimų (leidžiami bet kokie neseminaiai redakciniai pakeitimai nurodant organizacijos pavadinimą, sporto šaką, dalių numerius ir kt.):¹¹⁴

- 1 straipsnis (Dopingo apibrėžtis);
- 2 straipsnis (Antidopingo taisyklių pažeidimai);
- 3 straipsnis (Dopingo įrodymas);
- 4.2.2 punktas (*Nurodytosios medžiagos* arba *nurodytieji metodai*);
- 4.2.3 punktas (*Medžiagos, kuriomis piktnaudžiaujama*);
- 4.3.3 punktas (*WADA nustatytas Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas*);
- 7.7 punktas (Pasitraukimas iš sporto);
- 9 straipsnis (Automatiškas individualių rezultatų *anuliavimas*);
- 10 straipsnis (*Asmenims taikomos sankcijos*);
- 11 straipsnis (Komandoms taikomos *nuobaudos*);
- 13 straipsnis (Apeliacijos), išskyrus 13.2.2, 13.6 ir 13.7 punktus;
- 15.1 punktas (Automatinis sprendimų privalomumas);
- 17 straipsnis (Senaties terminas);
- 26 straipsnis (*Kodekso aiškinimas*);
- 1 priedas (Apibrėžtys).

Į *pasirašiusiosios šalies* taisykles negalima įtraukti jokios papildomos nuostatos, kuria būtų pakeista šiame straipsnyje išvardytų straipsnių ir punktų esmė. *Pasirašiusiosios šalies* taisyklėse privalo būti aiškiai pripažinti *Kodekso* komentarai ir komentarams suteikiamas toks pats statusas, kokį jie turi *Kodekse*. Tačiau jokia šio *Kodekso* nuostata *pasirašusiajai šaliai* nedraudžia nustatyti ne

¹¹⁴ [23.2.2 punkto komentaras. Nė viena *Kodekso* nuostata antidopingo organizacijai neužkerta kelio priimti ir įgyvendinti savo konkrečias drausmės taisykles dėl sportininkų pagalbinio personalo veiksmų, susijusių su dopingu, kurie patys nesudaro antidopingo taisyklių pažeidimo pagal *Kodeksą*. Pavyzdžiui, nacionalinė ar tarptautinė federacija galėtų atsisakyti pratęsti trenerio licenciją, kai keli jo treniruojami sportininkai yra pažeidę antidopingo taisykles.]

kovos su dopingu, o kitais tikslais taikytinų saugos, medicininių, kvalifikacijos ar elgesio kodekso taisyklių.¹¹⁵

23.2.3 Įgyvendinant *Kodeksą pasirašiusiosios šalys* raginamos naudoti *WADA* rekomenduojamus geriausios praktikos modelius.

23.3 Antidopingo programų įgyvendinimas

Pasirašiusiosios šalys skiria pakankamus išteklius visų sričių antidopingo programoms, atitinkančioms *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*, įgyvendinti.

24 STRAIPSNIS. *KODEKSO IR UNESCO KONVENCIJOS NUOSTATŲ LAIKYMOSI STEBĖSENA IR UŽTIKRINIMAS*

24.1 *Kodekso nuostatų laikymosi stebėseną ir užtikrinimas*¹¹⁶

24.1.1 *Kodekso ir tarptautinių standartų nuostatų laikymosi pasirašiusiųjų šalių* veikloje stebėseną *WADA* vykdo vadovaudamasi *Tarptautiniu standartu dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*.

24.1.2 Siekiant palengvinti stebėseną, kiekviena *pasirašiusioji šalis WADA* nustatyta tvarka ir terminais *WADA* praneša apie tai, kaip ji laikosi *Kodekso ir tarptautinių standartų*. Ataskaitose *pasirašiusioji šalis* pateikia visą tikslią *WADA* reikalaujamą informaciją ir paaiškina priemones, taikomas *reikalavimų laikymosi trūkumams* ištaisyti.

24.1.3 Jeigu *pasirašiusioji šalis* nepateikia *WADA* pagal 24.1.1 punktą reikalaujamos tikslios informacijos, tai laikoma *Kodekso nuostatų nesilaikymu*; jų nesilaikymu laikoma ir tai, kad *pasirašiusioji šalis* nepateikia *WADA* tikslios informacijos, kurią reikia pateikti pagal kitus *Kodekso* arba *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* ar kito *tarptautinio standarto* straipsnius.

¹¹⁵ [23.2.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, tarptautinė federacija galėtų nustatyti elgesio kodekso taisyklę, draudžiančią sportininkui vartoti kokainą arba jo turėti ne varžybų metu dėl reputacijos arba sveikatos priežasčių. Imdama dopingo kontrolės mėginius ne varžybų metu, tokia tarptautinė federacija laboratorijų testus dėl kokaino galėtų vykdyti remdamasi savo elgesio kodekso vykdymo politika. Tačiau tarptautinės federacijos elgesio kodekse už kokaino vartojimą varžybose nebūtų galima nustatyti papildomų sankcijų, nes tai numatyta Kodekse įtvirtintose sankcijose. Kitos taisyklės galėtų reglamentuoti, pavyzdžiui, alkoholio vartojimą arba deguonies naudojimą. Tarptautinė federacija dopingo kontrolės testo rezultatais taip pat galėtų naudotis kontroliuodama kvalifikaciją atitiktį remiantis translyčių asmenų ir kitomis kvalifikacijos taisyklėmis.]

¹¹⁶ [24.1 punkto komentaras. Specifinių 24.1 punkto sąvokų apibrėžty pateiktos Kodekso 1 priedo pabaigoje.]

- 24.1.4 Jeigu *Kodekso nuostatų* (dėl įsipareigojimų teikti informaciją arba kitų nuostatų) *nesilaikoma*, *WADA* atlieka *Tarptautiniame standarte dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* nustatytas taisomasias procedūras. Jeigu *pasirašiusioji šalis* arba jos įgaliota šalis iki nurodyto termino neištaiso *reikalavimų laikymosi trūkumo*, *WADA pasirašiusiajai šaliai* siunčia oficialų pranešimą, kuriame pareiškia, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko reikalavimų, nurodo 24.1.12 punkte nustatytame galimų nuobaudų sąrašė numatytas nuobaudas, kurias *WADA* siūlo taikyti už šį reikalavimų laikymosi trūkumą, ir sąlygas, kurias *WADA* siūlo įvykdyti, kad *pasirašiusioji šalis* vėl būtų įtraukta į *Kodekso* besilaikančių *pasirašiusiųjų šalių sąrašą* (*WADA* Vykdomajam komitetui patvirtinus tokius veiksmus). Pranešimas skelbiamas viešai pagal *Tarptautinį standartą dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*.
- 24.1.5 Jeigu *pasirašiusioji šalis* per dvidešimt vieną dieną (21) nuo oficialaus pranešimo gavimo neužginčija *WADA* įtarimų dėl reikalavimų laikymosi trūkumo, pasiūlytų nuobaudų arba *statuso atkūrimo sąlygų*, laikoma, kad su įtarimais dėl reikalavimų laikymosi trūkumo sutinkama, siūlomos nuobaudos ir *statuso atkūrimo sąlygos* laikomos priimtomis, o pranešimas automatiškai tampa galutiniu sprendimu ir *WADA* pateikiamas kaip galutinis sprendimas ir (nepribojant teisės pateikti 13.6 punkte numatytą skundą) vykdomas nedelsiant, pagal 24.1.9 punkto nuostatas. Apie sprendimą pranešama viešai, kaip numatyta *Tarptautiniame standarte dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* ar kituose *tarptautiniuose standartuose*.
- 24.1.6 Jeigu *pasirašiusioji šalis* nori ginčyti *WADA* įtarimus dėl reikalavimų laikymosi trūkumo ir (arba) *WADA* siūlomas nuobaudas, ir (arba) *statuso atkūrimo sąlygas*, ji privalo apie tai pranešti *WADA* raštu per dvidešimt vieną (21) dieną nuo *WADA* pranešimo gavimo dienos. Tokiu atveju pagal *Tarptautinį standartą dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* *WADA* pateikia oficialų pranešimą apie ginčą *CAS* ir ginčą sprendžia *CAS* Bendrųjų arbitražo bylą skyrius. Pareiga (remiantis tikimybių pusiausvyros principu) *CAS* teisėjų kolegijai įrodyti, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso*, tenka *WADA* (jei tai yra ginčijama). Jeigu *CAS* kolegija nusprendžia, kad *WADA* šią pareigą įvykdė, o *pasirašiusioji šalis* dar ginčija *WADA* pasiūlytas nuobaudas ir (arba) *statuso atkūrimo sąlygas*, *CAS* kolegija, remdamasi atitinkamomis *Tarptautinio standarto dėl*

Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje nuostatomis, taip pat nusprendžia: a) kokias nuobaudas iš *Kodekso 24.1.12 punkte* nustatyto galimų nuobaudų sąrašo reikėtų skirti; ir b) kokias sąlygas reikėtų reikalauti *pasirašiusiosios šalies* įvykdyti, kad jos *statusą būtų galima atkurti*.

24.1.7 *WADA* viešai praneša, kad byla perduodama spręsti *CAS*. Teisę įstoti į bylą ir joje dalyvauti kaip bylos šalis turi bet kuris iš toliau nurodytų *asmenų*, jeigu apie įstojimą į bylą praneša per dešimt (10) dienų nuo *WADA* pranešimo paskelbimo dienos:

24.1.7.1 Tarptautinis olimpinis komitetas ir (arba) Tarptautinis paralimpinis komitetas (atitinkamai), *nacionalinis olimpinis komitetas* ir (arba) nacionalinis paralimpinis komitetas (atitinkamai), jeigu sprendimas gali turėti įtakos olimpinėms žaidynėms arba paralimpinėms žaidynėms (įskaitant sprendimus, turinčius įtakos teisei atvykti į olimpines arba paralimpines žaidynes ir (arba) jose dalyvauti); ir

24.1.7.2 tarptautinė federacija, kai sprendimas gali turėti įtakos dalyvavimui tarptautinės federacijos pasaulio čempionatuose ir (arba) kituose *tarptautiniuose renginiuose*, ir (arba) šalies paraiškai, kuri pateikta dėl tarptautinės federacijos pasaulio čempionatų ir (arba) kitų *tarptautinių renginių* rengimo.

Kiekvienas byloje kaip bylos šalis norintis dalyvauti *asmuo* privalo kreiptis į *CAS* per dešimt (10) dienų nuo *WADA* pranešimo, kad byla perduota spręsti *CAS*, paskelbimo. *CAS* leidžia įstoti į bylą, I) jeigu visos kitos bylos šalys sutinka; arba II) jeigu pareiškėjas įrodo, kad turi pakankamai teisiinių su bylos rezultatais susijusių interesų, kad galėtų pagrįsti savo dalyvavimą byloje kaip bylos šalis.

24.1.8 Apie *CAS* sprendimą dėl ginčo viešai praneša *CAS* ir *WADA*. Sprendimas yra galutinis ir vykdytinas iš karto, pagal 24.1.9 punktą, tik pagal Šveicarijos teisę suteikiama teisė ginčyti sprendimą Šveicarijos federaliniame teisme.

24.1.9 Galutiniai (remiantis 24.1.5 arba 24.1.8 punktu) priimti sprendimai, kuriuose pripažįstama, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko reikalavimų, skiriamos nuobaudos už tokį reikalavimų nesilaikymą ir (arba) nustatomos sąlygos, kurias *pasirašiusioji šalis* turi įvykdyti, kad *vėl būtų įtraukta* į *Kodekso* besilaikančių *pasirašiusiųjų*

šalių sąrašą, ir 24.1.10 punkte numatyti CAS priimti sprendimai taikytini visame pasaulyje ir visų kitų *pasirašiusiųjų šalių* (pagal jų kompetenciją ir atitinkamose jų atsakomybės srityse) pripažįstami, gerbiami ir visapusiškai vykdomi.

24.1.10 Jeigu *pasirašiusioji šalis* nori ginčyti WADA įtarimą, kad *pasirašiusioji šalis* dar neįvykdė visų jai nustatytų *statuso atkūrimo* sąlygų, todėl dar neturi teisės *būti įtraukta į Kodekso besilaikančių pasirašiusiųjų šalių sąrašą*, *pasirašiusioji šalis* privalo per dvidešimt vieną (21) dieną nuo WADA įtarimų gavimo dienos raštu informuoti WADA. Tokiu atveju (pagal 24.1.6–24.1.8 punktus) WADA pateikia oficialų pranešimą apie ginčą CAS ir ginčą sprendžia CAS Bendrųjų arbitražo bylų skyrius. Pareiga (remiantis tikimybių pusiausvyros principu) CAS teisėjų kolegijai įrodyti, kad *pasirašiusioji šalis* dar neįvykdė visų jai nustatytų sąlygų, todėl neturi teisės į tai, kad jos *statusas būtų atkurtas*, tenka WADA. Sprendimas yra galutinis ir vykdytinas iš karto, pagal 24.1.9 punktą, tik pagal Šveicarijos teisę suteikiama teisė ginčyti sprendimą Šveicarijos federaliniame teisme.

24.1.11 Įvairūs Kodekse ir tarptautiniuose standartuose *pasirašiusiosioms šalims* nustatyti reikalavimai pagal jų santykinę svarbą kovojant prieš dopingo vartojimą sporte (remiantis *Tarptautiniu standartu dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*) skirstomi į *esminius, didelio prioriteto ir bendruosius*. Ši klasifikacija, remiantis *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje 10 straipsniu*, yra vienas svarbiausių veiksnių nustatant, kokios nuobaudos turėtų būti skiriamos atitinkamo (-ų) reikalavimo (-ų) nesilaikymo atveju. *Pasirašiusioji šalis* turi teisę reikalavimo klasifikaciją ginčyti ir tokiu atveju sprendimą dėl tinkamos klasifikacijos priima CAS.

24.1.12 *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų* reikalavimų nesilaikančiai *pasirašiusiajai šaliai*, atsižvelgiant į konkretaus atvejo faktus ir aplinkybes, pagal *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje 10 straipsnį*, gali būti skiriamos šios atskiros arba subendrintos nuobaudos:

24.1.12.1 Teisės arba WADA privilegijų atėmimas:

a) remiantis atitinkamomis WADA įstatų nuostatomis, *pasirašiusiosios šalies* atstovai pripažįstami tam tikrą nurodytą laikotarpį neturinčiais teisės užimti jokių pareigų

WADA biure kaip jokios *WADA* tarybos, komiteto arba kito organo nariai (įskaitant, bet tuo neapsiribojant, narystę *WADA* steigiamojoje taryboje, vykdomajame komitete ir jokiame nuolatiniam komitete), tačiau, jeigu nėra pakankamai veiksmingų alternatyvų, *WADA* gali išimties tvarka leisti *pasirašiusiosios šalies atstovams* likti *WADA* ekspertų grupių nariais;

b) *pasirašiusioji šalis* pripažįstama neturinčia teisės rengti jokio *renginio*, kurį rengia, organizuoja arba drauge su kitomis organizacijomis rengia arba organizuoja *WADA*;

c) *pasirašiusiosios šalies atstovai* pripažįstami neturinčiais teisės dalyvauti jokioje *WADA nepriklausomų stebėtojų programoje*, *WADA* informacinėje programoje arba kitoje *WADA* veikloje;

d) anuliuojamas *WADA* skirtas *pasirašiusiosios šalies* (tiesioginis arba netiesioginis) finansavimas, susijęs su konkrečios veiklos plėtojimu arba dalyvavimu konkrečiose programose; ir

24.1.12.2 *pasirašiusiosios šalies atstovai* pripažįstami tam tikrą nustatytą laikotarpį neturinčiais teisės užimti jokio posto arba pareigų kaip kurios nors kitos *pasirašiusiosios šalies* (arba jos narių) arba *pasirašiusiųjų šalių* asociacijos tarybų, komitetų arba kitų organų nariai;

24.1.12.3 tam tikros arba visos *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklos* speciali stebėseną, kol *WADA* nenusprendžia, kad *pasirašiusioji šalis* pajėgi įgyvendinti tokią *antidopingo veiklą*, laikydamosi reikalavimų ir be stebėsenos;

24.1.12.4 *patvirtintos trečiosios šalies* vykdoma tam tikros arba visos *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklos priežiūra* ir (arba) *perėmimas*, kol *WADA* nenusprendžia, kad *pasirašiusioji šalis* pajėgi įgyvendinti tokią *antidopingo veiklą* savarankiškai, laikydamosi reikalavimų ir be tokių priemonių:

a) jeigu reikalavimų nesilaikymas reiškia, kad reikalavimų neatitinka taisyklės, reglamentai ir (arba) teisės aktai, atitinkama antidopingo veikla vykdoma pagal kitas *WADA* nurodytas ir reikalavimus atitinkančias taikytinas

(vienos arba kelių kitų *antidopingo organizacijų*, pvz., tarptautinių federacijų, *nacionalinių antidopingo organizacijų* arba *regioninių antidopingo organizacijų*) taisyklės. Tokiu atveju, kol *antidopingo veiklą* (įskaitant *testavimą ir rezultatų valdymą*) pagal kitas taikytinas taisykles reikalavimų nesilaikančios *pasirašiusiosios šalies* sąskaita administruos *patvirtinta trečioji šalis*, visas išlaidas, *antidopingo organizacijų* patiriamas dėl jų taisyklių taikymo, atlygina reikalavimų nesilaikanti *pasirašiusioji šalis*;

b) jeigu *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklos* spragos tokiu būdu pašalinti neįmanoma (pavyzdžiui, dėl to, kad tai draudžiama pagal nacionalinės teisės aktus, o *nacionalinė antidopingo organizacija* neužtikrina, kad tie teisės aktai būtų pakeisti arba būtų rasta kita išeitis), tada gali tekti imtis alternatyvios priemonės ir *sportininkams*, kuriems būtų taikoma *pasirašiusiosios šalies antidopingo veikla*, uždrausti dalyvauti olimpinėse, parolimpinėse žaidynėse ir (arba) kituose *renginiuose*, taip siekiant apsaugoti sąžiningų *sportininkų* teises ir išsaugoti visuomenės pasitikėjimą per tuos *renginius* vykstančių varžybų sąžiningumu.

24.1.12.5 Bauda.

24.1.12.6 Nurodytam laikui sustabdoma arba atimama teisė gauti visą Tarptautinio olimpinio komiteto, Tarptautinio parolimpinio komiteto arba bet kurios kitos *pasirašiusiosios šalies* finansavimą ar jo dalį ir (arba) kitas privilegijas ar jų dalį (su teise arba be teisės po *statuso atkūrimo* atgaline data gauti finansavimą ir (arba) kitas privilegijas už tą laikotarpį).

24.1.12.7 Atitinkamoms valdžios institucijoms rekomenduojama nurodytam laikui sustabdyti visą *pasirašiusiosios šalies* finansavimą ar jo dalį ir (arba) kitas *pasirašiusiosios šalies* privilegijas (su teise arba be teisės po *statuso atkūrimo* atgaline data gauti finansavimą ir (arba) kitas privilegijas už tą laikotarpį);¹¹⁷

¹¹⁷ [24.1.12.7 punkto komentaras. Valdžios institucijos nėra Kodeksą pasirašiusiosios šalys. Tačiau pagal UNESCO konvencijos 11 straipsnio c punktą valstybės, konvencijos šalys, atitinkamai atvejais Kodekso nesilaikančiai sporto arba antidopingo organizacijai neteikia finansinės ar kitos su sportu susijusios paramos arba jos dalies.]

24.1.12.8 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra *nacionalinė antidopingo organizacija* arba kaip *nacionalinė antidopingo organizacija* veikiantis *nacionalinis olimpinis komitetas*, *pasirašiusiosios šalies* valstybė pripažįstama neturinčia teisės rengti arba drauge su kitais rengti ir (arba) gauti teisę rengti arba drauge su kitais rengti *tarptautinio renginio* (pvz., olimpinių žaidynių, paralimpinių žaidynių, bet kurio kito *didžiųjų renginių organizatoriaus renginio*, pasaulio čempionatų, regioninių arba žemynų čempionatų ir (arba) bet kurio kito *tarptautinio renginio*):

a) jeigu teisė rengti pasaulio čempionatą ir (arba) kitą (-us) *tarptautinį (-ius) renginį (-ius)* arba būti viena iš jo (jų) rengėjų jau suteikta atitinkamai valstybei, šią teisę suteikusi *pasirašiusioji šalis* privalo įvertinti, ar teisiškai ir praktiškai įmanoma tą teisę panaikinti ir paskirti *renginį* rengti kitai valstybei. Jeigu teisiškai ir praktiškai tai įmanoma, *pasirašiusioji šalis* tai padaro;

b) *pasirašiusiosios šalys* užtikrina, kad pagal savo įstatus, taisykles ir reglamentus ir (arba) rengimo susitarimus turėtų reikiamus įgaliojimus ir galėtų įvykdyti šį reikalavimą (įskaitant teisę pagal bet kurį renginio rengimo susitarimą anuliuoti susitarimą be nuobaudos, jeigu priimamas sprendimas, kad atitinkama valstybė negali rengti *renginio*).

24.1.12.9 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra *nacionalinė antidopingo organizacija*, *nacionalinis olimpinis komitetas* arba nacionalinis paralimpinis komitetas, nurodytą laikotarpį olimpinėse, paralimpinėse žaidynėse ir (arba) kituose nurodytuose *renginiuose*, pasaulio čempionatuose, reginiuose arba žemynų čempionatuose ir (arba) kituose *tarptautiniuose renginiuose* neleidžiama dalyvauti arba į juos atvykti šiems asmenims:

a) *pasirašiusiosios šalies* valstybės *nacionaliniam olimpiniam komitetui* ir (arba) nacionaliniam paralimpiniam komitetui;

b) tos valstybės ir (arba) *nacionalinio olimpinio komiteto* ir (arba) nacionalinio paralimpinio komiteto atstovams; ir (arba)

c) tai valstybei priklausantiems *sportininkams* ir *sportininkų pagalbinio personalo nariams* ir (arba) *nacionaliniam olimpiniam komitetui*, nacionaliniam paralimpiniam komitetui ir (arba) nacionalinei federacijai.

24.1.12.10 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra tarptautinė federacija, olimpinėse ir paralimpinėse žaidynėse ir (arba) kituose *renginiuose* nurodytą laikotarpį neleidžiama dalyvauti arba į juos atvykti šiems asmenims: tos tarptautinės federacijos *atstovams* ir (arba) *sportininkams* ir *sportininkų pagalbiniam personalui*, dalyvaujantiems tarptautinės federacijos sporte (arba vienos ar kelių rūšių jos sporte).

24.1.12.11 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra *didžiųjų renginių organizatorius*:

a) vykdoma *didžiųjų renginių organizatoriaus antidopingo veiklos speciali stebėseną* arba *priežiūra* per kitą kartą vyksiantį (-čius) jos *renginį (-ius)*; ir (arba)

b) sustabdoma arba atimama teisė gauti finansavimą ir kitas privilegijas iš Tarptautinio olimpinio komiteto, Tarptautinio paralimpinio komiteto, *nacionalinių olimpinių komitetų* asociacijos arba kitos įstaigos rėmėjos ir (arba) prarandamas jų pripažinimas, narystė jose ir arba jų parama (atitinkamais atvejais); ir (arba)

c) *renginys* nebepripažįstamas olimpinių žaidynių arba paralimpinių žaidynių *renginiu*.

24.1.12.12 Sustabdomas olimpinio judėjimo pripažinimas ir (arba) narystė paralimpiniame judėjime.

24.1.13 Kitos nuobaudos

Vyriausybės, *pasirašiusiosios šalys* ir *pasirašiusiųjų šalių* asociacijos pagal savo kompetenciją gali nustatyti papildomas nuobaudas reikalavimų nesilaikančioms *pasirašiusiosioms šalims*, jeigu tai jokiū būdu nemažina ir neriboja galimybės pagal 24.1 punktą taikyti nuobaudas.¹¹⁸

¹¹⁸ [24.1.13 punkto komentaras. Pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas gali nuspręsti pagal Olimpinių chartiją skirti simbolines arba kitokias nuobaudas tarptautinei federacijai arba nacionaliniam olimpiniam komitetui, pavyzdžiui, panaikinti teisę organizuoti Tarptautinio olimpinio komiteto sesiją arba olimpinių kongresą, o tarptautinė federacija gali nuspręsti atšaukti tarptautinius renginius, kuriuos suplanuota rengti reikalavimų nesilaikančios pasirašiusiosios šalies valstybėje, arba juos perkelti į kitą valstybę].

24.2 UNESCO konvencijos nuostatų laikymosi stebėseną

UNESCO konvencijoje įtvirtintų įsipareigojimų laikymosi stebėseną vykdoma taip, kaip nustato *UNESCO konvencijos* šalių konferencija, pasikonsultavusi su valstybėmis konvencijos šalimis ir *WADA*. *WADA* vyriausybei praneša apie *pasirašiusiųjų šalių* vykdomą *Kodekso* įgyvendinimą, o *pasirašiusiosioms šalims* praneša apie vyriausybės atliktą *UNESCO konvencijos* ratifikavimą, priėmimą, patvirtinimą ar prisidėjimą prie jos veiklų.

25 STRAIPSNIS. KEITIMAS IR ATŠAUKIMAS

25.1 Keitimas

25.1.1 Už *Kodekso* plėtojimo ir tobulinimo priežiūrą atsakinga *WADA*. Šiame procese kviečiami dalyvauti *sportininkai* ir kiti suinteresuoti asmenys bei vyriausybės.

25.1.2 *WADA* inicijuoja siūlomus *Kodekso* pakeitimus ir užtikrina konsultavimo procesą, skirtą gauti rekomendacijų ir atsakyti į jas bei palengvinti *sportininkų* ir kitų suinteresuotų asmenų bei vyriausybės siūlomų pakeitimų peržiūrą ir atsiliepinimą.

25.1.3 Po tinkamų konsultacijų *Kodekso* pakeitimus patvirtina *WADA* steigiamoji taryba dviejų trečdalių balsų dauguma, įskaitant ir viešojo sektoriaus, ir Olimpinių judėjimo narių lemiamą balsų daugumą. Pakeitimai įsigalioja po trijų (3) mėnesių nuo patvirtinimo, jeigu nenumatyta kitaip.

25.1.4 *Pasirašiusiosios šalys* pakeičia savo taisykles įtraukdamos 2021 m. *Kodekso* nuostatas 2021 m. sausio 1 d. arba iki šios dienos, o jos įsigalioja 2021 m. sausio 1 d. *Pasirašiusiosios šalys* visus vėlesnius taikytinus *Kodekso* pakeitimus įgyvendina per vienerius (1) metus po to, kai juos patvirtina *WADA* steigiamoji taryba.¹¹⁹

25.2 *Kodekso* priėmimo atšaukimas

Pasirašiusiosios šalys gali atšaukti *Kodekso* priėmimą prieš šešis mėnesius raštu apie tai išpėjusios *WADA*. Priėmimą atšaukus, nebelaikoma, kad *pasirašiusiosios šalys* atitinka reikalavimus.

¹¹⁹ [25.1.3 ir 25.1.4 punktų komentaras. Remiantis 25.1.3 punktu, nauji arba pakeisti pasirašiusiosioms šalims nustatyti įsipareigojimai įsigalioja automatiškai po trijų (3) mėnesių nuo jų patvirtinimo, jei nenumatyta kitaip. 25.1.4 punkte numatyti nauji arba pakeisti sportininkams arba kitiems asmenims nustatyti įsipareigojimai, kuriuos vykdyti sportininkų arba kitų asmenų galima reikalauti tik atitinkamai pasirašiusiajai šaliai (pvz., tarptautinei federacijai) atlikus antidopingo taisyklių pakeitimus. Del šios priežasties 25.1.4 punkte numatytas ilgesnis terminas, per kurį kiekviena pasirašiusioji šalis turi suderinti savo taisykles su 2021 m. Kodeksu ir imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad šios taisyklės būtų privalomos atitinkamiems sportininkams ir kitiems asmenims.]

26 STRAIPSNIS. *KODEKSO* AIŠKINIMAS

- 26.1 Oficialų *Kodekso* tekstą rengia *WADA*, jis skelbiamas prancūzų ir anglų kalbomis. Esant angliško ir prancūziško tekstų neatitikimams, vadovaujama tekstu anglų kalba.
- 26.2 Įvairias *Kodekso* nuostatas paaiškinantys komentarai naudojami aiškinant *Kodeksą*.
- 26.3 *Kodeksas* aiškinamas kaip nepriklausomas ir savarankiškas tekstas, o ne remiantis galiojančiais *pasirašiusiųjų šalių* ar vyriausybių teisės aktais ar įstatymais.
- 26.4 Įvairių *Kodekso* straipsnių ir punktų antraštės naudojamos tik dėl patogumo, nesudaro *Kodekso* esmės ir neturi jokio poveikio nuostatų, kurias jos nurodo, formuluočioms.
- 26.5 Jeigu *Kodekse* arba tarptautiniame standarte vartojama sąvoka „dienos“, tai reiškia kalendorines dienas, jei nenustatyta kitaip.
- 26.6 *Kodeksas* netaikomas atgaline data toms byloms, kurios buvo neišspręstos iki tos dienos, kurią *pasirašiusioji šalis Kodeksą* priėmė ir įgyvendino savo taisyklėse. Vis dėlto iki *Kodekso* priėmimo padaryti antidopingo taisyklių pažeidimai toliau skaičiuojami kaip „pirmi pažeidimai“ arba „antri pažeidimai“ nustatant sankcijas pagal 10 straipsnį už vėlesnius pažeidimus po *Kodekso* priėmimo.
- 26.7 Skyrius „Pasaulinės antidopingo programos ir *Kodekso* paskirtis, taikymo sritis ir struktūra“ ir 1 priedas (Apibrėžtys) laikomi neatskiriamomis *Kodekso* dalimis.

27 STRAIPSNIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

27.1 Bendras 2021 m. *Kodekso* taikymas

Visas 2021 m. *Kodeksas* taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. (įsigaliojimo data).

27.2 *Kodeksas* netaikomas atgaline data, išskyrus 10.9.4 punktą ir 17 straipsnį arba jeigu netaikomas *lex mitior principas*

Bet kuri antidopingo taisyklių pažeidimo byla, kuri įsigaliojimo dieną dar neišnagrinėta, ir bet kokia antidopingo taisyklių pažeidimo byla, kuri iškelta po įsigaliojimo dienos, remiantis iki įsigaliojimo dienos įvykdytu antidopingo taisyklių pažeidimu, nagrinėjama pagal materialines antidopingo taisykles, kurios galiojo tuo metu, kai buvo padarytas tariamas

antidopingo taisyklių pažeidimas, o ne pagal 2021 m. *Kodekse* nustatytas materialines antidopingo taisykles, nebent teisėjų kolegija nustato, kad pagal bylos aplinkybes tinkama taikyti *lex mitior* principą. Šiais tikslais normos dėl laikotarpių, kurių atžvilgiu *Kodeksas* galioja atgaline data, per kuriuos anksčiau įvykdyti pažeidimai gali būti laikomi pažeidimų daugetu pagal 10.9.4 punktą, taip pat normos dėl 17 straipsnyje nustatytų senaties terminų yra procesinės normos, o ne materialinės normos, ir turėtų būti taikomos atgaline data kartu su kitomis 2021 m. *Kodekso* procesinėmis normomis (tačiau su sąlyga, kad 17 straipsnis taikomas atgaline data tik tokiu atveju, jeigu senaties terminas dar nebuvo pasibaigęs iki įsigaliojimo datos).

27.3 Taikymas sprendimams, priimtiems iki 2021 m. *Kodekso*

Tais atvejais, kai galutinis sprendimas, konstatuojantis antidopingo taisyklių pažeidimą, priimtas iki įsigaliojimo dienos, tačiau *sportininkui* ar kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis įsigaliojimo dieną dar tęsiasi, *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali kreiptis į *antidopingo organizaciją*, kuri buvo atsakinga už *rezultatų valdymą* to antidopingo taisyklės pažeidimo atžvilgiu, kad ji svarstytų *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo galimybę atsižvelgdama į 2021 m. *Kodeksą*. Toks prašymas turi būti pateiktas iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos. *Antidopingo organizacijos* priimtą sprendimą galima apskūsti pagal 13.2 punktą. 2021 m. *Kodeksas* netaikomas jokiame antidopingo taisyklių pažeidimo atveju, kai galutinis sprendimas, konstatuojantis antidopingo taisyklių pažeidimą priimtas, o *diskvalifikacijos* laikotarpis pasibaigęs.

27.4 Pažeidimų daugetas, kai pirmas pažeidimas padarytas iki 2021 m. sausio 1 d.

Nustatant *diskvalifikacijos* laikotarpį už antrą pažeidimą pagal 10.9.1 punktą, kai sankcija už pirmą pažeidimą skirta remiantis iki 2021 m. *Kodekso* galiojusiomis taisyklėmis, taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris būtų buvęs skirtas už tą pirmą pažeidimą, jeigu būtų buvusios taikytos 2021 m. *Kodekso* normos.¹²⁰

¹²⁰ [27.4 punkto komentaras. Kitose situacijose, nei aprašytos 27.4 punkte, kai galutinis sprendimas, kuriuo konstatuota, kad įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas, priimtas iki įsigaliojant *Kodeksui* arba pagal *Kodeksą*, galiojusį iki 2021 m. *Kodekso*, ir visas paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis pasibaigęs, 2021 m. *Kodekso* negalima taikyti ankstesniam pažeidimui perkvalifikuoti.]

27.5 Papildomi Kodekso pakeitimai

Bet kokie papildomi *Kodekso* pakeitimai įsigalioja kaip numatyta 27.1 punkte.

27.6 *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo pakeitimai*

*Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo ir techninių dokumentų, susijusių su *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* esančiomis medžiagomis arba metodais, pakeitimai, jei juose nėra konkrečiai numatyta kitaip, retrospektyviai netaikomi. Tačiau taikoma taisyklė, kad *draudžiamąją medžiagą* arba *draudžiamąjį metodą* iš *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* pašalinus, *sportininkas* arba kitas *asmuo*, kuris šiuo metu *diskvalifikuotas* dėl anksčiau *draudžiamos medžiagos* arba *draudžiamo metodo*, gali kreiptis į *antidopingo organizaciją*, kuri buvo atsakinga už *rezultatų valdymą* to antidopingo taisyklės pažeidimo atžvilgiu, kad ji svarstytų *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo galimybę atsižvelgdama į tai, kad ta medžiaga arba metodas iš *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* pašalinti.*

PRIEDAS

APIBRĖŽTYS

APIBRĖŽTYS¹²¹

ADAMS – Antidopingo administravimo ir valdymo sistema yra internetinė duomenų valdymo priemonė duomenims įvesti, saugoti, keistis ir pranešimams teikti, skirta suinteresuotoms šalims ir *WADA* padėti vykdyti *antidopingo veiklą* vadovaujantis duomenų apsaugos teisės aktais.

Antidopingo organizacija – *WADA* arba *pasirašiusioji šalis*, atsakinga už taisyklių, kurių paskirtis – inicijuoti, vykdyti bet kurią *dopingo kontrolės* proceso dalį ir užtikrinti jo vykdymą, priėmimą. Tai gali būti, pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, kiti *testavimą* savo *renginiuose* atliekantys *didžiųjų renginių organizatoriai*, tarptautinės federacijos ir *nacionalinės antidopingo organizacijos*.

Antidopingo veikla – švietimas ir informavimas antidopingo srityje, testų paskirstymo planavimas, *Registruotojo testuotinių sportininkų sąrašo* tvarkymas, *sportininkų biologinių pasų* tvarkymas, *testų* vykdymas, *mėginių* tyrimų organizavimas, duomenų rinkimas ir tyrimų vykdymas, *LVG* prašymų tvarkymas, *rezultatų valdymas*, skirtų *nuobaudų* stebėseną ir vykdymo užtikrinimas ir visa kita su kova su dopingu susijusi veikla, *antidopingo organizacijos* arba jos vardu vykdoma *Kodekse* ir (arba) *tarptautiniuose standartuose* nustatyta tvarka.

Anuliavimas – žr. anksčiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Asmuo – fizinis *asmuo* ar organizacija arba kitas subjektas.

Bandytas – sąmoningas elgesys, kurį sudaro realus veiksmas, kuriuo ketinama padaryti antidopingo taisyklių pažeidimą. Tačiau antidopingo taisyklių pažeidimas nebus padarytas vien bandant padaryti pažeidimą, jeigu *asmuo* bandymo atsisako iki tol, kol jo neatskleidė trečioji šalis, kuri bandyme nedalyvauja.

CAS – Sporto arbitražo teismas (angl. *CAS*).

Dalyvis – bet kuris *sportininkas* ar *sportininkų pagalbinio personalo narys*.

Davimas – *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* parūpinamas, tiekiamas kitam *asmeniui*, sąlygų sudarymas jas (juos) *vartoti (naudoti)* arba *bandant* jas (juos) *vartoti (naudoti)* arba kitoks dalyvavimas tai darant arba *bandant*

¹²¹ [Komentaras. Sąvokos apima daugiskaitą ir linksnius bei kitomis kalbos dalimis vartojamas sąvokas.]

tai daryti. Tačiau ši apibrėžtis netaikoma medicinos personalo *bona fide* veiksmams *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* naudojant sąžiningiems ir teisėtiems gydymo tikslams arba esant kitoms pateisinamoms aplinkybėms bei netaikoma veiksmams, susijusiems su *draudžiamosiomis medžiagomis*, kurios nedraudžiamos *testuojant ne varžybų metu*, jeigu aplinkybių visuma nerodo, kad tokios *draudžiamosios medžiagos* nėra iš tikrųjų ir teisėtai skirtos gydymui ar skirtos sportiniams rezultatams pagerinti.

Didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimas – atvejis, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad vertinant aplinkybių visumą ir atsižvelgiant į *kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimo kriterijus, *kaltė* arba *aplaidumas* dėl antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo didelė. Išskyrus su *pažeidžiamais asmenimis* ar *sportininkais mėgėjais* susijusius atvejus, dėl kiekvieno 2.1 punkto pažeidimo *sportininkas* taip pat privalo įrodyti, kaip *draudžiamoji medžiaga* pateko į jo organizmą.

Didžiųjų renginių organizatoriai – nacionalinių olimpinių komitetų kontinentinės asociacijos ir kitos tarptautinės daugelio sporto šakų organizacijos, kurios veikia kaip bet kokio kontinento, regiono ar kito tarptautinio *renginio* valdymo organas.

Diskvalifikacija – žr. anksčiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Dopingo kontrolė – visi veiksmai ir procesai nuo testų paskirstymo planavimo iki galutinio apeliacijos išnagrinėjimo ir *nuobaudų* įvykdymo, įskaitant visus tarpinius veiksmus ir procesus, taip pat ir (bet neapsiribojant) *testavimą*, tyrimus, informacijos apie savo buvimo vietą pateikimą, *LVG*, *mėginių* paėmimą ir tvarkymą, laboratorinius tyrimus, *rezultatų valdymą* ir tyrimus bei 10.4 punkto (Statusas *diskvalifikacijos* arba *laikino nušalinimo* laikotarpiu) pažeidimų bylų nagrinėjimą.

Draudžiamasis metodas – bet koks metodas, aprašytas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*.

Draudžiamoji medžiaga – bet kokia medžiaga ar medžiagų klasė, aprašyta *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*.

Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas – sąrašas, kuriame nurodytos *draudžiamosios medžiagos* ir *draudžiamieji metodai*.

Finansinės nuobaudos – žr. anksčiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Griežta atsakomybė – taisyklė, kuria numatyta, kad siekiant įrodyti antidopingo taisyklių pažeidimus pagal 2.1 ir 2.2 punktus, *antidopingo organizacijai* nereikia įrodyti *sportininko* ketinimo, kaltės, aplaidumo ar tyčinio *vartojimo (naudojimo)*.

Įgaliota trečioji šalis – bet kuris *asmuo*, kuriam *antidopingo organizacija* deleguoja kokį nors *dopingo kontrolės* arba antidopingo švietimo programų aspektą, įskaitant (bet neapsiribojant) trečiasis šalis arba kitas *antidopingo organizacijas*, kurios *antidopingo organizacijai* atlieka *mėginių* paėmimą, teikia kitas *dopingo kontrolės* paslaugas arba vykdo antidopingo švietimo programas, arba kaip nepriklausomi rangovai veikiantys asmenys, kurie *antidopingo organizacijai* teikia *dopingo kontrolės* paslaugas (pvz., darbuotojais nesantys *dopingo kontrolės* pareigūnai arba stebėtojai). Įgaliota trečioji šalis neapima *CAS*.

Individuali sporto šaka – bet kuri sporto šaka, kuri nėra komandinė.

Institucinis nepriklausomumas – apeliacinius skundus nagrinėjančios kolegijos turi būti instituciškai visiškai nepriklausomos nuo *antidopingo organizacijos*, atsakingos už *rezultatų valdymą*. Jos neturi būti administruojamos už *rezultatų valdymą* atsakingų *antidopingo organizacijų*, neturi būti su jomis susijusios ar joms pavaldžios.

Kaltė – kaltė yra bet koks pareigos neatlikimas arba bet koks nerūpestingumas konkrečioje situacijoje. Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama vertinant *sportininko* ar kito *asmens* kaltės laipsnį yra, pavyzdžiui, *sportininko* ar kito *asmens* patirtis, ar *sportininkas* arba kitas *asmuo* yra *pažeidžiamas asmuo*, ypatingos aplinkybės, kaip antai sveikatos sutrikimai, rizikos, kurią *sportininkas* turėjo suvokti, laipsnis, bei *sportininko* rūpestingumo ir įdėtų pastangų išanalizuoti tai, kas turėjo būti suvokta, kaip rizikos laipsnis, dydis. Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama vertinant *sportininko* ar kito *asmens* kaltės laipsnį, turi būti konkrečios ir tinkamos paaiškinti, kodėl *sportininkas* ar kitas *asmuo* nukrypo nuo įprastų elgesio normų. Taigi, pavyzdžiui, tai, kad *sportininkas diskvalifikacijos* laikotarpiu prarastų galimybę uždirbti didelės pinigų sumas ar tai, kad *sportininko* karjera jau greitai baigsis arba nustatytas sporto varžybų grafikas nebūtų svarbios aplinkybės, kurių pagrindu būtų galima sutrumpinti *diskvalifikacijos* laikotarpį pagal 10.6.1 ar 10.6.2 punktą.¹²²

Kaltės ar aplaidumo nebuvimas – atvejis, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad jis nežinojo ir neįtarė *vartojęs draudžiamąją medžiagą* ar *naudojęs draudžiamąjį metodą* arba kad jam jų buvo duota, ar kad jis kitaip pažeidė antidopingo taisykles ir kad pagrįstai to negalėjo žinoti ar įtarti net panaudojęs visas atsargumo priemones. Išskyrus su *pažeidžiamais asmenimis* ar *sportininkais mėgėjais* susijusius atvejus, dėl kiekvieno 2.1 punkto pažeidimo *sportininkas* taip pat privalo įrodyti, kaip *draudžiamoji medžiaga* pateko į jo organizmą.

¹²² [Komentaras. *Sportininko kaltės laipsnio vertinimo kriterijai yra vienodi pagal visus straipsnius, kai vertinama kaltė. Tačiau pagal 10.6.2 punktą sankciją švelninti galima tik tuo atveju, jeigu, įvertinus kaltės laipsnį, padaroma išvada, kad didelės sportininko ar kito asmens kaltės arba aplaidumo nėra.*]

Kliudymas – tyčinė veika, kuria kenkiama *dopingo kontrolės* procesui, tačiau kuri kitu atveju nepatektų į *draudžiamųjų metodų* apibrėžtį. *Kliudymas* apima (tuo neapsiribojant) kyšio už tam tikro veiksmo atlikimą ar neatlikimą siūlymą arba paėmimą, trukdymą paimti *mėginį*, poveikio *mėginio* tyrimui darymą arba veiksmus, dėl kurių *mėginio* tyrimas tampa neįmanomas, *antidopingo organizacijai*, LVG komitetui arba būtų nagrinėjančiai kolegijai teikiamų dokumentų klastojimą, liudytojų kurstymą duoti melagingus parodymus, sukčiavimą, siekiant daryti įtaką *antidopingo organizacijai* vykdant *rezultatų valdymą* arba būtų nagrinėjančiai kolegijai skiriant *nuobaudas* ir bet koks kitas analogiškas tyčinis trukdymas arba bandymas trukdyti kuriam nors *dopingo kontrolės* aspektui.¹²³

Kodeksas – Pasaulinis antidopingo kodeksas.

Komandinė sporto šaka – sporto šaka, kurioje per *varžybas* leidžiama keisti žaidėjus.

Laikinas nušalinimas – žr. anksčiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Leidimas vartoti gydymui (LVG) – leidimas vartoti gydymui leidžia tam tikros sveikatos būklės *sportininkui* vartoti *draudžiamąją medžiagą* arba *naudoti draudžiamąjį metodą*, tačiau tik tuo atveju, jei tenkinamos 4.4 punkte ir *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytos sąlygos.

Liekana – junginys, junginių grupė, biologinis (-iai) kintamasis (-ieji) rodantis (-ys), kad buvo *vartota draudžiamoji medžiaga* ar *naudotas draudžiamasis metodas*.

Medžiaga, kuria piktnaudžiaujama – žr. 4.2.3 punktą.

Mėginys – bet kokia *dopingo kontrolei* paimta biologinė medžiaga.¹²⁴

Metabolitas – bet kokia medžiaga, susidariusi vykstant biotransformacijos procesui.

Minimalus praneštinis lygis – nustatyta *draudžiamosios medžiagos* arba jos *metabolito (-ų)* ar *liekanos (-ų)* *mėginyje* koncentracija, kurios nepasiekus *WADA* akredituotos laboratorijos apie to *mėginio teigiamą testo rezultatą* nepraneša.

¹²³ [Komentaras. Pavyzdžiui, pagal šį punktą būtų draudžiama keisti identifikacijos numerius *dopingo kontrolės* anketoje atliekant testus, sudaužyti *B* buteliuką atliekant *B* mėginio tyrimą arba keisti mėginį į jį pridėdant pašalinės medžiagos, taip pat grasinti liudytojui arba liudytojams, *dopingo kontrolės* procese davusiems parodymus arba suteikusiems informacijos. *Kliudymu* laikomi veiksmai, vykdomi *rezultatų valdymo* procese. Žr. 10.9.3.3 punktą. *Kliudymu* nelaikomi veiksmai, kurių asmuo teisėtai imasi vykdydamas gynybą dėl kaltinimo padarius *antidopingo taisyklių pažeidimą*. Užgaulus elgesys *dopingo kontrolės* pareigūno ar kito *dopingo kontrolėje* dalyvaujančio asmens atžvilgiu, kuris šiaip nėra *kliudymas*, aptariamas *sporto organizacijų drausmės taisyklėse*.]

¹²⁴ [Komentaras. Kartais tvirtinama, kad kraujo mėginių ėmimas prieštarauja tam tikrų religinių ar kultūrinių grupių principams. Nustatyta, kad toks tvirtinimas neturi pagrindo.]

Nacionalinė antidopingo organizacija – kiekvienos šalies paskirtas (-i) subjektas (-ai), kuris (-ie) turi pagrindinius įgaliojimus priimti ir įgyvendinti antidopingo taisykles, vadovauti *mėginių* paėmimui, valdyti testų rezultatus ir vykdyti *rezultatų valdymą* nacionaliniu lygmeniu ir yra už tai atsakingas (-i). Jei kompetentinga valdžios institucija (-os) tokio subjekto nepaskiria, juo yra šalies *nacionalinis olimpinis komitetas* ar jo paskirtas subjektas.

Nacionalinio lygmens sportininkas – *sportininkas*, kuris sporto varžybose dalyvauja nacionaliniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija*, laikydamasis *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto*.

Nacionalinis olimpinis komitetas – Tarptautinio olimpinio komiteto pripažinta organizacija. Sąvoka „*nacionalinis olimpinis komitetas*“ apima ir nacionalines sporto konfederacijas tose šalyse, kuriose nacionalinė sporto konfederacija prisiima standartines *nacionalinio olimpinio komiteto* pareigas kovos su dopingu srityje.

Nacionalinis renginys – sporto *renginys* ar *varžybos*, kuriose dalyvauja *tarptautinio* ar *nacionalinio lygmens sportininkai* ir kurios nėra *tarptautinis renginys*.

Ne varžybų metu – bet koks laikotarpis *ne varžybų metu*.

Nepilnametis – fizinis *asmuo*, kuriam dar nėra aštuoniolikos metų.

Nepriklausomų stebėtojų programa – WADA prižiūrima stebėtojų ir (arba) auditorių grupė, kuri pagal WADA atitikties stebėsenos programą tam tikriems *renginiams* arba per tam tikrus *renginius* stebi *dopingo kontrolės* procesą ir pataria dėl jo bei praneša apie savo pastebėjimus.

Neteisėta prekyba – atvejis, kai *antidopingo organizacijos* jurisdikcijai priklausantis *sportininkas*, *sportininkų pagalbinio personalo narys* ar bet kuris kitas *asmuo* fiziškai ar elektroninėmis arba kitomis priemonėmis bet kuriam trečiajam asmeniui parduoda, duoda, gabena, siunčia, pristato ar platina (arba šiais tikslais turi) *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą*; į šią apibrėžtį neįeina medicinos personalo *bona fide* veiksmai, susiję su *draudžiamosios medžiagos naudojimu* tikram ir teisėtam gydymui ar esant kitoms pateisinamoms aplinkybėms ir taip pat neįeina veiksmai, susiję su *draudžiamosiomis medžiagomis*, kurios neįeina *testuojant ne varžybų metu*, nebent visos aplinkybės rodytų, kad tokios *draudžiamosios medžiagos* nėra skirtos tikram ir teisėtam gydymui ar skirtos sportiniams rezultatams pagerinti.

Netipinis rezultatas pagal paso duomenis – pranešimas, apibūdinamas kaip *netipinis rezultatas pagal paso duomenis*, kaip aprašyta galiojančiuose *tarptautiniuose standartuose*.

Netipinis rezultatas – WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie būtinybę atlikti tolesnį tyrimą prieš nustatant *teigiamą testo rezultatą*, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte* ar susijusiuose *techniniuose dokumentuose*.

Nuobaudos už antidopingo taisyklių pažeidimus (nuobaudos) – sportininkui ar kitam *asmeniui* pažeidus antidopingo taisykles, gali būti taikoma viena ar kelios iš šių *nuobaudų*: a) *anuliavimas* reiškia, kad *sportininko* rezultatai, pasiekti konkrečiose *varžybose* ar *renginyje*, pripažįstami negaliojančiais taikant visas atitinkamas *nuobaudas*, taip pat ir bet kokių medalių, taškų ar prizų atėmimą; b) *diskvalifikacija* reiškia, kad dėl antidopingo taisyklių pažeidimo *sportininkui* ar kitam *asmeniui* nustatyta laikotarpį neleidžiama dalyvauti jokiose *varžybose* ar kitoje veikloje, arba gauti finansavimą, kaip numatyta 10.14 punkte; c) *laikinas nušalinimas* reiškia, kad *sportininkui* ar kitam *asmeniui* laikinai neleidžiama dalyvauti jokiose *varžybose* ar veikloje tol, kol svarstant bylą pagal 8 straipsnį bus priimtas galutinis sprendimas; d) *finansinės nuobaudos* reiškia, kad už antidopingo taisyklių pažeidimą paskiriama finansinė sankcija arba reikalaujama atlyginti išlaidas, susijusias su antidopingo taisyklių pažeidimu; ir e) *viešas paskelbimas* reiškia, kad informacija išplatinama arba paskelbiama visuomenei arba asmenims, kurie nėra tie *asmenys*, kuriems turi būti iš anksto pranešama pagal 14 straipsnį. *Komandinėse sporto šakose* komandoms *nuobaudos* taip pat gali būti skiriamos kaip numatyta 11 straipsnyje.

Nurodytasis metodas – žr. 4.2.2 punktą.

Nurodytoji medžiaga – žr. 4.2.2 punktą.

Pasirašiusios šalys – subjektai, kurie priima *Kodeksą* ir įsipareigoja *Kodeksą* įgyvendinti, kaip numatyta 23 straipsnyje.

Pažeidžiamas asmuo – *sportininkas* arba kitas fizinis *asmuo*, kuris antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo metu: I) yra jaunesnis nei (16) metų; II) yra jaunesnis nei aštuoniolikos (18) metų, nėra įtrauktas į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* ir niekada nesivaržė jokioje atviros kategorijos *tarptautiniame renginyje*; arba III) kuriam dėl kitų nei amžius priežasčių pagal taikomus nacionalinius teisės aktus pripažintas ribotas veiksnumas.¹²⁵

¹²⁵ [Komentaras. Tam tikromis aplinkybėmis pažeidžiami asmenys pagal *Kodeksą* traktuojami kitaip nei kiti sportininkai ar kiti asmenys suprantant, kad tam tikro amžiaus nesulaukęs arba tam tikrų intelektualinių gebėjimų neturintis sportininkas ar kitas asmuo gali neturėti protinių gebėjimų suvokti ir įvertinti *Kodekse* nustatytą elgesio draudimą. Tai būtų taikoma, pavyzdžiui, parolimpinės sporto šakos sportininkui, turinčiam dokumentais patvirtintą ribotą veiksnumą dėl intelektualinio sutrikimo. Sąvoka „atvira kategorija“ netaikoma jaunių arba kitų amžiaus grupių kategorijoms.]

Per varžybas – laikotarpis, kuris prasideda 11:59 val. likus dienai iki varžybu, į kurių tvarkaraštį *sportininkas* įtrauktas, ir baigiasi pasibaigus tokioms varžyboms ir su tokiomis varžybomis susijusiam *mėginių* paėmimo procesui. Tačiau WADA tam tikrai sporto šakai gali patvirtinti alternatyvią apibrėžtį, jeigu tarptautinė federacija įtikimai pagrindžia, kad jos sporto šakai yra būtina kitokia apibrėžtis; gavus WADA patvirtinimą, tokia alternatyvia apibrėžtimi vadovaujasi visi tos sporto šakos *didžiųjų renginių organizatoriai*.¹²⁶

Preliminarus bylos nagrinėjimas – pagal 7.4.3 punktą vykdomas pagreitintas sutrumpintas bylos nagrinėjimas prieš bylos nagrinėjimą pagal 8 straipsnį, kai *sportininkui* pranešama ir suteikiama galimybė būti išklausytam raštu arba žodžiu.¹²⁷

Regioninė antidopingo organizacija – regioninis subjektas, šalių narių paskirtas koordinuoti nurodytas jų antidopingo programų sritis ir joms vadovauti, pavyzdžiui, nustatyti ir įgyvendinti antidopingo taisykles, planuoti ir *paimti mėginius*, vykdyti *rezultatų valdymą*, LVG vertinimą, bylų nagrinėjimą bei vykdyti švietimo programas regioniniu lygmeniu.

Registruotasis testuotinių sportininkų sąrašas – didžiausio prioriteto *sportininkų*, kurių tikslinis testavimas atliekamas *per varžybas* ir *ne varžybų metu*, sąrašas, kurį atskirai tarptautiniu lygmeniu sudaro tarptautinės federacijos, o nacionaliniu lygmeniu – *nacionalinės antidopingo organizacijos* ir įtraukia į tarptautinės federacijos ar *nacionalinės antidopingo organizacijos* testų paskirstymo planą ir todėl tokie *sportininkai* privalo teikti informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta 5.5 punkte ir *Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte*.

Renginio laikotarpis – laiko tarpas nuo *renginio* pradžios iki pabaigos, kaip nustato renginio valdymo organas.

Renginio vieta – valdymo organo paskirta *renginio vieta*.

¹²⁶ [Komentaras. Visuotinai pripažįstama sąvokos „per varžybas“ apibrėžtis užtikrina didesnę sportininkų suderinamumą visose sporto šakose, padeda išvengti sportininkams kylančių neaiškumų dėl atitinkamų testavimo per varžybas terminų arba šiuos neaiškumus sumažina, padeda išvengti teigiamų testų rezultatų dėl neapdairumo laikotarpiais tarp renginio varžybų ir padeda užkirsti kelią galimam rezultatų pagerinimui dėl to, kad ne varžybų metu draudžiamų medžiagų randama per varžybas.]

¹²⁷ [Komentaras. Preliminarus bylos nagrinėjimas tėra tik preliminarus procesas, kurį vykdančios nevertinamos visos bylos aplinkybės. Pasibaigus preliminariam bylos nagrinėjimui, sportininkas turi teisę į tolesnę visapusišką jo bylos nagrinėjimą iš esmės. Priešingai, 7.9 punkte naudojama sąvoka „pagreitintas bylos nagrinėjimas“ reiškia visapusišką bylos nagrinėjimą iš esmės, vykdomą skubos tvarka.]

Renginys – eilė atskirų *varžyby*, kurias kartu rengia vienas valdymo organas (pvz., olimpinės žaidynės, tarptautinės federacijos pasaulio čempionatai ar Panamerikos žaidynės).

Rezultatų valdymas – procesas, apimantis laikotarpį nuo pranešimo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto 5 straipsnyje* nustatyta tvarka arba kai kuriais atvejais (pvz., *netipinių rezultatų, sportininko biologinio paso*, informavimo apie buvimo vietą pažeidimų atveju) nuo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto 5 straipsnyje* konkrečiai numatytų etapų prieš pateikiant pranešimą ir kaltinimų pareiškimo iki galutinio bylos išnagrinėjimo, įskaitant bylos nagrinėjimo proceso pirmąją arba apeliacinę instanciją (jei pateiktas skundas) pabaigą.

Sportininkas mėgėjas – fizinis *asmuo*, taip apibrėžta atitinkamos *nacionalinės antidopingo organizacijos*. Ši sąvoka netaikoma *asmeniui*, kuris per penkerių (5) metų laikotarpį iki bet kurio antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo buvo *tarptautinio lygmens sportininkas* (kaip kiekvienos tarptautinės federacijos apibrėžiama pagal *Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą*) arba *nacionalinio lygmens sportininkas* (kaip kiekvienos *nacionalinės antidopingo organizacijos* apibrėžiama pagal *Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą*), atviroje kategorijoje atstovavo kuriai nors valstybei *tarptautiniame renginyje* arba buvo įtrauktas į kurios nors tarptautinės federacijos arba *nacionalinės antidopingo organizacijos Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* ar kitą buvimo vietos informacijos sąrašą.¹²⁸

Sportininkas – bet kuris *asmuo*, kuris varžosi tarptautiniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija) arba nacionaliniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija*). *Antidopingo organizacija* savo nuožiūra antidopingo taisykles gali taikyti *sportininko*, kuris nėra nei *tarptautinio lygmens sportininkas*, nei *nacionalinio lygmens sportininkas*, atžvilgiu, tokiu būdu jį įtraukdama į „sportininko“ apibrėžtį. *Sportininkų*, kurie nėra nei *tarptautinio lygmens*, nei *nacionalinio lygmens sportininkai*, atžvilgiu *antidopingo organizacija* gali nuspręsti: atlikti ribotą *testavimą* arba *testavimo* visai neatlikti; tirti *mėginius* dėl *draudžiamųjų medžiagų* naudojant ne visą jų parinktį; reikalauti pateikti ribotą informaciją apie savo buvimo vietą arba tokios informacijos apskritai nereikalauti; arba nereikalauti iš anksto pateikti *LVG*. Tačiau, jeigu *sportininkas*, kurio atžvilgiu *antidopingo organizacija* nusprendžia naudotis savo įgaliojimais jį testuoti, ir kuris varžosi ne tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu, padaro 2.1, 2.3 ar 2.5 punktuose apibrėžtą antidopingo taisyklių pažeidimą, tuomet turi būti skiriamos *Kodekse* numatytos *nuobaudos*. Taikant 2.8 ar 2.9 punktą ir informavimo bei švietimo antidopingo srityje tikslais, bet kuris *asmuo*, kuris sporte dalyvauja

¹²⁸ [Komentaras. Sąvoka „atvira kategorija“ neapima varžyby, kurios skirtos jaunių arba tam tikrų amžiaus grupių kategorijomis.]

prižiūrint bet kuriai *pasirašiusiajai šaliai*, vyriausybei ar kitai *Kodekso* besilaikančiai sporto organizacijai, yra *sportininkas*.¹²⁹

Sportininko biologinis pasas – duomenų rinkimo ir palyginimo programa bei metodai, kaip aprašyta *Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte* bei *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

Sportininkų pagalbinis personalas – bet kuris treneris, instruktorius, vadovas, atstovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ir pagalbinio medicinos personalo narys, vienas iš tėvų ar bet kuris kitas *asmuo*, kuris dirba su sporto varžybose dalyvaujančiu ar joms besirengiančiu *sportininku* ar jį gydo arba jam padeda.

Sprendimo riba – *mėginyje* esančios ribinės medžiagos rezultato vertė, kurią viršijus apie *teigiamą testo rezultatą* pranešama, kaip nustatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

Sunkinančios aplinkybės – aplinkybės, susijusios su *sportininko* arba kito *asmens* veiksmais, arba *sportininko* ar kito *asmens* veiksmai, dėl kurių gali būti pateisinamas ilgesnio *diskvalifikacijos* laikotarpio, nei numatyta standartiniėje sankcijoje, skyrimas. Šios aplinkybės ir veiksmai apima šiuos atvejus (tuo neapsiribojant): *sportininkas* arba kitas *asmuo* vartojo (*naudojo*) arba turėjo kelias *draudžiamąsias medžiagas* ar *draudžiamuosius metodus*, *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* kelis kartus vartojo (*naudojo*) arba turėjo, arba padarė kelis kitus antidopingo taisyklių pažeidimus; tikėtina, kad paprastai *asmuo* dėl antidopingo taisyklių pažeidimo (-ų) rezultatus gerinantį poveikį jaustų ilgiau nei tęstųsi kitu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis; *sportininkas* arba kitas *asmuo* klaidino arba trukdė siekdamas išvengti antidopingo taisyklių pažeidimo išaiškinimo arba antidopingo taisyklių pažeidimo byloje; arba *sportininkas* arba kitas *asmuo* *kliudė rezultatų valdymo* metu. Siekiant išvengti abejonių nustatoma, kad šiame punkte pateiktas aplinkybių ir veikų sąrašas nėra baigtinis ir ilgesnio *diskvalifikacijos* laikotarpio skyrimas taip pat gali būti grindžiamas ir kitomis panašiomis aplinkybėmis ir veika.

¹²⁹ [Komentaras. Sporte dalyvaujantys asmenys gali būti priskiriami vienai iš penkių kategorijų: 1) tarptautinio lygmens sportininkas, 2) nacionalinio lygmens sportininkas, 3) asmenys, kurie nėra tarptautinio arba nacionalinio lygmens sportininkai, tačiau jų atžvilgiu tarptautinė federacija arba nacionalinė antidopingo organizacija yra nusprendusi vykdyti priežiūrą, 4) sportininkas mėgėjas, ir 5) asmenys, kurių atžvilgiu įgaliojimų neturi arba priežiūros nėra nusprendusi vykdyti jokia tarptautinė federacija arba nacionalinė antidopingo organizacija. Visi tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportininkai saistomi Kodekso antidopingo taisyklėmis, o tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportas turi būti apibrėžtas atitinkamai tarptautinių federacijų ir nacionalinių federacijų antidopingo taisyklėse.]

Susitarimas dėl teisinių pasekmių netaikymo – taikant 10.7.1.1 ir 10.8.2 punktus reiškia raštišką *antidopingo organizacijos* ir *sportininko* arba kito *asmens* susitarimą, kuriuo *sportininkui* arba kitam *asmeniui* sudaroma galimybė per tam tikrą nustatytą laikotarpį pateikti *antidopingo organizacijai* informacijos susitariant, kad tuo atveju, jeigu susitarimas dėl svarios pagalbos arba bylos išsprendimo nebus užbaigtas, *antidopingo organizacija* šiomis konkrečiomis aplinkybėmis *sportininko* arba kito *asmens* pateiktos informacijos negalės prieš *sportininką* arba kitą *asmenį* naudoti jokioje byloje dėl *rezultatų valdymo* pagal *Kodeksą*, o *antidopingo organizacijos* šiomis konkrečiomis aplinkybėmis pateiktos informacijos *sportininkas* arba kitas *asmuo* jokioje byloje dėl *rezultatų valdymo* pagal *Kodeksą* negalės naudoti prieš *antidopingo organizaciją*. Toks susitarimas *antidopingo organizacijai*, *sportininkui* arba kitam *asmeniui* nedraudžia naudotis jokia kita informacija ar įrodymais, kurie gauti iš bet kokių kitų šaltinių ir nėra pateikti per susitarime nustatytą laikotarpį.

Svari pagalba – pagal 10.7.1 punktą *svarią pagalbą* teikiantis *asmuo* privalo: 1) raštiškame pasirašytame pranešime arba įrašytame pranešime visiškai atskleisti savo turimą informaciją, susijusią su antidopingo taisyklių pažeidimu ar kitu 10.7.1.1 punkte nurodytu procesu, ir 2) visiškai bendradarbiauti tiriant ir nagrinėjant bet kokią su ta informacija susijusią bylą ar klausimą, taip pat, pavyzdžiui, duoti parodymus nagrinėjamoje byloje, jeigu to reikalauja *antidopingo organizacija* ar bylą nagrinėjanti kolegija. Be to, teikiama informacija turi būti patikima ir turi sudaryti reikšmingą bet kokios bylos ar proceso dalį arba, jeigu byla nėra iškelta arba procesas nėra pradėtas, turi suteikti pakankamą pagrindą, kuriuo remiantis būtų galima iškelti bylą arba pradėti procesą.

Švietimas – ugdymo procesas, kuriuo siekiama ugdyti sportinę dvasią puoselėjančias ir saugančias vertybes bei elgseną ir užkirsti kelią tyčiniam bei netyčiniam dopingo vartojimui.

Tarptautinio lygmens sportininkas – *sportininkas*, kuris sporto varžybose dalyvauja tarptautiniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija, laikydamasi *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto*.¹³⁰

¹³⁰ [Komentaras. Laikydamosi *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto*, tarptautinė federacija gali nustatyti kriterijus, pagal kuriuos ji priskiria sportininkus tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai, pvz., pagal atskyrį, pagal dalyvavimą konkrečiuose tarptautiniuose renginiuose, pagal licencijos rūšį ir kt. Tačiau šiuos kriterijus ji privalo paskelbti aiškiai ir suprantamai, kad sportininkai galėtų greitai ir lengvai išsiaiškinti, kada jie gali būti priskiriami tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai. Pavyzdžiui, jeigu taikomas dalyvavimo tam tikruose tarptautiniuose renginiuose kriterijus, tuomet tarptautinė federacija privalo paskelbti tokių tarptautinių renginių sąrašą.]

Tarptautinis renginys – renginys ar varžybos, kurioms kaip *renginio* valdymo organas vadovauja arba *renginio* techninius darbuotojus paskiria Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, tarptautinė federacija, didžiųjų renginių organizatorius ar kita tarptautinė sporto organizacija.

Tarptautinis standartas – WADA priimtas standartas, papildantis *Kodeksą*. Pakanka laikytis *tarptautinio standarto* (o ne kito alternatyvaus standarto, praktikos ar procedūros), kad būtų galima nuspręsti, jog *tarptautiniame standarte* nustatytos procedūros atliktos tinkamai. *Tarptautiniai standartai* apima bet kokius pagal *tarptautinį standartą* parengtus *techninius dokumentus*.

Techninis dokumentas – WADA atitinkamai priimamas ir paskelbiamas dokumentas, kuriame *tarptautiniame standarte* nustatyta tvarka pateikiami privalomi techniniai reikalavimai, susiję su tam tikromis antidopingo temomis.

Teigiamas rezultatas pagal paso duomenis – pranešimas apie *teigiamą testo rezultatą pagal paso duomenis*, kaip aprašyta galiojančiuose *tarptautiniuose standartuose*.

Teigiamas testo rezultatas – WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie (pagal *Tarptautinį laboratorijų standartą*) *mėginyje* nustatytą *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimą arba *draudžiamojo metodo naudojimo* įrodymą.

Testavimas – *dopingo kontrolės* proceso dalys, susijusios su testų paskirstymo planavimu, *mėginių* paėmimu, *mėginių* tvarkymu ir *mėginių* gabenimu į laboratoriją.

Tikslinis testavimas – konkrečių *sportininkų* atranka *testavimui* pagal *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* kriterijus.

Turėjimas – faktinis, fizinis turėjimas arba netiesioginis turėjimas (kuris konstatuojamas tik tuo atveju, jei *asmuo* išimtinėmis teisėmis kontroliuoja ar ketina kontroliuoti *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* arba patalpas, kuriose yra *draudžiamoji medžiaga* arba *draudžiamasis metodas*. Vis dėlto, jeigu *asmuo* *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* arba patalpų, kuriose yra *draudžiamoji medžiaga* ar *draudžiamasis metodas*, nekontroliuoja išimtinėmis teisėmis, netiesioginis turėjimas konstatuojamas tik tuo atveju, jei *asmuo* žinojo apie *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* buvimą ir ketino ją (ji) kontroliuoti. Tačiau vien turėjimas nesudaro antidopingo taisyklių pažeidimo pagrindo, jei prieš gaudamas bet kokio pobūdžio pranešimą apie *asmens* padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą, tas *asmuo* ėmėsi konkrečių veiksmų, rodančių, kad jis niekada neketino turėti *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* ir atsisakė juos turėti tai aiškiai pareikšdamas *antidopingo organizacijai*. Nepaisant

priešingų šios apibrėžties nuostatų, *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* pirkimas (taip pat ir elektroninėmis bei kitomis priemonėmis) laikomas turėjimu juos perkančio *asmens* atžvilgiu.¹³¹

UNESCO konvencija – Tarptautinė konvencija prieš dopingo vartojimą sporte, priimta 2005 m. spalio 19 d. UNESCO Generalinės konferencijos 33-iojoje sesijoje, taip pat bet kokie ir visi Konvencijos šalių ir Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte konferencijos šalių priimti pakeitimai.

Užterštas produktas – produktas, kuriame yra *draudžiamosios medžiagos*, kuri nenurodyta produkto etiketėje arba apie kurią informacijos pagrįstai negalima rasti internete.

Vartojimas (naudojimas) – bet kokios *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo naudojimas*, taikymas, nuriijimas, įšvirkštimas ar vartojimas bet kokiomis kitomis priemonėmis.

Varžybos – vienerios lenktynės, mačas, rungtynės ar varžybos individualioje sporto šakoje. Pavyzdžiui, krepšinio rungtynės arba lengvosios atletikos 100 metrų sprinto varžybos olimpinių žaidynių finale. Etapinių lenktynių arba kitų sporto varžybų, kuriose prizai teikiami kasdien arba kitais laiko tarpais, atžvilgiu skirtumas tarp *varžybų* ir *renginio* yra toks, kaip nurodyta atitinkamos tarptautinės federacijos taisyklėse.

Veiklos nepriklausomumas – tai reiškia, kad 1) už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* ar su ja susijusių subjektų (pvz., federacijos arba konfederacijos narės) valdybų nariai, personalo nariai, komisijų nariai, konsultantai ir pareigūnai bei bylų tyrime ir paruošiamajame etape dalyvaujantys asmenys negali būti skiriami atitinkamos už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* bylų nagrinėjimo kolegijos nariais ir (arba) tarnautojais (tokia apimtimi, kokia toks tarnautojas dalyvauja svarstymo procese ir (arba) rengiant sprendimą), ir kad

¹³¹ [Komentaras. Pagal šią apibrėžtį sportininko automobilyje radus anabolinių steroidų, tai būtų laikoma antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu sportininkas neįrodo, kad kažkas kitas naudojosi jo automobiliu. Tokiu atveju antidopingo organizacija privalo įrodyti, kad nors sportininkas neturėjo išimtinių automobilio naudojimo teisių, sportininkas žinojo apie anabolinius steroidus ir ketino jais disponuoti. Taip pat ir tuo atveju, kai anabolinių steroidų randama namų vaistinėlėje, kuria bendrai naudojasi sportininkas ir jo sutuoktinis (-ė), antidopingo organizacija privalo įrodyti, kad sportininkas žinojo apie anabolinių steroidų buvimą vaistinėlėje ir ketino jais disponuoti. Vien tik *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* įsigijimo veiksmas yra turėjimas net ir tuomet, kai, pavyzdžiui, produktas nepristatomas, jį gauna kažkas kitas arba jis išsiunčiamas trečiojo asmens adresu.]

2) bylas nagrinėjančios kolegijos turi turėti galimybę nagrinėti bylas ir priimti sprendimus be *antidopingo organizacijos* ar kurios nors trečiosios šalies kišimosi. Siekiama užtikrinti, kad bylą nagrinėjančios kolegijos nariai arba bylą nagrinėjančiai kolegijai priimant sprendimą dalyvaujantys asmenys nedalyvautų bylos tyrime ir sprendimuose dėl procesinių veiksmų.

Viešai paskelbti – žr. anksčiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

WADA – Pasaulinė antidopingo agentūra.

24.1 PUNKTO SAŲVOKŲ APIBRĖŽTYS

Atstovai – *pasirašiusiosios šalies* arba kitos atitinkamos įstaigos oficialūs asmenys, direktoriai, pareigūnai, išrinkti nariai, darbuotojai ir komitetų nariai, taip pat (tuo atveju, kai *nacionalinė antidopingo organizacija* arba *nacionalinis olimpinis komitetas* veikia kaip *nacionalinė antidopingo organizacija*) *nacionalinės antidopingo organizacijos* arba *nacionalinio olimpinio komiteto* valstybės vyriausybės atstovai.

Bauda – *pasirašiusiosios šalies* mokama suma, atspindinti reikalavimų nesilaikymo sunkumą ir (arba) *sunkinančias aplinkybes*, jų trukmę ir būtinybę atgrasinti nuo panašaus elgesio ateityje. Jeigu atvejis nėra susijęs su *esminių* reikalavimų nesilaikymu, *bauda* negali viršyti mažesniosios iš šių sumų: a) 10 proc. *pasirašiusiosios šalies* bendrų metinių biudžeto išlaidų ir b) 100 000 JAV dolerių. *WADA* naudoja *baudą* tolesnei *Kodekso* laikymosi stebėsenos veiklai ir (arba) švietimui antidopingo srityje, ir (arba) moksliniams tyrimams antidopingo srityje finansuoti.

Bendrasis reikalavimas – reikalavimas, kuris kovoje su dopingo vartojimu sporte laikomas svarbiu, tačiau nepatenka į *esminio* arba *didelio prioriteto* reikalavimų kategorijas. Taip pat žr. *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* A priedą.

Didelio prioriteto reikalavimas – reikalavimas, kuris kovoje su dopingo vartojimu sporte laikomas *didelio prioriteto*, bet ne *esminiu* reikalavimu. Taip pat žr. *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* A priedą.

Esminis reikalavimas – reikalavimas, kuris kovoje su dopingo vartojimu sporte laikomas *esminiu*. Taip pat žr. *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* A priedą.

Patvirtinta trečioji šalis – viena arba kelios WADA, pasikonsultavus su reikalavimų nesilaikančia pasirašiusiąja šalimi, atrinktos ar patvirtintos antidopingo organizacijos ir (arba) įgaliotos trečiosios šalys, kurios prižiūri arba perima visą tos pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklą arba jos dalį. Jeigu kitos tinkamos įstaigos nėra, WADA gali imtis kraštutinės priemonės, t. y. vykdyti šią funkciją pati.

Perėmimas – reikalavimų nesilaikančiai pasirašiusiajai šaliai skirtų nuobaudų dalis, pagal kurią patvirtinta trečioji šalis, laikydama WADA nurodymų, pasirašiusiosios šalies sąskaita perima visą pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklą arba jos dalį. Jeigu pasirašiusioji šalis pripažinta nesilaikančia reikalavimų ir su patvirtinta trečiaja šalimi dar nesudarė susitarimo dėl perėmimo, pasirašiusioji šalis, be konkretaus išankstinio raštiško WADA sutikimo, negali savarankiškai vykdyti jokios antidopingo veiklos toje (-se) srityje (-se), kurias turi perimti patvirtinta trečioji šalis.

Priežiūra – reikalavimų nesilaikančiai pasirašiusiajai šaliai skirtų nuobaudų dalis, pagal kurią patvirtinta trečioji šalis, laikydama WADA nurodymų, pasirašiusiosios šalies sąskaita stebi ir prižiūri pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklą (sąvoka „prižiūrėti“ aiškinama atitinkamai). Jeigu pasirašiusioji šalis pripažinta nesilaikančia reikalavimų ir su patvirtinta trečiaja šalimi dar nesudarė susitarimo dėl priežiūros, pasirašiusioji šalis, be konkretaus išankstinio raštiško WADA sutikimo, negali savarankiškai vykdyti jokios antidopingo veiklos toje (-se) srityje (-se), kurias turi prižiūrėti ir stebėti patvirtinta trečioji šalis.

Reikalavimų laikymosi trūkumas – atvejis, kai pasirašiusioji šalis nesilaiko Kodekso ir (arba) vieno ar kelių tarptautinių standartų, ir (arba) kurių nors WADA vykdomojo komiteto nustatytų reikalavimų, tačiau Tarptautiniame standarte dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje numatytos galimybės ištaisyti reikalavimų laikymosi trūkumą ir (arba) trūkumus dar neišnaudotos ir WADA dar oficialiai nepaskelbė, kad pasirašiusioji šalis nesilaiko reikalavimų.

Speciali stebėseną – reikalavimų nesilaikančiai pasirašiusiajai šaliai skirtų nuobaudų dalis, pagal kurią WADA (kai kuriai arba visai pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklai) taiko specialios ir nuolatinės stebėsenos sistemą, siekdama užtikrinti, kad vykdydama tą veiklą pasirašiusioji šalis laikytųsi reikalavimų.

Statuso atkūrimas – atvejis, kai nustatoma, kad pasirašiusioji šalis, anksčiau paskelbta nesilaikančia Kodekso ir (arba) tarptautinių standartų, ištaisė tą reikalavimų laikymosi trūkumą ir įvykdė visas kitas, pagal Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje 11 straipsnį, nustatytas sąlygas, kad ją būtų galima vėl įtraukti į Kodekso besilaikančių pasirašiusiųjų šalių sąrašą (sąvoka „atkurtas statusas“ aiškinama atitinkamai).

Sunkinančios aplinkybės – ši sąvoka apima tyčinį atitinkamos *pasirašiusiosios šalies* bandymą išvengti *Kodekso* arba *tarptautinių standartų* taikymo, susilpninti jų poveikį ir (arba) iškreipti antidopingo sistemą, bandymą nuslėpti reikalavimų nesilaikymo atvejį arba kitą piktavališką veiksmą; nuolatinį *pasirašiusiosios šalies* atsisakymą imtis pagrįstų veiksmų, kad *reikalavimu laikymosi trūkumai*, apie kuriuos jai praneša *WADA*, būtų ištaisyti arba jų netaisymą; pakartotinius nusižengimus; ir visus kitus veiksnius, sunkinančius *pasirašiusiosios šalies* nesilaikymo atvejį.

PASAULINIS ANTIDOPINGO KODEKSAS 2021

Redaktorė *Kristina Rozenbergaitė*

Dizainerė *Dalė Dubonienė*

Maketavo *Valdas Daraškevičius*

2021-12-02.

Išleido Nacionalinės švietimo agentūros Bendrųjų reikalų departamento
Aprūpinimo ir leidybos skyrius, K. Kalinausko g. 7, LT-03107 Vilnius

ISBN 978-609-8275-36-0 (elektroninis leidinys)

